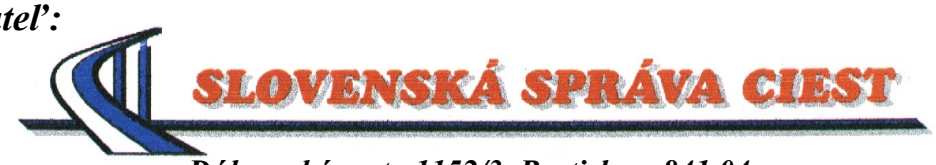
Navrhovateľ:

Dúbravská cesta 1152/3, Bratislava 841 04
INVESTIČNÁ VÝSTAVBA A SPRÁVA CIEST, KOŠICE

Zámer

vypracované podľa § 22 a prílohy č. 9 zákona NR SR č. 24/2006 o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Navrhovaná činnosť:

I/74 BREKOV – HUMENNÉ, preložka cesty

Spracovateľ: **Dušan Zamborský - Duall**
086 33 Smilno 135

Október 2024

OBSAH

I. Základné údaje o navrhovateľovi 4
I.1. Názov (meno) 4
I.2. Identifikačné číslo 4
I.3. Sídlo 4
I.4. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu obstarávateľa. 4
I.5. Meno, priezvisko, adresa, telefónne a iné kontaktné údaje kontaktnej osoby, od ktorej možno dostať relevantné informácie o navrhovanej činnosti a miesto na konzultácie. 4
II. Základné údaje o navrhovanej činnosti 4
II.1. Názov 4
II.2. Účel 4
II.3 Užívateľ 4
II.4 Charakter navrhovanej činnosti 4
II.5 Umiestnenie navrhovanej činnosti 5
II.6 Prehľadná situácia umiestnenia navrhovanej časti (mierka 1:50 000) 6
II.7. Termín začatia a skončenia výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti 6
II.8. Opis technického a technologického riešenia 6
II.9. Zdôvodnenie potreby navrhovanej činnosti v danej lokalite 22
II.10. Celkové náklady (orientačné) 22
II.11. Dotknutá obec 22
II.12. Dotknutý samosprávny kraj 22
II.13. Dotknuté orgány 22
II.14. Povoľujúci orgán 23
II.15. Rezortný orgán 23
II.16. Druh požadovaného povolenia navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov 23
II.17. Vyjadrenie o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti presahujúcich štátne hranice 23
III. Základné informácie o súčasnom stave životného prostredia dotknutého územia 24
III.1. Charakteristika prírodného prostredia vrátane chránených území 24
III.2. Krajina, krajinný obraz, stabilita, ochrana, scenéria 33
III.3. Obyvateľstvo, jeho aktivity, infraštruktúra, kultúrnohistorické hodnoty územia 36
III.4. Súčasný stav kvality životného prostredia vrátane zdravia 40
IV. Základné údaje o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti na životné prostredie vrátane zdravia a o možnostiach opatrení na ich zmiernenie 43
IV.1. Požiadavky na vstupy 43
IV.2. Údaje o výstupoch 46
IV.3. Údaje o predpokladaných priamych a nepriamych vplyvoch na ŽP 49
IV.4. Hodnotenie zdravotných rizík 58
IV.5. Údaje o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti na biodiverzitu a chránené územia 58
IV.6. Posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významností a časového priebehu pôsobenia 67
IV.7. Predpokladané vplyvy presahujúce štátne hranice 69
IV.8. Vyvolané súvislosti, ktoré môžu spôsobiť vplyvy s prihliadnutím na súčasný stav životného prostredia v dotknutom území 69
IV.9. Ďalšie možné rizika spojené s realizáciou navrhovanej činnosti 69
IV.10. Opatrenia na zmiernenie nepriaznivých vplyvov jednotlivých variantov navrhovanej činnosti na životné prostredie 70
IV.11. Posúdenie očakávaného vývoja územia ak by sa navrhovaná činnosť nerealizovala 71
IV.12. Posúdenie súladu navrhovanej činnosti s platnou územnoplánovacou dokumentáciou a ďalšími relevantnými strategickými dokumentmi. 71

IV.13.	Ďalší postup hodnotenia vplyvov s uvedením najzávažnejších okruhov problémov	**74**
V.	Porovnanie variantov navrhovanej činnosti a návrh optimálneho variantu s prihliadnutím na vplyvy na životné prostredie (vrátane porovnania s nulovým variantom)	**75**
VI.	Mapová a iná obrazová dokumentácia	**76**
VII.	Doplňujúce informácie k zámeru	**76**
VII.1.	Zoznam textovej a grafickej dokumentácie, ktorá sa vypracovala pre zámer a zoznam hlavných použitých materiálov	**76**
VII.2.	Zoznam vyjadrení a stanovísk vyžiadaných k navrhovanej činnosti pred vypracovaním zámeru	**77**
VII.3.	Ďalšie doplňujúce informácie o doterajšom postupe prípravy navrhovanej činnosti a posudzovaní jej predpokladaných vplyvov na životné prostredie	**77**
VIII.	Miesto a dátum vypracovania zámeru	**77**
IX.	Potvrdenie správnosti údajov	**77**
IX.1.	Spracovatelia zámeru	**77**
IX.2.	Potvrdenie správnosti údajov podpisom (pečiatkou) spracovateľa zámeru a podpisom (pečiatkou) oprávneným zástupcom navrhovateľa	**77**

Použité skratky:

EIA	-	proces posudzovania vplyvov na životné prostredie
IG	-	inžiniersko-geologický prieskum
HG	-	hydrogeologický prieskum
k. ú.	-	katastrálne územie
MŽP SR	-	Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky
Natura 2000	-	sústava chránených území členských krajín Európskej únie
NČ	-	navrhovaná činnosť
RÚSES		regionálny územný systém ekologickej stability
SKUEV		kód územia európskeho významu na území SR
SKCHVU		kód chráneného vtáčieho územia
ŠOP SR		Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky
ÚEV		územie európskeho významu
ÚPN		územnoplánovacia dokumentácia
ÚPN-SÚ		územný plán sídelného útvaru
ÚPN-O		územný plán obce
ÚSES		územný systém ekologickej stability
zákon o ochrane prírody a krajiny		zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny
zákon č. 24/2006 Z. z.		zákon č. 24/2006 o posudzovaní vplyvov na životné prostredie

I. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O NAVRHOVATEĽOVI

I.1. Názov

Slovenská správa ciest Bratislava
v zastúpení
Investičná výstavba a správa ciest Košice

I.2. Identifikačné číslo

0000 3328

I.3. Sídlo

SSC Bratislava, Dúbravská cesta 1152/3, 841 04 Bratislava
IVSC Košice, Kasárenské námestie 4, 040 01 Košice

I.4. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu obstarávateľa

Ing. Maroš Kačala
riaditeľ SSC IVSC Košice
Kasárenské námestie 4, 040 01 Košice
tel.:055/72 77 224 e-mail: sekretariat.ivsc.ke@ssc.sk

I.5. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje kontaktnej osoby, od ktorej možno dostať relevantné informácie o navrhovanej činnosti a miesto na konzultácie.:

Ing. Peter Lazor
SSC IVSC Košice, Kasárenské námestie 4, 040 01 Košice
tel.: 0903904088 e-mail: peter.lazor@ssc.sk
Miesto konzultácie: SSC IVSC Košice, Kasárenské námestie 4, 040 01 Košice

II. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

II.1. Názov

I/74 BREKOV – HUMENNÉ, preložka cesty

II.2. Účel

Účelom navrhovaného obchvatu (preložky cesty I/74) je vybudovanie novej cestnej komunikácie v parametroch odpovedajúcich dopravnej intenzite, ktorá by vytvorila podmienky pre odklon tranzitnej dopravy mimo zastavané územie mesta Humenné s cieľom zlepšenia životného prostredia a zvýšenia bezpečnosti obyvateľov mesta Humenné, ako aj poskytnutia vyššieho dopravného komfortu užívateľom komunikácie.

Preložka cesty I/74 sa navrhuje z dôvodu potreby zvýšenia kapacity komunikácie, priepustnosti, rýchlosti a plynulosti automobilovej dopravy, bezpečnosti cestnej premávky, bezpečnosti cestnej premávky ako aj odľahčenia obytných zón od tranzitnej dopravy s cieľom zlepšenia kvality životného prostredia mesta Humenné. Hlavné dôvody navrhovanej stavby sú nevyhovujúce technické parametre dotknutého úseku cesty I/74 a predpoklad prekročenia prípustnej intenzity dopravy v roku 2012 – 2015, rizikové prekonávanie cesty pešími v meste Humenné ako aj negatívny dopad súčasnej dopravy ma životné prostredie obytných zón.

II.3. Užívateľ

Slovenská správa ciest a všetci účastníci cestnej dopravy v danom území.

II.4. Charakter navrhovanej činnosti

Novostavba – výstavba cesty I. triedy v dĺžke 5,20 km. Celková stavebná dĺžka vrátane výstavby napájacích križovatiek na začiatku a konci úseku preložky bude cca 6,700 km. Súčasťou preložky je aj výstavba 10 ks cestných

mostov na ceste I. triedy. Navrhovaná činnosť bola v rámci výhľadovo plánovanej preložky cesty I/74 v úseku Brekov – Humenné definovaná ako samostatná stavba, ktorá rieši samostatne funkčnú časť preložky cesty v úseku km 8,000 – 13,200.

Preložka úseku I/74 je navrhovaná v kategórii C 11,5/80, cesta I. triedy.

Úsek výhľadovo plánovanej preložky cesty I/74 v úseku km 0,00 až km 8,00 bude z dôvodu výrazne rozdielnych časových období plánovanej výstavby riešený ako samostatná stavba.

Podľa prílohy č. 8 zákona č. 24/2006 Z.z., kde je definovaný zoznam navrhovaných činností podliehajúcich posudzovaniu ich vplyvu na životné prostredie, je navrhovaná činnosť (výstavba nového mosta na mieste pôvodného) zaradená nasledovne:

Oblasť: 13.	Doprava a telekomunikácie
Pol. číslo: 3.	Cesty I. a II. triedy a prestavba alebo rozšírenie jestvujúcej cesty I. a II. triedy spojené so zmenou kategórie vrátane
časť B (zisťovacie konanie)	od 5 do 20 km stavebnej dĺžky
Pol. číslo: 8.	Výstavba cestných mostov (na cestách I. a II. triedy)
časť B (zisťovacie konanie)	bez limitu

Popis doterajšej prípravy (posudzovania) navrhovanej činnosti (NČ):

Predmetný úsek preložky cesty I/74 (km 8,000-13,200) bol predmetom posudzovania vplyvov na životné prostredie v roku 2008/2009 (povinné hodnotenie). Predmetom posudzovania v roku 2008/2009 bola preložka cesty 1/74 v celkovej dĺžke 10,316 až 10,470 v troch variantoch.

V záverečnom stanovisko MŽP SR č. 2666/08-3.4/ml zo dňa 13.02.2009 bol na realizáciu odporúčaný variant „C".

Na základe výsledkov posudzovania vplyvov na ŽP bolo pre daný úsek preložky cesty I/74 (km 8,00-13,20) vydané dňa 24.06.2011 územné rozhodnutie, ktoré bolo následne rozhodnutím Krajského stavebného úradu v Prešove zo dňa 7.11.2011 zrušené.

Z dôvodu straty platnosti Záverečného stanoviska vydaného MŽP SR v roku 2009 je predmetný úsek preložky cesty I/74 v úseku km 8,000 – 13,200 opätovne predmetom zisťovacieho konania podľa zákona č. 24/2006 Z.z.

II.5. Umiestnenie navrhovanej činnosti

Kraj:	Prešovský
Okres:	Humenné
Obec (katastrálne územie):	Humenné, Jasenov, Hažín nad Cirochou
Umiestnenie pozemkov:	pozemky sú umiestnené v zastavanom území a mimo zastavaného územia obcí

k.ú.	parcela KNC č.:
Humenné:	5406/10; 5358; 5400; 5342/2; 5342/1; 5343; 5344/1; 5346; 5320/2; 4943/1; 4939/97; 4939/1; 5005/1; 4938/1; 5320/10; 5320/9; 5320/8; 5319/1; 4938/5; 4938/4; 5394/1; 5310/1; 5310/2; 5310/3; 4937/1; 5301/2; 4955/1; 5301/1; 5301/14; 5301/13; 5301/12; 5301 /11; 5301/10; 5301/9; 5301/25; 5301/26; 5301/27; 5301/28; 5301/29; 5301/30; 5301/31; 5301/32; 5301/33; 5301/34; 5301/35; 5301/37; 4953/6; 4953/8; 4953/7; 5405/8; 5405/9; 5405/10; 5405/4; 5405/2; 4486/2; 4486/1; 4486/3; 5249/8; 5249/19; 5249/20; 5249/3; 5249/2; 5248/3; 5247/1; 5247/16; 5246/1; 5247/7; 5247/8; 5247/9; 5397/12; 5397/13; 5397/14; 5397/15; 5397/1; 5238/1; 5238/2; 5232/1;
Jasenov:	969; 967; 968; 965; 964; 3600; 3601; 3602; 3603; 3604/2; 3604/1; 3604/3; 3605; 3066; 3607; 3608; 880/30; 880/29; 880/21; 88041; 880/22; 880/40; 705/19; 705/20; 705/21; 705/22; 705/23; 705/24; 705/25; 705/26; 705/27; 881/6; 881/3; 881/4; 3663; 488/33; 488/1; 487/4; 487/5; 1124; 1001; 1002; 1003; 1004; 1005; 1006; 1007;1008; 1009; 3665; 1078; 1043; 1044; 1045; 1046; 10747; 1048; 1049; 1050; 1051; 1052; 1053; 1054; 1055; 1056; 1057; 1058; 1059; 1060; 1061; 1062; 1063; 1064; 1065; 1066; 1067; 1068; 1069; 1070; 1071; 1072; 1073; 1079; 1080; 1081; 1082; 1083; 1084; 1085; 1086; 1087; 1088; 1089; 1090; 1091; 1092; 1093; 1094; 1095; 1096; 1097; 1098; 1099; 1100; 1101; 1102; 1103; 1104; 1105; 1106; 1107; 1108; 1109; 1110; 1111; 1112; 1113; 1114; 1115; 1116; 1117; 1118; 1119; 1120; 1121; 1403;
Hažín nad Cirochou:	3405; 2684; 2685; 2686; 2687; 2688; 2660; 2661; 2662; 2663; 3390; 3410; 3412; 3419;

II.6. Prehľadná situácia umiestnenia navrhovanej činnosti (mierka 1:50 000) - Príloha č. 1

II.7. Termín začatia a skončenia výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti

Predpokladaný termín začatia výstavby: 03/2027
Predpokladaný termín ukončenia výstavby: 09/2030
Predpokladaný termín začatia prevádzky: 09/2030
Termín ukončenia prevádzky: bez časovo ohraničenej doby

II.8 Opis technického a technologického riešenia

Navrhovaná činnosť je riešená v dvoch čiastočne územne a dopravne odlišne riešených variantoch.

Základom pre výber variantov riešenia NČ bolo odporúčanie pre realizáciu uvedené v Záverečnom stanovisku MŽP SR č. 2666/08-3.4/ml zo dňa 13.02.2009. V dotknutom úseku preložky cesty I/74 (km 8,00 – 13,200) boli vtedy posudzované dva územne rozdielne varianty: Variant A červený a Variant B resp. variant C, ktoré boli v danom úseku preložky cesty totožné.

Pre realizáciu bol odporúčaný variant C (v danom úseku totožný s variantom B).

Vaiant A (červený) nebol v Záverečnom stanovisko MŽP SR odporúčaný na realizáciu z dôvodov: „Z rekognoskácie situácie ohľadom blízkosti a dĺžky dotyku cesty s existujúcimi obytnými zónami vyplýva, že bezprostredný kontakt (20 až 60 m) je vo variante A v dĺžke min. 600 m (hlavne na Sninskej ul.) a vo variante C 100 m (Jasenovská ul.); aby nedošlo k zhoršeniu kvality životného prostredia bude potrebné prijať také nadštandardné technické opatrenia, ktorými sa zabezpečia požadované hygienické limity v súlade s platnými právnymi predpismi na ochranu ľudského zdravia; aj keď územný plán mesta Humenné ~~uvažuje~~ (*v danom čase uvažoval)* s variantom A, je nutné poukázať na to, že podrobnejšie dopravno - inžinierske analýzy poukázali na nepriechodnosť tohto riešenia z hľadiska plynulosti i bezpečnosti premávky požadovanej pre cestu I. triedy, najmä kvôli komplikovanej križovatke Humenné, ktorú z priestorových dôvodov nie je možné riešiť mimoúrovňovo a v tomto zmysle je potrebné územný plán prehodnotiť. K návrhom iného trasovania západom mesta je potrebné pripomenúť, že výsledné trasy vo variantoch A, B a C sú v rámci technicko - ekonomických štúdií preukázané ako jediné reálne, akákoľvek iná trasa by bola realizovaná s oveľa vyššími nárokmi na zastavané územie a výruby porastov“.

Vzhľadom na to, že z predchádzajúceho posudzovania vyplynulo, že iné trasovanie preložky cesty I/74 (obchvat Humenného) nie je v danom území reálne, je smerové a územné riešenie iných variantov, ako bol odporúčaný variant „C“ neúčelné.

Varianty riešenia navrhovanej činnosti:

Variant „1“: Technické a územné riešenie preložky cesty I/74 prevzaté v plnom rozsahu z odporúčaného riešenia (niekdajší variant „C“) z posudzovania vplyvov na ŽP z roku 2008/2009.

Variant „2“: Modifikácia variantu 1 v úseku km 10,00 až 12,200 týkajúca sa riešenia umiestnenia križovatky zabezpečujúcej napojenia zastavaného územia mesta Humenné na preložku cesty. Variantné riešenie vychádza z požiadaviek dotknutých samospráv a stavu súčasného a predpokladaného využitia (zastavania) okolitých pozemkov.

Popis trasy variantov NČ*:*

Variant „1“: Trasa riešenej stavby (NČ) začína v km 8,000 00 a končí 13,200 00.

Začiatok úseku (km 8,000) je vetvou č.1 križovatky Humenné – západ napojený na jestvujúcu cestu I/74 stykovou križovatkou. Vetva č. 1 križovatky mostným objektom križuje železničnú trať č.193 Prešov – Humenné. V rámci NČ bude križovatka „Humenné – západ“ riešená iba v rozsahu zabezpečujúcom napojenie na jestvujúcu cestu I/74 vrátane premostenie cez železničnú trať resp. aj príprava na výhľadové napojenie úseku preložky cesty I/7 v smere od Brekova (samostatná stavba). Trasa preložky cesty je v úseku km 8,000 – 9,800 vedená poľnohospodársky obhospodarovanými pozemkami medzi železničnou traťou č. 193 Prešov - Humenné a riekou Laborec, južným okrajom mesta Humenné. V tomto priestore trasa preložky križuje potok Sosnica, odvodňovací kanál, Hlboký potok a linky VN a VVN vedení a prechádza okolo plochy remeselnej výroby, malovýroby a skladov – výhľad, okolo areálu ČOV a trafostanice a následne. Súvisiacim objektom je v tomto úseku prístupová komunikácia k ČOV a pozemkom po oboch stranách preložky cesty s krížením pod mostom cez Hlboký potok. Trasa preložky cesty prekonáva rieku Laborec v km 9,900 mostným objektom s celkovou dĺžkou 195 m a prechádza do k.ú. Jasenov. Za mostom trasa prechádza prelukou medzi zastavaným územím mesta Humenné a zastavaným územím obce Jasenov, pričom okrajovo zasahuje futbalové ihrisko obce Jasenov. Cestu III/3831 (*III/558 012*) do Jasenova prechádza trasa preložky cesty v km 10,40-10,50 mostným objektom. V prípade variantu 1 bude mostný objekt využitý na situovanie mimoúrovňovej križovatky „Jasenov“ vrátane okružnej križovatky umiestnenej pod mostom. Prostredníctvom ôsmich vetiev napojených v okružnej križovatke pod

mostným objektom na preložke cesty je obchvat mesta Humenné napojený na jestvujúci komunikačný systém mesta Humenné a obce Jasenov. Následne trasa kopíruje koridor VN a VVN vedení, pričom prechádza otvorenou poľnohospodárskou krajinou v lokalite Sokolej až po km 11,40. Od km 1,40 po km 12,10 trasa prechádza cez súvislý porast drevín na ornej pôde, ktorý tvorí prechod medzi NPR Humenský Sokol a koridorom VN a VVN vedení. V km 12,10 v lokalite Podskalka trasa preložky cesty pretína cestu III/3832 (III/558 013) do obce Ptičie, ktorá bude v prípade variantu 1 preložená na mostný objekt ponad preložku cesty. Za cestou III/3832 trasa preložky prechádza okrajom časti zastavaného územia obce Humenné „Podskalka." V km 12,40 križuje preložka cesty potok Ptava mostným objektom. Následne trasa preložky až o km 13,200, kde sa napája na dočasnú križovatku „Humenné – východ", prechádza otvorenou poľnohospodárskou krajinou v lokalite Krámova. Dočasná križovatka „Humenné – východ" zabezpečuje napojenie preložky cesty na napojenia na jestvujúcu cestu I/74 v Humenné – Snina. Križovatka Humenné – východ bude v plnom rozsahu dobudovaná v rámci ďalšej etapy preložky cesty I/74 v smere Hažín nad Cirochou – Snina.

Celková dĺžka preložky cesty I/74 je 5,200 km (*bez križovatky Humenné – západ a Humenné – východ*)

Variant „1" je mimo situovania mimoúrovňovej križovatky „Jasenov" v súlade s ÚPN dotknutých obcí a s ÚPN Prešovského samosprávneho kraja.

Variant „2": Základné trasovanie preložky cesty je totožné s variantom 1. Riešenie variantu 2 sa od variantu 1 odlišuje v úseku km 10,000 – 12,200 v týchto bodoch:

- V mieste mostného objektu v km 10,40-10,50 ponad cestu III/3831 (*III/558 012*) do Jasenova nebude vybudovaná „mimoúrovňová križovatka Jasenov", súčasťou ktorej je v rámci variantu „1" navrhovaná aj výstavba okružnej križovatky pod mostom. Cesta III/3831 bude zachovaná v jestvujúcej polohe.
- Zjazd z preložky cesty I/74 v smere do centra mesta Humenné bude situovaný v okružnej križovatke „Podskalka", ktorá bude umiestnená v km 12,050 v mieste plánovanej preložky cesty III/3832 (*III/558 013).* Križovatka zabezpečí napojenie v smere z/do Humenné – centrum a v smere z/do obcí Ptičie, Chlmec a Porúbka.

Celková dĺžka preložky cesty I/74 vo variante „2" je 5,200 km (*bez križovatky Humenné – západ a Humenné – východ*).

Variant „2" je mimo umiestnenia okružnej križovatky „Podskalka" v súlade s ÚPN dotknutých obcí. V ÚPN Prešovského samosprávneho kraja nie je umiestnenie križovatky v lokalite „Pod Skalkou" presne definované.

Iné alternatívne napojenia preložky cesty I/74 na zastavané územia boli z pohľadu dotknutých samospráv zamietnuté.

II.8. 1. Popis technického riešenia:

Stavba sa podľa pôvodnej DSP (2010) člení na 109 objektov, rozdelených do 6 častí. V rámci popisu technického riešenia je uvádzaný základným popis, ktorý je určujúci pre definovanie a vyhodnotenie očakávaných vplyvov.

Vzhľadom na to, že podstatná časť trasy a objektov je spoločná pre oba varianty, je popis technického riešenia je uvádzaný spoločne pre oba varianty. V prípadoch kde je technické riešenie odlišné, tak je tento stav zvýraznený.

Popis technického riešenia je prevzatý z Dokumentácie pre stavebné povolenie (DOPRAVOPROJEKT, a s. Bratislava; 12/2010) a návrhu zmien technického riešenia vypracovaného počas spracovania Zámeru pre Variant 2.

1. 010-00 Rekultivácia dočasne zabratých plôch - *Variant "1" a "2"*

V rámci výstavby preložky cesty I/74 je potrebné z hľadiska technologického postupu výstavby zabezpečiť prístup k výstavbe jednotlivých objektov. Prístup je riešený navrhnutými dočasnými prístupovými pásmi pozdĺž navrhovanej preložky cesty a v priestoroch pre zariadenie staveniska. Dočasné prístupové pásy sú navrhnuté aj v mieste preložiek a úprav inžinierskych sietí. Plochy pre zariadenie staveniska sú rovnako situované na dočasne zabratej pôde. Zo všetkých týchto plôch je navrhnuté zobratie ornice na hrúbku podľa pedologického prieskumu 0,2 až 0,30 m. Ornica bude dočasne uložená na skládky o celkovej výmere do 14 0000 m^2. Po ukončení stavebných prác na hlavných objektoch stavby bude ornica zo skládok rozhrnutá na plochy dočasne zabratej pôdy a následne bude na týchto plochách realizovaná rekultivácia pôdy pre opätovné obnovenie pôdy.

2. 050-00 Demolácie a príprava územia - *Variant "1" a "2"*

Súčasťou objektu je odstránenie oplotenia futbalového ihriska obce Jasenov, odstránenie záhradnej chatky na ul. Jasenovskej, demolácia priepustu na ceste I/74 v križovatke Humenné - západ, odstránenie jestvujúcej vozovky na prístupovej ceste k ČOV na ploche 300 m^2, odstránenie vozovky ul. Jasenovskej na ploche 2 700 m^2, odstránenie vozovky ul. Krátkej na ploche 680 m^2, odstránenie vozovky cesty III/3832 na ploche 1 360 m^2, odstránenie vozovky jestvujúcej cesty I/74 v križovatke Humenné - východ na ploche 1 550 m^2 a odstránenie priepustu na ceste I/74 v križovatke Humenné - východ.

V priestore vetvy č. 1 mimoúrovňovej križovatky Jasenov (variant „1“) sa nachádza rodinný dom, ktorý v popise demolácii v DSP (2010) nie je uvedený. Podľa situácie stavby je rodinný dom v k.ú. Jasenov na parcele KNC č. 3604/3 a 3604/1 v priamej kolízii s vetou č. 1 uvedenej križovatky a navrhovaným odvodňovacím kanálom.

3. 055-00 Plochy pre zariadenie staveniska a staveniskové cesty - *Variant “1” a “2”*

Pre výstavbu preložky cesty je navrhovaných 7 plôch pre zariadenie staveniska:

1. v križovatke Humenné západ – plocha 1 800 m^2 (panely 600 m^2, spevnenie ŠD 1 200 m^2)
2. v križovatke Humenné západ – plocha 1 270 m^2 (panely 400 m^2, spevnenie ŠD 870 m^2)
3. pri ČOV hlavné zariadenie staveniska – plocha 3 500 m^2 (panely 1 500 m^2, spevnenie ŠD 2000 m^2)
4. pri rieke Laborec – plocha 1 400 m^2 (panely 400 m^2, spevnenie ŠD 1 000 m^2)
5. v križovatke Jasenov – plocha 2 000 m^2 (panely 600 m^2, spevnenie ŠD 1 400 m^2)
6. v križovatke Podskalka – plocha 3 240 m^2 (panely 1000 m^2, spevnenie ŠD 2 240 m^2)
7. v križovatke Humenné východ – plocha 2 300 m^2 (panely 800 m^2, spevnenie ŠD 1 500 m^2)

Súčasťou plôch pre zariadenie staveniska sú aj staveniskové cesty zabezpečujúce prístup na stavenisko z jestvujúcich komunikácií. Staveniskové cesty sú situované v oblasti kde sa nenachádzajú prístupové cesty pozdĺž stavby, ktoré budú zároveň slúžiť ako prístup na stavenisko. Staveniskové cesty sú navrhované v dvoch úsekoch:

a. križovatka Humenné západ –cesta dĺžky 300 m s dočasným priecestím cez železničnú trať Prešov – Humenné,
b. stavenisková cesta dĺžky 700 zabezpečujúca prístup k výstavbe mosta cez rieku Laborec a cez dočasný most zabezpečujúca prístup k stavenisku za riekou Laborec v časti Jasenov, súčasťou cesty je aj dočasný most cez teplovod v km 9,5 a Hlboký potok

Celková dĺžka staveniskových ciest je 1 000 m,. Po ukončení stavby budú tieto cesty odstránené. Celkovo počas výstavby budú využívané prístupové cesty v dĺžke 6 780 m.

4. 060-00 Vegetačné úpravy cesty I/74 - *Variant “1” a “2”*

Objekt rieši ozelenenie svahov komunikácie, deliacich ostrovčekov križovatiek a všetkých plôch, kde stavebnými prácami došlo k narušeniu vegetačného krytu, a to výsadbou drevín.

Predpokladaný rozsah vegetačných úprav cesty I/74 je cca 37 000 m^2, vegetačné úpravy predstavujú výsadbu 380 ks ihličnatých a listnatých stromov, výsadbu 32 200 m^2 kríkov a 2 400 ks popínavých rastlín pozdĺž protihlukových stien a vystužených svahov .

5. 100-00 Preložka cesty I/74

Variant “1” a “2”

Cesta I/74 je kategórie C 11,5/80 s jazdnými pruhmi šírky 2x3,5 m a spevnenou krajnicou šírky 2x1,5 m, celková dĺžka preložky cesty I/74 je 5 200 m.

Popis trasy preložky je uvedený pri popise variantov navrhovanej činnosti (str. 6)

Variant “1” a “2”

Kategória preložky cesty I/74 je C 11,5/80 so šírkovým usporiadaním:

- jazdný pruh	2x3,5 m
- vodiaci prúžok	2x0,25 m
- spevnená krajnica	2x1,5 m
- nespevnená krajnica	2x0,5 m
Spolu voľná šírka	11,5 m

Polotuhá vozovka navrhovanej preložky cesty je navrhnutá vzhľadom na dopravné zaťaženie, geologickú stavbu územia a klimatické podmienky s navrhovanou skladbou:

- asfaltový koberec mastixový	SMA 11	40 mm
- asfaltový betón modifikovaný	AC 16;I	50 mm
- obaľované kamenivo	AC16P;I	70 mm
- kamenivo spevnené cementom	KSC	200 mm
- štrkodrvina	ŠD	200 mm
Spolu:		560 mm

Minimálny polomer smerového oblúka je 600 m, maximálny polomer smerového oblúka je 3 600 m, minimálny pozdĺžny sklon je 0,55 %, maximálny pozdĺžny sklon je 2,6%, minimálny polomer výškového vydutého oblúka je 6 000 m, vypuklého výškového oblúka je 12 000 m, väčšina výškových oblúkov vypuklých je navrhovaná na rozhľad pre predbiehanie.

Zemné práce objektu cesty I/74 predstavujú objem do 470 000 m^3 z toho výkop predstavuje cca 120 000 m^3, celkový násyp 350 000 m^3, potreba štrkovitého materiálu do násypu predstavuje objem do 53 000 m^3. Z plôch trvalého záberu sa zoberie ornica v objeme do 38 500 m^3. Plocha vozovky preložky cesty je cca 56 500 m^2. Celková plocha úpravy pláne je do 77 500 m^2.

Odvodnenie zrážkových vôd z vozovky preložky cesty je navrhované prostredníctvom priečneho a pozdĺžneho sklonu vozovky na teleso cesty a do pozdĺžnych priekop s vyústením do existujúcich vodných tokov a do retenčno-vsakovacích jazierok:

- retenčno-vsakovacie jazierko č. 1: križovatka Humenné – západ; pri napojení na súčasnú cestu I/74
- retenčno-vsakovacie jazierko č. 2: križovatka Humenné – západ; za mostom cez železničnú trať
- retenčno-vsakovacie jazierko č. 3: km 8,650 preložky cesty
- v rámci opatrení sa navrhuje výstavby ďalších retenčno-vsakovacích jazierok za účelom udržania vody v území

Napojenie na jestvujúci komunikačný systém:

Variant „1“

- km 8,00 preložky c. I/74	Križovatka Humenné západ	výhľadová mimoúrovňová križovatka
- km 10,40 preložky c. I/74	križovatka Jasenov	mimoúrovňová križovatka
- km 13,20 preložky c. I/74	križovatka Humenné východ	výhľadová mimoúrovňová križovatka

Variant „2“

- km 8,00 preložky c. I/74	Križovatka Humenné západ	výhľadová mimoúrovňová križovatka
- km 12,05 preložky c. I/74	križovatka Podskalka	okružná križovatka
- km 13,20 preložky c. I/74	križovatka Humenné východ	výhľadová mimoúrovňová križovatka

6. 101-00 Križovatka Humenné západ - *Variant “1” a “2”*

Križovatka Humenné západ je navrhovaná na etapovité budovanie, jej funkciou je zabezpečenie napojenia preložky cesty I/74 na jestvujúci komunikačný systém. V I. etape výstavby križovatky bude realizovaná vetva č.„1“ dĺžky 1 015 m s úrovňovou stykovou križovatkou na jestvujúcej ceste I/74. Vetva č.“1“ prechádza ponad železničnú trať č.193 Prešov – Humenné mostným objektom 201-00 a napája sa na navrhovanú preložku cesty I/74. V priestore stykovej križovatky vetvy č.“1“ s jestvujúcou cestou I/74 je na ľavej strane vetvy č.“1“ umiestnené retenčno-vsakovacie jazierko a druhé retenčno-vsakovacie jazierko je umiestnené za mostom cez železničnú trať, ktorý je súčasťou križovatky Humenné – západ.

Vetva č.„1“ je obojsmerná dvojpruhová vetva s voľnou šírkou vozovky 9,5 m.

Zemné práce na vetve č.“1“ v križovatke Humenné - západ predstavujú objem do 105 000 m^3 z toho výkop do 8 000 m^3, celkový násyp do 97 000 m^3 , potreba štrkovitého materiálu do násypu je do 48 500 m^3. Z plôch trvalého záberu sa zoberie ornica v objeme do 7 750 m^3. Plocha vozovky vetvy je 7 500 m^2. Celková plocha úpravy pláne je do 11 000 m^2.

7. 102-00 Križovatka Jasenov – Variant „1“

Funkciou križovatky Jasenov je napojenie preložky cesty I/74 na komunikačný systém mesta Humenné a obce Jasenov. Križovatka pozostáva z okružnej križovatky pod mostným objektom 207-00 a jej ramien:

- Vetva č.„1“ – z preložky cesty I/74 zo smeru Strážske do okružnej križovatky
- Vetva č.„2“ – z okružnej križovatky do ulice Jasenovskej k futbalovému štadiónu a opačne
- Vetva č.„3“ – z okružnej križovatky do Humenného a opačne
- Vetva č.„4“ – z okružnej križovatky na preložku cesty I/74, smer Strážske
- Vetva č.„5“ – z okružnej križovatky na miestnu obslužnú komunikáciu (ulica Krátka) a opačne
- Vetva č.„6“ - z okružnej križovatky do Jasenova a opačne

Na ramena okružnej križovatky sa napojené ďalšie vetvy:

- Vetva č.„1a“ – z okružnej križovatky na preložku cesty I/74 smer Snina
- Vetva č.„2a“ – z vetvy č. „2“ na miestnu účelovú komunikáciu k futbalovému štadiónu a opačne
- Vetva č.„4a“ – z preložky cesty I/74 zo smeru Snina do okružnej križovatky
- Vetva č.„5a“– z vetvy č.5 na miestnu účelovú komunikáciu a opačne

Mimoúrovňová križovatka Jasenov využíva pre svoje situovanie mostný objekt 207-00 ponad cestu tretej triedy III/3831. Mimoúrovňová križovatka je na preložku cesty I/74 napojená odbočovacími a pripájacími pruhmi. Pod mostným objektom je situovaná okružná križovatka ktorá má spolu šesť ramien. Mimoúrovňová križovatka zabezpečuje dopravné napojenie južnej časti mesta Humenné a zároveň napojením cesty III/3831 zabezpečuje napojenie jestvujúceho komunikačného systému Jasenov.

Okružná križovatka pod mostným objektom 207-00 má vonkajší priemer 40 m, šírka vozovky okružného pásu je 5 m, vodiaci prúžok 0,5m, stredový pojazdný prstenec z dlažby šírky 2,0 m, stredový ostrovček priemeru 25,5 m.

Voda z povrchu vozovky je odvedená priečnym a pozdĺžnym sklonom vozovky na teleso cesty a do priekop.

Odvodnenie vetiev križovatky je navrhované systémom pozdĺžnych odvodňovacích priekop zaústených do odvodňovacieho kanála (SO 245-00) respektíve do navrhovanej kanalizácie na Jasenovskej ulici (SO 520-00).

7A. 102-00A križovatka Podskalka - ***Variant "2"***

Funkciou križovatky Podskalka je napojenie preložky cesty I/74 na komunikačný systém mesta Humenné a v smere z/do obcí Ptičie, Chlmec a Porúbka. Navrhovaná je okružná križovatka pozostávajúca z troch ramien:

- Vetva č.„1" – napojenie z preložky cesty I/74 v smere na Humenné a opačne
- Vetva č.„2" – napojenie z preložky cesty I/74 v smere na MČ Podskalka a obec Ptičie, Chlmec a Porúbka a opačne
- Vetva č.„3" – napojenie na plánovanú preložku cesty III/3832 a opačne

Navrhovaná okružná križovatka zohľadňuje:

- plánovanú preložku cesty III/3832 v smere na obec Ptičie okolo časti Podskalka.
- umožňuje aj etapizáciu výstavby so samostatným ramenom na časť Podskalka, ktoré umožní napojenie tejto časti mesta do vybudovania preložky cesty III/3832
- plánovaný cyklochodník Humenné-Ptičie

Okružná križovatka má vonkajší priemer 40 m, šírka vozovky okružného pásu je 5,5 m, stredový pojazdný prstenec z dlažby šírky 1,5 m, stredový ostrovček priemeru 26 m.

Voda z povrchu vozovky je odvedená priečnym a pozdĺžnym sklonom vozovky na teleso cesty a do priekop.

8. 103-00 Dočasná križovatka Humenné východ - *Variant "1" a "2"*

Križovatka Humenné - východ je navrhovaná na etapovité budovanie, jej funkciou je zabezpečenie napojenia preložky cesty I/74 na jestvujúci komunikačný systém. Preložka cesty výhľadovo pokračuje z križovatky Humenné -východ smerom na Sninu a ďalej na SR/UA hraničný prechod Ubľa .

V 1. etape výstavby križovatky bude realizovaná vetva dočasnej križovatky Humenné východ dĺžky 318m ,ktorá bude napojená úrovňovou stykovou križovatkou na dočasné napojenie cesty I/74 dĺžky 478,608 m. Dočasné napojenie cesty I/74 je obojsmerná dvojpruhová vetva s voľnou šírkou vozovky 9,5 m. Dočasné napojenie cesty I/74 je súčasťou výhľadovej definitívnej mimoúrovňovej križovatky navrhnutá tak, aby v budúcnosti nebolo potrebné realizovať úpravy na tejto vetve.

Zemné práce na v križovatke Humenné - východ predstavujú objem 13 812 m^3 z toho výkop predstavuje 2338 m^3, celkový násyp 11 474 m^3 , potreba štrkovitého materiálu do násypu predstavuje 5 274 m^3. Plocha vozovky preložky cesty je 4 813 m^2. Celková plocha úpravy pláne je 6 752 m^2.

9. 106-00 Rekonštrukcia cesty I/74 v križovatke Humenné - západ - *Variant "1" a "2"*

Rekonštrukcia jestvujúcej cesty I/74 – dvojpruhová obojsmerná komunikácie

V mieste napojenia vetvy č.„1" na jestvujúcu cestu je navrhovaná rekonštrukcia jestvujúcej cesty v celkovej dĺžke 285 m.

Voda z povrchu vozovky je odvedená priečnym a pozdĺžnym sklonom vozovky na teleso cesty a do priekop. Zemné práce na rekonštruovanej ceste I/74 predstavujú objem 2 833 m^3 z toho výkop predstavuje 1 188 m^3, celkový násyp 1 645 m^3, potreba štrkovitého materiálu do násypu predstavuje 1 061m^3. Plocha vozovky rekonštruovanej cesty je 913 m^2 , 2857 m^2 je navrhované len frézovanie. Na 428 m^2 je potrebné vybúrať vozovku. Celková plocha úpravy pláne je 1065 m^2.

10. 107-00 Rekonštrukcia cesty I/74 v križovatke Humenné východ - *Variant "1" a "2"*
Vetva dočasnej križovatky Humenné východ

V mieste napojenia cesty I/74 na navrhovanú preložku cesty I/74 je navrhovaná rekonštrukcia jestvujúcej cesty v celkovej dĺžke 116.77 m. Rekonštrukcia cesty pozostáva z úpravy výškového a smerového vedenia trasy jestvujúcej cesty, tak aby umožňovala napojenie na preložku cesty I/74 a vytvorenie dočasnej križovatky Humenné východ.

Voda z povrchu vozovky je odvedená priečnym a pozdĺžnym sklonom vozovky na teleso cesty a do priekop.

Zemné práce na rekonštruovanej ceste I/74 predstavujú objem 4310 m^3 z toho výkop predstavuje 4 128 m^3, celkový násyp 182 m^3 , potreba štrkovitého materiálu do násypu predstavuje 27m^3. Plocha vozovky rekonštruovanej cesty je 3 539 m^2 z toho na 2857 m^2 je navrhované len frézovanie. Na 107 m^2 je potrebné vybúrať vozovku z dôvodu vytvorenia vyvýšeného dopravného tieňa Celková plocha úpravy pláne je 1216 m^2.

11. 108-00 Rekonštrukcia cesty III/3831 *(III/558 012)* **do obce Jasenov -** ***Variant "1"***

Cesta III/3831 z Humenného do obce Jasenov v rekonštruovanej časti prechádza zastavaným územím mesta Humenné. Dĺžka rekonštruovanej cesty cca 355 m. Súbežne z rekonštrukciou cesty je navrhovaná výstavba chodníka (SO 110-00). Odvodnenie je zabezpečené priečnym a pozdĺžnym sklonom cesty cez uličné vpusty do navrhovanej kanalizácie.

Zemné práce na rekonštruovanej ceste III/558 012 predstavujú objem 29 m^3 .Vybúranie vozovky predstavuje 2 310 m^3, celkový násyp 29 m^3 , potreba štrkovitého materiálu do násypu predstavuje 4m^3. Plocha vozovky cesty je 1 768m^2 . Celková plocha úpravy pláne je 4 747 m^2.

12. 109-00 Rekonštrukcia cesty III/3832 *(III/558 013)* **v časti Podskalka** ***"***

Variant "1: Cesta III/3832 z Humenného do obce Ptičie v súčasnosti prechádza zastavaným územím mesta Humenné a časti Podskalka. Keďže jestvujúcu cestu III/3832 križuje navrhovaná preložka cesty I/74 je potrebné upraviť výškové a smerové vedenie trasy na jestvujúcej ceste III/3832. Úprava smerového a výškového vedenia trasy umožňuje križovanie preložky I/74 mostným objektom 210-00,ktorý prevádza cestu III/3832 ponad navrhovanú preložku.

Dĺžka úpravy cesty je 310 m, voľná šírka vozovky 8,0 m.

Variant „2": Dôjde k vybúraniu cesty III/3832 v mieste okružnej križovatky Podskalka v celkovej dĺžke 325 m a jej nahradeniu vetvami okružnej križovatky v smere Humenné – Ptičie. V mieste napojenia vetiev okružnej križovatky na cestu III/3832 bude táto rekonštruovaná v celkovej dĺžke 200 m. V rámci okružnej križovatky Podskalka bude realizovaná príprava na napojenie plánovanej preložky cesty III/3832 okolo MČ Podskalka.

13. 110-00 Chodníky

Variant "1" a "2"

*Chodník „Úsek E" vpravo pri prístupovej ceste***:** Ide o vybudovanie nového chodníka vpravo pozdĺž prístupovej cesty v katastri obce Jasenov (objekt 120-00). Chodník ma celkovú dĺžku 146,73m..

Variant "1"

Chodník „Úsek A" vľavo pri ceste III/3831: Ide o vybudovanie nového chodníka vľavo v rámci rekonštrukcie cesty III/3831. Chodník má celkovú dĺžku 346,687m.

*Chodník „Úsek B" vpravo pri vetve 5 okružnej križovatky Jasenov***:** Ide o vybudovanie nového chodníka vpravo v rámci rekonštrukcie cesty (vetva 5 - objekt 102-00). Chodník je rozdelený do 6 úsekov s celkovou dĺžkou chodníkov 309,984m.

*Chodník „Úsek C" vpravo pri okružnej križovatke Jasenov***:** Ide o vybudovanie nového chodníka vpravo pri okružnej križovatke Jasenov (objekt 102-00). Chodník je rozdelený do 10 úsekov s celkovou dĺžkou chodníkov 101,35m.

Chodník „Úsek F" vľavo pri ceste III/3832: Ide o vybudovanie nového chodníka vpravo v rámci rekonštrukcie cesty III/3832 (objekt 109-00). Chodník je rozdelený do 2 úsekov (úsek F1, F2). Chodník v úseku F1 je dĺžky 310,72 m a v úseku F2 je dĺžky 37,27 m.

Chodník „Úsek D" **:** Ide o vybudovanie nového chodníka na ulici Jasenovská na pravej strane od rekonštrukcie cesty III/3831 (objekt 108-00). Účelom chodníka je zabezpečenie prístupu pre peších z ulice Jasenovská na ulicu Krátka. Chodník ma celkovú dĺžku 107,677m.

Variant "2"

Chodník okolo okružnej križovatky Podskalka: Ide o vybudovanie nového chodníka popri vetvách okružnej križovatky, ktorý umožní prechod peších medzi zastavaným územím mesta Humenné. Chodník ma celkovú dĺžku 340m.

14. 120-00 Prístupové cesty v katastri obce Jasenov - *Variant "1" a "2"*

Pre zabezpečenie prístupu počas výstavby a počas prevádzky ku okolitým pozemkom v katastri obce Jasenov sú cca v km 10,50 až 11,050 preložky cesty navrhnuté prístupové cesty, ktoré zabezpečia prístup na pozemky rozdelené stavbou.

15. 121-00 Prístupové cesty v katastri mesta Humenné - *Variant "1" a "2"*

Pre zabezpečenie prístupu počas výstavby a počas prevádzky ku okolitým pozemkom v katastri mesta Humenné sú navrhnuté tieto prístupové cesty:

*Úsek č.1 až 6 Prístupová cesta k pozemkom***:** Pre zabezpečenie prístupu počas výstavby a počas prevádzky cesty ku okolitým pozemkom v katastri obce Humenné, sú pozdĺž celého úseku preložky cesty navrhnuté prístupové cesty, ktoré zabezpečia prístup na pozemky rozdelené stavbou. Prístupové cesty sú rozdelené do šiestich samostatných úsekov.

- *Prístupová cesta k ČOV:* ZÚ prístupovej cesty k ČOV je na jestvujúcej miestnej komunikácii približne v km 8,9 preložky cesty I/74. Prístupová cesta je vedená pozdĺž pravej strany preložky, cez odvodňovací kanál. V km 9,4 prechádza popod mostný objekt 203-00 a pozdĺž preložky I/74 sa po jej ľavej strane vracia na jestvujúcu miestnu komunikáciu. Navrhovaná prístupová cesta je kategórie P4/30 dĺžky 1219m.

16. 122-00 Prístupové cesty v katastri obce Hažín nad Cirochou - *Variant "1" a "2"*

Pre zabezpečenie prístupu počas výstavby a počas prevádzky ku okolitým pozemkom v katastri obce Hažín nad Cirochou je navrhnutá prístupová cesta. ZÚ prístupovej cesty v mieste napojenia preložky cesty I/74 na jestvujúcu cestu I/74. Prístupová cesta je vedená pozdĺž pravej strany preložky až po KÚ kde sa napája na jestvujúcu poľnú cestu. V katastrálnom území obce Hažín nad Cirochou má prístupová cesta dĺžku 437,77 m.

17. 201 – 00Most v križovatke Humenné západ nad železničnou traťou - *Variant "1" a "2"*

ZÁKLADNÉ ÚDAJE O MOSTE (PODĽA STN 73 6200)

Bod kríženia :	s traťou ŽSR č.193 Prešov–Humenné	
	staničenie na osi vetvy č.1	km 0,361418
	staničenie na žel. trati	žkm 62,037
	s cestou I/74 vo výhľade:	
	staničenie na osi vetvy č.1	km 0,490964
	staničenie na osi výhľadovej cesty:	km 7,650241
Podjazdná výška:	trať ŽSR: 7,6m	
Dĺžka premostenia:	184,60 m	
Dĺžka mosta:	200,80 m	
Šírka mosta:	12,90 m	
Šírky služobných chodníkov:	2 x 0,75 m	
Výška mosta:	11,20 m	

Navrhovaný mostný objekt premosťuje trať ŽSR, cestu I/74 vo výhľade so šírkovým usporiadaním C11,5/80 a prístupovú cestu k pozemkom v katastri mesta Humenné kategórie P4/30. Dĺžka mosta a veľkosť mostného otvoru sú navrhnuté tak, aby bola premostená celá prekážka.

Mostný objekt 201-00 je navrhnutý ako jeden dilatačný celok. Zo statickej stránky ide o deväťpoľovú dodatočne predpätú doskovú nosnú konštrukciu. Spodná stavba mosta je tvorená dvoma krajnými oporami a siedmimi podperami na vetve č.1 a dvoma podperami na každej z napájajúcich sa vetiev č. 3 a 4. Založenie opôr mosta je navrhnuté hĺbkové na veľkopriemerových pilótach a podpier plošné na únosnej štrkovej vrstve.

18. 202 – 00 Most cez odvodňovací kanál v km 9,0 preložky cesty I/74 - *Variant "1" a "2"*

ZÁKLADNÉ ÚDAJE O MOSTE (PODĽA STN 73 6200 : 1975)

Bod kríženia	: s melioračným kanálom
Staničenie na ceste I/74	: km 8,979 69
Výška priechodového prierezu :	3,12 m
Dĺžka nosnej konštrukcie :	24,87 m
Dĺžka mosta :	34,00 m
Šírka nosnej konštrukcie:	12,70 m
Výška mosta:	4,51 m

Nosná konštrukcia je navrhnutá ako šikmý jednopoľový prefabrikovaný most, staticky pôsobiaci ako prostý nosník. Spodná stavba resp. krajné opory, je tvorená úložnými prahmi z betónu. Opory sú založené na veľkopriemerových pilótach. Odvodnenie vozovky mosta povrchové popri ľavom obrubníku do dláždeného sklzu po svahu násypu do priekopy cesty.

19. 203 – 00Most cez potok Sosnica v km 8,3 preložky cesty I/74 - *Variant "1" a "2"*

ZÁKLADNÉ ÚDAJE O MOSTE (podľa STN 73 6200)

Bod kríženia mosta	: potok Sosnica
Staničenie na ceste I/74	: km 8,313 658 (pracovné staničenie)
Výška hladiny návrhového prietoku Q_{100} potoka Sosnica	: 1,90m
Voľná výška pri návrhovom prietoku $Q1_{00}$ potoka Sosnica	: min. 0,50m
Dĺžka mosta	: 21,94 m (v osi mosta)
Šírka chodníka	: bez chodníkov
Šírka mosta	: 15,60 m
Výška mosta	: 3,76 m (nad dnom potoka Sosnica)
Stavebná výška	: 1,19 m

Navrhovaný mostný objekt bude súčasťou navrhovanej preložky cesty I/74. Účelom mostného objektu je bezkolízne premostiť potok Sosnica.. Potok Sosnica je v danom úseku neregulovaný. Úpravu koryta v mieste premostenia rieši objekt 240-00. Na základe údajov SHMÚ (Slovenský hydrometeorologický ústav Bratislava, Regionálne stredisko Košice, december 2008) Košice je prietok Q_{100} v mieste navrhovaného premostenia 17 m^3/s.

Mostný objekt je navrhnutý ako jednopoľový most. Nosná konštrukcia je navrhnutá z tyčových predpätých prefabrikátov. Spodná stavba je tvorená dvojicou opôr. Opory budú založené plošne. Vzhľadom na malú plochu mosta nie sú na mostnom objekte odvodňovače. Voda z povrchu vozovky bude odvedená mimo mostný objekt pozdĺžnym a priečnym sklonom.

20. 204 – 00 Most cez Hlboký potok nad horúcovodom v km 9,5 preložky cesty I/74 - *Variant "1" a "2"*

ZÁKLADNÉ ÚDAJE O MOSTE (PODĽA STN 73 6200 : 1975)
Bod kríženia a staničenie na ceste I/74 :
: s Hlbokým potokom km 9,482
: s horúcovodom km 9,475
: s prístupovou cestou k ČOV (obj.121)
Výška priechodového prierezu : min. 4,2 + 0,15 m
Dĺžka nosnej konštrukcie : 30,035 m
Dĺžka mosta : 47,17 m
Šírka služobného chodníka: bez chodníkov
Šírka nosnej konštrukcie: 12,9 m
Výška mosta: 7,4 m (nad dnom potoka)

Nosná konštrukcia objektu je navrhnutá ako monolitická železobetónová s prefabrikovanými tyčovými nosníkmi. Zo statického hľadiska sa jedná o jednopoľový trámový most so stužujúcou doskou. Mostné opory sú založené hĺbkovo na veľkopriemerových pilótach priemeru 1200 mm. Odvodnenie mosta je riešené na pravej strane mosta tromi mostnými odvodňovačmi, ktoré sú napojené na odvodňovaciu rúru so zaústením do Hlbokého potoka. Povrchová voda v miestach opôr je zvedená žľabovkami po svahoch zemného telesa a zaústená do cestných priekop.

21. 205 – 00Most cez rieku Laborec v km 9,9 preložky cesty I/74 - *Variant "1" a "2"*

ZÁKLADNÉ ÚDAJE O MOSTE (PODĽA STN 73 6200 : 1975)
Bod kríženia s : s riekou Laborec
Staničenie : km 9,912 56
Voľná výška pri návrhovom prietoku Q_{100} rieky Laborec : h = 5,45m
Výška hladiny návrhového prietoku Q_{100} rieky Laborec : h_{100} = 5,54m

Dĺžka premostenia : 183,35m
Rozpätie mosta : 30,325 + 4x31,00 + 30,325m
Dĺžka mosta : 195,82m
Šírka chodníka : 2 x 0,75m
Šírka mosta : 14,50
Výška mosta : 12,70m (nad dnom rieky Laborec)

Mostný objekt sa nachádza mimo zastavaného územia k.ú. Humenné. V mieste výstavby mosta sú zložité inžiniersko–geologické pomery a nakoľko bol realizovaný len orientačný IG prieskumu je nutné v ďalšej etape projektovej dokumentácie doplniť IG prieskum.

Mostný objekt je navrhnutý ako šesťpoľový s prostými poľami, nosná konštrukcia je tvorená prefabrikovanými predpätými nosníkmi o dĺžke nosníkov 30m spriahnutých spriahajúcou doskou.

Spodná stavba - krajné opory č.1 a 7 sú navrhnuté ako železobetónové úložne prahy na veľkopriemerových pilótach. Pilóty budú priemeru Ø1200mm, dĺžky 18,0m. Medziľahlé podpery č.2 – 6 sú tvorené základovou doskou rozmerov 7,0x7,0m, výšky 1,75m, založenou na pilótach Ø1200mm, dĺžky 20,0m (17,0m)

Odvodnenie mosta je uvažované prostredníctvom systémového potrubného odvodnenia, s priemerom pozdĺžnej odvodňovacej rúry Ø250mm. Odvodnenie mosta bude zaústené do odvodňovacej šachty a ďalej bude voda odvedená odvodňovacími sklzmi do cestnej priekopy.

22. 206 – 00 Most nad prístupovou cestou v km 10,2 preložky cesty I/74 - *Variant "1" a "2"*

ZÁKLADNÉ ÚDAJE O MOSTE (PODĽA STN 73 6200 : 1975)
Bod kríženia: km 11.231 520 na ceste I/74 most cez prístupovú komunikáciu k ihrisku
Podchodná výška 4.2 m s rezervou min. 0.15 m
Dĺžka premostenia: 11,00 m
Dĺžka nosnej konštrukcie: 12,20 m
Šírka služobného chodníka: -
Šírka mosta: 28,50 m – 38,50 m
Výška mosta: 6.80 m

Mostný objekt je navrhnutý ako 1 – poľový presýpaný monolitický otvorený rám založený hĺbkovo na veľkopriemerových pilótach priemeru 900 mm. Odvodnenie nosnej konštrukcie je zabezpečené vyspádovanou hornou doskou s vyústením za stenami mosta do štrkovej vrstvy. Odvodnenie zrážkových vôd zo svahu zemného telesa bude zabezpečené rigolom

umiestneným za rímsami. Voda bude zvedená a vypustená do priekop. Voda, ktorá presiakne do zeme za mostnú konštrukciu, bude odvádzaná pozdĺžnou drenážnou rúrkou, ktorá je umiestnená pri oboch stranách konštrukcie. Drenážna rúrka je perforovaná priemeru 150 mm a je umiestnená v štrkovom obsype.

23. 207 – 00 Most nad okružnou križovatkou Jasenovská v km 10,4 preložky cesty I/74 - *Variant "1"*
207 – 00 Most nad cestou III/3831 v km 10,4 preložky cesty I/74" *- Variant „2"*

ZÁKLADNÉ ÚDAJE O MOSTE (PODĽA STN 73 6200)

Dĺžka premostenia	: 120,60m
Dĺžka mosta	: 132,40m
Šírka chodníka	: 2x0,75m
Šírka mosta	: 17,20
Výška mosta	: 10,52m

Mostný objekt sa nachádza v k.ú. Jasenov. Predmetný mostný objekt je štvorpoľový, kolmý. Nosná konštrukcia je navrhnutá ako monolitická, dosková z predpätého betónu. Spodná stavba mosta je tvorená dvoma krajnými oporami a troma medziľahlými podperami. Opory sú navrhnuté ako úložné prahy z betónu a sú založené hĺbkovo na vŕtaných veľkopriemerových pilótach Ø1,2m dĺžky 15m, resp. opora č.5 na mikropilótach dĺžky 15m. Pri opore č.1 navrhujeme spevnenie svahov a kužeľov pod mostným objektom dlažbou z lomového kameňa opretou v päte svahu do zaisťovacej pätky. Pri opore č.5 je navrhnuté zemné teleso tvorené vystuženým násypom. Medziľahlé podpery sú navrhnuté ako stĺpové a sú založené hĺbkovo na mikropilótach Ø0,133m dĺžky 15m, ktoré sú votknuté do základov podpier.

Na oboch stranách mosta sú navrhnuté protihlukové steny výšky 4m kotvené do ríms. Stĺpy PHS sú rozmiestnené vo vzájomných vzdialenostiach 2 m.

Na mostnom objekte na ľavej strane vozovky v osi odvodnenia sú navrhnuté oceľové. Odvodňovače budú zaústené do zberného potrubia, ktoré sa zaústi pri opore č.1 do cestnej priekopy. Za oporami sa vybuduje drenáž, ktorá bude vyústená na mostný kužeľ.

V prípade Variantu „1" je most súčasťou mimoúrovňovej križovatky s umiestnením okružnej križovatky pod mostom.

24. 209 – 00 Most nad prístupovou cestou v km 11,050 preložky cesty I/74 - *Variant "1" a "2"*

ZÁKLADNÉ ÚDAJE O MOSTE (podľa STN 73 6200)

Dĺžka premostenia	: 5,00 m
Dĺžka nosnej konštrukcie	: 5,80 m
Šírka chodníka	: -
Šírka mosta	: 24,50 m
Výška mosta	: 6,29 m

Mostný objekt je navrhnutý ako 1 – poľový presýpaný železobetónový monolitický uzavretý rám. Založenie mostného objektu sa navrhuje plošne na štrkovom vankúši o mocnosti 300 mm. Odvodnenie nosnej konštrukcie je zabezpečené vyspádovanou hornou doskou s vyústením za stenami mosta do štrkovej vrstvy.

25. 210 – 00 Most na ceste III/3832 nad preložkou cesty I/74 - *Variant "1"*

ZÁKLADNÉ ÚDAJE O MOSTE (podľa STN 73 6200)

Dĺžka mosta	: 47,90 m (v osi mosta)
Šírka chodníka	: 1,50m (pravostranný chodník))
Šírka mosta	: 12,05 m
Výška mosta	: 6,89 m (nad cestou I/74)

Navrhovaný mostný objekt ako súčasť navrhovanej preložky cesty III/3832 a bude slúžiť cestnej a pešej doprave. Mostný objekt sa nachádza v zastavanom území mesta Humenné, v obytnej časti Podskalka.

Mostný objekt je navrhnutý ako jednopoľový most. Nosná konštrukcia je navrhnutá monolitická, jednotrámová. Spodná stavba je tvorená dvojicou opôr. Opory č.1 a č.2 sú navrhnuté zo železobetónu. Opory budú založené plošne. Vydláždenie svahov pod mostom navrhujeme dlažbou z lomového kameňa v betónovom lôžku.

Odvodnenie mosta je zabezpečené pozdĺžnym a priečnym sklonom vozovky k mostným odvodňovačmi. Odvodňovače budú zaústené do zberného potrubia a zvedené po lícnej strane opory č.1 do cestnej priekopy cesty I/74. Do zberného potrubia budú zaústené aj odvodňovacie rúrky pre odvodnenie povrchu izolácie.

26. 211 – 00 Most cez potok Ptava v km 12,4 preložky cesty I/74 - *Variant "1" a "2"*

ZÁKLADNÉ ÚDAJE O MOSTE (PODĽA STN 73 6200)

Bod kríženia	: os preložky cesty I/74 s osou úpravy potoka Ptava
staničenie na osi preložky cesty I/74	: km 12,393 418

staničenie na osi úpravy potoka Ptava : km 0,058 390
Voľná výška pri návrhovom prietoku Q_{100} potoka Ptava : 1,14 m
Výška hladiny pri návrhovom prietoku Q_{100} potoka Ptava : 1,60 m
Dĺžka premostenia : 12,00 m
Celková dĺžka v osi N.K. : 19,90 m
Šírka služobného chodníka : bez služobného chodníka
Šírka nosnej konštrukcie : 12,60 m
Výška mosta : 3,42 m

Mostný objekt 211-00 zabezpečuje premostenie upraveného koryta potoka Ptava. Na obidvoch koncoch mosta komunikácia pokračuje v násype. Mostný objekt je navrhnutý ako tzv. integrovaný most. To znamená, že nosná konštrukcia je pevne spojená so spodnou stavbou mosta. Nosná konštrukcia je jednopoľová, monolitická, železobetónová. Založenie objektu je navrhnuté hĺbkovo na veľkopriemerových vŕtaných pilótach Ø 600 mm.

Návrh odvodnenia nosnej konštrukcie rieši odvedenie povrchovej vody z vozovky ako aj vodu presiaknutú cez vozovku na izoláciu. Povrchová voda je odvedená pozdĺž ľavostrannej rímsy za koniec krídla pri opore 1. Na konci krídla je medzi záhonovými obrubníkmi umiestnená mierne znížená plocha z dlažby z lomového kameňa do betónového lôžka, vyspádovaná k žľabu umiestnenému v násypovom kuželi pozdĺž krídla. Tento ústi do vývariska umiestneného v pozdĺžnej priekope cestnej komunikácie.

28. 212 – 00 Most cez odvodňovací kanál v km 0,2 prístupovej cesty k ČOV - *Variant "1" a "2"*

ZÁKLADNÉ ÚDAJE O MOSTE (PODĽA STN 73 6200 : 1975)
Staničenie na ceste k ČOV : km 0,197 594
Výška priechodového prierezu : 2,66 m
Dĺžka nosnej konštrukcie : 24,87 m
Dĺžka mosta : 33,505 m
Šírka chodníka: -
Šírka nosnej konštrukcie: 10,725 m
Výška mosta: 4,05 m

Navrhovaný mostný objekt premosťuje odvodňovací kanál, ktorý križuje prístupovú cestu k ČOV v km 0,197. Mostný objekt sa nachádza v extraviláne južne od mesta Humenné. Nosná konštrukcia je navrhnutá ako šikmý jednopoľový prefabrikovaný most, staticky pôsobiaci ako prostý nosník. Založený je na veľkopriemerových pilótach Ø 1200 mm. Odvodnenie vozovky mosta odvodňovačmi umiestnenými pri ľavom obrubníku voľne do terénu pod mostom.

29. 215 – 00 Dočasný most cez rieku Laborec - *Variant "1" a "2"*

ZÁKLADNÉ ÚDAJE O MOSTE (PODĽA STN 73 6200 : 1975)
Uhol kríženia: 81^g (s osou úpravy koryta rieky Laborec)
Výška hladiny pri návrhovom prietoku Q_{10} rieky Laborec: 3,15 m
Voľná výška pri návrhovom prietoku Q_{10}: min. 0,50 m
Dĺžka premostenia: 56,45 m
Dĺžka mosta: 59,45 m
Šírka mosta: 5,49 m
Výška mosta: 4,43 m (nad dnom rieky Laborec)

Navrhovaný mostný objekt je súčasťou dočasnej staveniskovej cesty, v mieste kríženia s riekou Laborec. Účelom mostného objektu je premostiť rieku, ktorá križuje dočasnú staveniskovú cestu v km 0,160.

Premávka na mostnom objekte bude vedená striedavo jedným smerom.

Predmetný mostný objekt pozostáva z nosnej oceľovej konštrukcie typu „Bailey-Bridge". Most je dvojpoľový. Spodná stavba je tvorená dvojicou opôr a jednou medziľahlou podperou. Opory sú navrhnuté zo štyroch vrstiev cestných panelov poukladaných na seba. Podklad panelov tvorí vrstva štrkopiesku hrúbky 20 cm.

V rámci návrhu opatrení sa odporúča prehodnotiť alternatívny spôsob sprístupnenia staveniska v tomto úseku, bez výstavby dočasného premostenia, ktoré je navrhované v území európskeho významu Stredný tok Laborca.

29. 220-00 Oporný múr v km 10.550 preložky cesty I/74 vľavo - *Variant "1"*

Účelom oporného múra je zabezpečenie stability ľavostranného svahu telesa preložky cesty I/74 medzi preložkou cesty I/74 a vetvou č.4 mimoúrovňovej križovatky Jasenov.

Celková dĺžka oporného múra bude 54,0m, výška múra je premenná 2,50 - 7,00m.

30. 221-00 Oporný múr na prístupovej ceste v km 10.5 preložky cesty I/74 - *Variant "1"*

Účelom oporného múra je zabezpečenie stability ľavostranného násypového svahu vetvy č.8 okružnej križovatky Jasenov. Objekt oporného múra je navrhnutý ako uholníkový železobetónový múr. Celková dĺžka múra je 32,67m, výška múra je premenná 3,8-4,4m. tvorí jeden dilatačný celok.

31. 222-00 Oporný múr v km 10.550 preložky cesty I/74 vpravo - *Variant "1" a "2"*

Účelom oporného múra je zabezpečenie stability pravostranného svahu telesa preložky cesty I/74 medzi preložkou cesty I/74 a ul. Krátkou s vytvorením priestoru v mieste skupinového vodovodu DN1000 Starina – Košice tak, aby teleso preložky cesty nezasahovalo do priestoru vodovodu. V tomto úseku nie je navrhovaná ochrana vodovodného potrubia a v prípade potreby opravy vodovodu, bude ten prístupný z úrovne terénu ulice Krátkej. Pre zabezpečenie stability telesa preložky cesty v prípade opravy a výkopu okolo vodovodu je oporný múr navrhovaný s hĺbkovým založením.

Celková dĺžka oporného múra v líci základovej dosky:	116,46 m
Minimálna výška oporného múra:	4,22 m
Maximálna výška oporného múra:	6,31 m
Šírka základovej dosky oporného múra:	3,50 m
Navrhovaný betón:	C30/37

Objekt oporného múra je navrhnutý ako uholníkový železobetónový múr s rebrami. Oporný múr je založený na železobetónových veľkopriemerových pilótach dĺžky 11,0m a priemeru 0,90m. Chodníková doska, ktorej súčasťou je služobný chodník šírky 0,75m, je navrhnutá ako celomonolitická z betónu C35/45 so zvislou časťou výšky 0,6m.

32. 223-00 Zárubný múr v km 12.2 preložky cesty I/74 vpravo - *Variant "1" a "2"*

42. 302-00 Protihluková stena vpravo v km 12.2 preložky cesty I/74 - *Variant "1" a "2"*

Účelom zárubného múra je zmenšenie plochy záberu telesa preložky cesty I/74, situovanej v priestore obytnej zástavby v časti Podskalka, ktorá je v tomto úseku vedená v zárezе hĺbky cca 1,5 m. Zárubný múr bude zároveň slúžiť ako podklad pre protihlukovú stenu navrhovanú v celej dĺžke zárubného múra, ktorej funkciou je zníženie hlukovej záťaže v priľahlej časti obytnej zástavby v časti Podskalka.

Dĺžka, výška a parametre materiálu protihlukovej steny vyplynuli z výsledkov hlukovej štúdie, ktorá bude v rámci aktualizácie projektu stavby taktiež aktualizovaná.

Celková dĺžka zárubného múra v líci:	270,00 m
Minimálna výška zárubného múra:	2,70 m
Maximálna výška zárubného múra:	3,50 m
Celková dĺžka protihlukovej steny v ose:	270,00 m
Minimálna výška protihlukovej steny:	2,50 m
Maximálna výška protihlukovej steny:	3,00 m

Zárubný múr je navrhnutý ako gravitačný z prostého betónu. Pohľadové plochy lícnej strany drieku zárubného múra budú zhotovené s debnenia z hobľovaných dosák šírky 8-10cm na pero-drážku.

Protihluková stena je navrhnutá v celej dĺžke zárubného múra a je navrhnutá z trieskocementových tvárnic, s kategóriou vzduchovej nepriezvučnosti B3 (v zmysle STN EN 1793-1), a kategóriou zvukovej pohltivosti A3 (v zmysle STN EN 1793-2). V rámci vegetačných úprav bude protihluková stena ozelenená popínavými rastlinami pre jej začlenenie do krajiny.

33. 224-00 Zárubný múr v km 12.2 preložky cesty I/74 vľavo - *Variant "1" a "2"*

43. 303-00 Protihluková stena vľavo v km 12.2 preložky cesty I/74 - *Variant "1" a "2"*

Účelom zárubného múra je zmenšenie plochy záberu telesa preložky cesty I/74, situovanej v priestore obytnej zástavby v časti Podskalka, ktorá je v tomto úseku vedená v zárezе hĺbky cca 1,5 m. Zárubný múr bude zároveň slúžiť ako podklad pre protihlukovú stenu navrhovanú v celej dĺžke zárubného múra, ktorej funkciou je zníženie hlukovej záťaže v priľahlej časti obytnej zástavby v časti Podskalka.

Celková dĺžka zárubného múra v líci:	272,00 m
Minimálna výška zárubného múra:	2,50 m
Maximálna výška zárubného múra:	3,50 m
Celková dĺžka protihlukovej steny v ose:	272,00 m
Minimálna výška protihlukovej steny:	2,50 m
Maximálna výška protihlukovej steny:	3,00 m

Technické riešene je rovnaké ako pri zárubnom mure umiestnenom vpravo od preložky

34. 240-00 Úprava potoka Sosnica - *Variant "1" a "2"*

V km 8.3 preložky cesty je potrebné realizovať úpravu potoka Sosnica v rkm 0.461 až 0.556 v celkovej dĺžke 95,00m. Úprava pozostáva z rozšírenia dna potoka a opevnenia svahov koryta. Funkciou úpravy potoka Sosnica je ochrana spodnej stavby mostného objektu 203-00 a násypového telesa objektu 100 - 00.

Technické údaje :

Celková dĺžka úpravy potoka:	95.00m
Šírka dna potoka:	3.00m
Sklony svahov:	1:2
Hĺbka koryta:	2.00m
Pozdĺžny sklon koryta:	0.20‰
Betón	C 25/30-XC2
Prietočné množstvo Q_{100}	15.00$m^3.s^{-1}$

Začiatok a koniec úpravy potoka Sosnica je smerovo aj výškovo napojený na jestvujúce koryto. Trasa úpravy potoka je vedená v jestvujúcom koryte. Dno koryta navrhujeme šírky 3.0m, v pätách svahov osadiť betónové pätky 600/800mm. Svahy koryta potoka navrhujme upraviť do sklonu 1:2 a opevniť betónovými tvárnicami IZT 170/10. Pod betónovými tvárnicami je navrhnutý podsyp so štrkopiesku a drobného kameniva hr. 15mm. Otvory v tvárnici je potrebné vyplniť ornicou a zatrávniť. V začiatku, v konci, v km 0.010 a v km 0.085 úpravy koryta navrhujeme osadiť celoprofilový betónový zaisťovací prah 600/600mm. Navrhované koryto bolo posúdené na prevedenie prietoku Q_{100} = 15$m^3.s^{-1}$, výška hladiny v upravenom koryte pri Q_{100} =15$m^3.s^{-1}$ je 1.90m, šírka hladiny 10.60m a rýchlosť prúdenia vody v upravenom koryte je 1.21 $m.s^{-1}$.

35. 241-00 Úprava odvodňovacieho kanála v km 9,0 preložky cesty I/74 - *Variant "1" a "2"*

V km 9.0 preložky cesty je potrebné realizovať úpravu odvodňovacieho kanála v celkovej dĺžke 120.00m. Úprava pozostáva z prečistenia pôvodného koryta a v osadení betónových zaisťovacích prahov v začiatku a v konci úpravy. Funkciou úpravy odvodňovacieho kanála je ochrana spodnej stavby mostných objektov 202-00 a 212-00.

Technické údaje :

Celková dĺžka úpravy kanála :	120.00m
Šírka dna koryta:	0.90m
Sklony svahov :	1:2
Hĺbka koryta:	2.40m
Pozdĺžny sklon koryta:	0.2‰
Prietočné množstvo Q_{100}	3.0$m^3.s^{-1}$

Výškové a smerové vedenie trasy preložky cesty vedie ponad koryto odvodňovacieho kanála, ktoré bude premostené navrhovanými mostnými objektmi 202-00 a 212-00. Na základe situovania spodných stavieb mostov a spôsobom ich zakladania je navrhnutá úprava odvodňovacieho kanála. Úprava pozostáva z prečistenia jestvujúceho koryta, ktoré je opevnené kamennou dlažbou. Úprava odvodňovacieho kanála je smerovo aj výškovo vedená v jestvujúcom koryte, začiatok úpravy v rkm 0.774 a koniec úpravy v rkm 0.894. Celková dĺžka úpravy je 120m. Navrhované koryto bolo posúdené na prevedenie prietoku Q = 3.0$m^3.s^{-1}$, výška hladiny v koryte po prečistení pri Q =3.0$m^3.s^{-1}$ je 1.15m, šírka hladiny 5.0m a rýchlosť prúdenia vody v upravenom koryte pri tomto prietoku je 0.85 $m.s^{-1}$.

36. 242-00 Úprava Hlbokého potoka - *Variant "1" a "2"*

V km 9.478 preložky cesty je potrebné realizovať úpravu Hlbokého potoka v rkm 0.350 až 0.440, v celkovej dĺžke 90.00m. Funkciou úpravy Hlbokého potoka je ochrana spodnej stavby mostného objektu 204 - 00. Na základe situovania spodnej stavby mosta a spôsobom zakladania je navrhnutá úprava zabraňujúca erózii svahov koryta.

Technické údaje :

Celková dĺžka úpravy potoka :	90.00m
Šírka dna potoka:	5.00m
Sklony svahov :	1:1
Hĺbka koryta:	2.15m
Pozdĺžny sklon koryta:	1.7‰ a 4‰
Betón	C 25/30-XC2
Prietočné množstvo Q_{50}	37$m^3.s^{-1}$

Úprava pozostáva z úpravy dna a opevnenia svahov koryta. V pätách svahov sú navrhnuté betónové pätky 600/400mm. Svahy koryta potoka sú upravené do sklonu 1:1 a opevnené kamennou dlažbou hr. 150mm uloženou do betónového lôžka hr. 150mm. V začiatku, v km 0.020, v km 0.064 úpravy a v konci úpravy Hlbokého potoka navrhujeme osadiť betónový zaisťovací prah 600/600mm. Betónový zaisťovací prah v začiatku a v konci úpravy má dĺžku 22m. Navrhované koryto bolo posúdené na prevedenie prietoku Q_{50} = 37$m^3.s^{-1}$, výška hladiny v upravenom koryte pri Q_{50} =37$m^3.s^{-1}$ je 1.95m, šírka hladiny 8.90m a rýchlosť prúdenia vody v upravenom koryte pri tomto prietoku je 2.74 $m.s^{-1}$.

37. 243-00 Úprava rieky Laborec - *Variant "1" a "2"*

V km 9.9 preložky cesty je potrebné vybudovať ochranu spodnej stavby podpier č. 4 a 5 mostného objektu 205-00, ktoré budú umiestnené mimo riečiska toku. Opevnenie pozostáva z oceľových štetovnicových stien, ktoré sú potrebné na vybudovanie základových pätiek mostných podpier 4 a 5. Po ukončení výstavby spodnej stavby navrhujeme obsypať, urovnať kamennou nahádzkou základové pätky a okolie driekov podpier a preliať betónom.

Technické údaje :

pracovná hladina:	cca 1.30m
betón	C 25/30-XC2
oceľové štetovnice	IV an
lomový kameň	min. 180kg

38. 244-00 Úprava potoka Ptava - *Variant "1" a "2"*

V km 12.393 je potrebné realizovať úpravu potoka Ptava v rkm 0.968 až v rkm 1.053, v celkovej dĺžke 85.00m. Funkciou úpravy potoka Ptava je ochrana spodnej stavby mostného objektu 211- 00. Úprava pozostáva z úpravy dna a opevnenia svahov koryta. Svahy koryta potoka budú upravené do sklonu 1:1.5 a opevnené betónovými tvarovkami IZT 170/10 1220/800/140, uložené do podsypu z hrubého štrku, otvory tvaroviek budú vyplnené hrubým štrkom a vtlačenou mačinou.

V začiatku úpravy a v konci úpravy potoka Ptáva navrhujeme osadiť betónový zaisťovací prah 600/800mm. Betónový zaisťovací prah v začiatku a v konci úpravy je predĺžený o 5m na každú stranu smerom od osi potoka.

V úseku km 0.050 až km 0.075 úpravy dochádza k zmene pozdĺžneho sklonu nivelety dna, a preto navrhujeme daný úsek opevniť kamennou rozprestierkou aby nedochádzalo k vymieľaniu dna koryta potoka Ptáva. Navrhované koryto bolo posúdené na prevedenie prietoku Q_{100} = 60$m^3.s^{-1}$, výška hladiny v upravenom koryte pri Q_{100} =60$m^3.s^{-1}$ je 1.60m, šírka hladiny 11.30m a rýchlosť prúdenia vody v upravenom koryte pri tomto prietoku je 4.25$m.s^{-1}$.

Technické údaje :

Celková dĺžka úpravy potoka :	85.00m
Šírka dna potoka:	6.50m
Sklony svahov :	1:1.5
Hĺbka koryta:	1.80m
Pozdĺžny sklon koryta:	1.4 $^o/_o$ a 2.4 $^o/_o$
Betón	C 25/30-XC2
Prietočné množstvo Q_{100}	60$m^3.s^{-1}$

39. 245-00 Odvodňovací kanál v km 10.5 preložky cesty I/74 - *Variant "1" a "2"*

Odvodňovací kanál sa navrhuje zriadiť pre zabezpečenie odvedenia povrchových vôd zachytených pozdĺžnou priekopu preložky cesty I/74. Ide najmä o povrchové zrážkové vody z vrchu „Sokolej". Začiatok odvodňovacieho kanála je situovaný v okružnej križovatke Jasenov, kde pod okružnou križovatkou je situovaný v priepuste pod vozovkou okružnej križovatky. Od okružnej križovatky je odvodňovací kanál situovaný pozdĺž telesa preložky cesty ako otvorený kanál hĺbky 0,9 m lichobežníkového tvaru. Odvodňovací kanál je situovaný pozdĺž jestvujúcej prístupovej cesty k zlievarenskému podniku a okolo jeho areálu. Celková dĺžka odvodňovacieho kanála je 1 025 m, mieste kríženia s jestvujúcimi prístupovými cestami sú navrhované priepusty cez odvodňovací kanál. Celková šírka úpravy koryta kanála 2 m. Navrhovaná úprava koryta bola posúdená na prevedenie prietoku Q = 4 $m^3.s^{-1}$, výška hladiny v koryte pri Q je 0,8 m.

V prípade realizácie NČ podľa variantu „2" bude poloha (začiatok) odvodňovacieho kanála upravená.

40. 300-00 Protihluková stena vpravo v km 10.5 preložky cesty I/74

41. 301-00 Protihluková stena vľavo v km 10.5 preložky cesty I/74

Účelom protihlukových stien je zníženie hlukovej záťaže v priľahlej časti obytnej zástavby obce Jasenov. Dĺžka, výška a parametre materiálu protihlukovej steny vyplynuli z výsledkov hlukovej štúdie vypracovanej pre DSP v roku 2010 pre trasu a technické riešenie variantu „1". Vzhľadom na časový odstup a menšie zmeny v území bude potrebné pre vybraný variant v rámci ďalšieho stupňa PD vypracovať novú Hlukovú štúdiu s aktualizáciou umiestnenia hlukových stien a materiálov ich prevedenia. Nakoľko v rámci predkladaných variantoch NČ nedochádza k výrazným zmenám oproti pôvodnému riešeniu nie je predpoklad významnejšej zmeny v umiestnení protihlukových stien. Z uvedeného dôvodu uvádzame predpokladaný rozsah umiestnenia protihlukových stien podľa pôvodnej štúdie.

300-00 Protihluková stena vpravo v km 10.5 preložky cesty I/74

ZÚ PHS úsek „A":	km 10,240 20 (pracovné staničenie preložky cesty I/74)
KÚ PHS úsek „A":	km 10,301 97 (pracovné staničenie preložky cesty I/74)
Celková dĺžka protihlukovej steny úseku „A" v osi:	62,50 m
Výška protihlukovej steny úseku „A":	4,00 m
Materiál výplne protihlukovej steny úseku „A":	trieskocementové tvárnice

ZÚ PHS úsek „B“:		km 10,307 26 (pracovné staničenie preložky cesty I/74)
KÚ PHS úsek „B“:		km 10,380 64 (pracovné staničenie preložky cesty I/74)
Celková dĺžka protihlukovej steny úseku „B“ v osi:	7	6,00 m
Výška protihlukovej steny úseku „B“:		4,00 m
Materiál výplne protihlukovej steny úseku „B“:		trieskocementové tvárnice

ZÚ PHS úsek „C“:	km 10,513 42 (pracovné staničenie preložky cesty I/74)
KÚ PHS úsek „C“:	km 10,754 44 (pracovné staničenie preložky cesty I/74)
Celková dĺžka protihlukovej steny úseku „C“ v osi:	244,60 m
Výška protihlukovej steny úseku „C“:	4,00 m
Materiál výplne protihlukovej steny úseku „C“:	priehľadný metakrylát v časti kotvenej na opornom múre a trieskocementové tvárnice v ostatnej časti

Protihluková stena má celkovú dĺžku 383,0m. Výška protihlukovej steny v celej jej dĺžke bude 4,0m. Začiatok a koniec protihlukovej steny bude výškovo upravený s postupným nárastom výšky steny pre minimalizáciu bariérového efektu. V rámci vegetačných úprav bude protihluková stena ozelenená popínavými rastlinami pre jej začlenenie do krajiny

301-00 Protihluková stena vľavo v km 10.5 preložky cesty I/74

Účelom návrhu protihlukovej steny objekt 301-00 v danom úseku preložky cesty je zníženie hlukovej záťaže v obytnej zóne na ulici Jasenovská. Výška protihlukovej steny je vzhľadom na maximálny účinok protihlukovej steny a umiestnenie protihlukovej steny na korune násypového telesa preložky cesty I/74 4,0 m. Protihluková stena začína v km 9,990 ako pohltivá neprehľadná stena po mostný objekt 207-00 kde sa mení na odrazivú priehľadnú stenu. Za mostným objektom sa znova mení na pohltivú nepriehľadnú stenu Celková dĺžka protihlukovej steny je 620,0 m, z toho 136,0 m je na moste (rieši objekt 207-00).

44. 305-00 Oplotenie RD na ul. Jasenovskej **-** *Variant “1”*

Oplotenie rodinného domu na parcele 4937/1 a 4936 v priestore okružnej križovatky Jsenov v celkovej dĺžke 48 m je navrhované v mieste zásahu do jestvujúceho oplotenia.

45. 307-00 Oplotenie futbalového ihriska obce Jasenov **-** *Variant “1” a “2”*

Preložka cesty je situovaná cez areál futbalového ihriska, pričom zasahuje aj do oplotenia ihriska zo strany obytnej zástavby ul. Jasenovskej. Po odstránení jestvujúceho oplotenia bude vybudované nové oplotenie ihriska. Celková dĺžka oplotenia je 190 m, výšky 2,0 m a 190 m výšky 10 m.

46. 510-00 Ochrana vodovodu DN 1000 v krížení s cestou III/558013 **-** *Variant “1” a “2”*

V mieste križovatky Humenné - západ dochádza ku križovaniu navrhovanej preložky cesty s jestvujúcim vodovodným potrubím DN/ID 1000 – prívod pitnej vody z VN Starina. V mieste križovania bude zrealizovaná ochrana vodovodného potrubia podľa požiadaviek správcu/vlastníka potrubia.

47 – 55. Preložky vodovodov **-** *Variant “1” a “2”*

V miestach kde dochádza ku kolízii trasy preložky cesty a súvisiacich stavebných objektov s jestvujúcimi vodovodnými potrubiami bude realizovaná ich preložka, resp. ochrana. Návrh preložiek bude aktualizovaný podľa novej projektovej dokumentácie spracovanej pre vybraný variant preložky cesty I/74 v rozsahu určenom správcom vodovodu. Uvádzame orientačný rozsah preložiek vodovodných potrubí podľa DSP z roku 2010:

511-00 Preložka vodovodu DN 100 v km 8,75 preložky cesty I/74 - Navrhovaná preložka potrubia v dĺžke 44,0 m.
512-00 Preložka vodovodu DN 150 v km 12,1 preložky cesty I/74 - Navrhovaná preložka potrubia v dĺžke 206,5 m.
513-00 Preložka vodovodu v km 10,235 preložky cesty I/74 - Navrhovaná preložka potrubia v dĺžke 66,0 m.
514-00 Preložka vodovodu DN 100 v križovatke Jasenov - Navrhovaná preložka potrubia v dĺžke 66,0 m (iba variant „1“)
515-00 Ochrana vodovodu DN 1000 v križovatke Jasenov - Navrhovaná preložka potrubia v dĺžke 40,0 m (iba variant „1“)
516-00 Preložka vodovodu DN 600 v km 11,5 preložky cesty I/74 - Navrhovaná preložka potrubia v dĺžke 206,5 m.
517-00 Preložka vodovodu DN 300 v km 11,8 preložky cesty I/74 - Navrhovaná preložka potrubia v dĺžke 120,5 m.

56. 520-00 Cestná kanalizácia na ul. Jasenovskej **-** *Variant “1” a “2”*

V úseku rekonštrukcie ulice Jasenovská a časť vetvyč.3 križovatky Jasenov bude zrealizovaná výstavba cestnej kanalizácie z účelom odvedenia dažďových vôd. Kanalizácia zachytáva dažďové vody z navrhovanej vozovky cez uličné vpusty s prípojkami a následne odvádza zachytené vody cez výustný objekt do povrchového toku – odvodňovací kanál.

Množstvo dažďové vody z cesty:

1. úsek - z vozovky ul. Jasenovská: Q = (380 m x 9,6 m) x 156,7 l/s/ha x 0,9 = 51,45 l/s
2. úsek - z vozovky časti vetvy č.3: Q = (153 m x 8,3 m) x 156,7 l/s/ha x 0,9 = 17,91 l/s (iba variant „1“)

57-64. Preložka a ochrana kanalizácií - *Variant "1" a "2"*

V miestach kde dochádza ku kolízii trasy preložky cesty a súvisiacich stavebných objektov s jestvujúcimi kanalizačným potrubím bude realizovaná ich preložka, resp. ochrana. Návrh preložiek bude aktualizovaný podľa novej projektovej dokumentácie spracovanej pre vybraný variant preložky cesty I/74 v rozsahu určenom správcom kanalizácie. Uvádzame orientačný rozsah preložiek kanalizačných potrubí podľa DSP z roku 2010:

521-00 Preložka tlakovej kanalizácie v km 8,9 preložky cesty I/74 - preložka kanalizačného potrubia v dĺžke 64,0 m.
522-00 Preložka kanalizácie v km 8,890 preložky cesty I/74 - preložka kanalizačného potrubia v dĺžke 38,0 m
523-00 Ochrana kanalizačného nového zberača v km 8,9 preložky I/74 - ochrana kanalizačného potrubia v dĺžke 40,0 m
524-00 Ochrana kanalizačného zberača „K3" v km 8,9 preložky I/74 - ochrana kanalizačného potrubia v dĺžke 40,0 m
525-00 Ochrana kanalizačného zberača v km 8,945 preložky y I/74 - ochrana kanalizačného potrubia v dĺžke 50,0 m
526-00 Preložka kanalizácie v križovatke Jasenov - preložka kanalizačného potrubia v dĺžke 95,0 m.
527-00 Preložka kanalizácie v km 12.1 preložky cesty I/74 - preložka kanalizačného potrubia v dĺžke 152,0 m.
528-00 Preložka kanalizácie (prepad z vodojemu) v km 12,050 preložky I/74 - preložka kanaliz. potrubia v dĺžke 192,0 m.

65 – 89 Preložky a úpravy VN a VVN vedení a trafostaníc - *Variant "1" a "2"*

V miestach kde dochádza ku kolízii trasy preložky cesty a súvisiacich stavebných objektov s jestvujúcimi VN a VVN elektrickými vedeniami bude realizovaná ich preložka, resp. úprava. Návrh preložiek bude aktualizovaný podľa novej projektovej dokumentácie spracovanej pre vybraný variant preložky cesty I/74 v rozsahu určenom správcom vedenia. Pri vedeniach, ktoré sú jediným vedením, ktoré zásobujú mesto Snina resp. Chemes Humenné, je potrebné počas úpravy zrealizovať paralelné prúdové prepojenie tzv. Bypass. Uvádzame orientačný rozsah zásahov do VN a VVN vedení podľa DSP z roku 2010:

601-00 Úprava VVN 1x110kV linky č.6717 v km 10,500 - vloženie nových stožiarov č.74, č.75, č.76, č.77.
602-00 Preložka VVN 2x110kV linky č.6843/6844 v km 8,866 – vloženie nových stožiarov č.40 (RV), č.41(RV+6
610-00 Preložka VN-22kV liniek č.224,436 v km 8,283 - preložka vedenia v dĺžke 199 m
611-00 Preložka VN-22kV linky č.438-Z v km 8,296, 8,667 - preložka vedenia v dĺžke 204 a 165 m
613-00 Preložka VN-22kV liniek č.436,224 v km 8,675 - preložka vedenia v dĺžke 60 m
614-00 Preložka VN-22kV liniek č.259,267 v km 8,685 - preložka vedenia v dĺžke 80 m
615-00 Preložka VN-22kV prípojky pre ČOV v km 8,722 - demontáž; nová prípojka z VN č. 259/267 (SO 614-0)
616-00 Demontáž VN-22kV prípojky v km 8,785 - demontáž nefunkčnej prípojky v dĺžke 135 m
617-00 Preložka VN-22kV liniek č.252, 296 v km 9,134 - preložka vedenia v dĺžke 86 m
618-00 Preložka VN-22kV dvojlinky č.520, 435 v km 9,149 - preložka vedenia v dĺžke 90 m
619-00 Preložka VN-22kV dvojlinky č.421, 422 v km 9,170, 9,997 - preložka vedenia v dĺžke 93 a 40 m
620-00 Preložka VN-22kV linky č.435 v km 9,515 - preložka vedenia v dĺžke 93 m
621-00 Preložka VN-22kV dvojlinky č. 438-V v km 9,300-9,700 - preložka vedenia v dĺžke 85 m
623-00 Preložka VN-22kV linky č.520 v km 10,433 - preložka vedenia v dĺžke 198 m
624-00 Preložka VN-22kV liniek č.435, 252 v km 10,450, 12,745 - preložka vedenia v dĺžke 150 a 120 m
625-00 Preložka VN-22kV linky č.296 v km 10,470, 12,723 - preložka vedenia v dĺžke 300 m; 220 m 333 m
626-000 Preložka VN-22kV prípojky pre trafostanicu v km 10,415 - preložka vedenia v dĺžke 50 m
627-00 Preložka VN-22kV prípojky pre vodný zdroj v km 11,697 - preložka vedenia v dĺžke 50 m
628-00 Preložka VN-22kV prípojky z linky č.296 v km 12,531 - preložka vedenia v dĺžke 60 m
631-00 Preložka VN-22kV linky č. 422 v km 12,965 - preložka vedenia v dĺžke 82 m
632-00 Preložka VN-22kV prípojky pre vodný zdroj v km 12,960- 13,224 - preložka vedenia v dĺžke 185 m
635-00,635-11 Preložka trafostanice- stavebná a technologická časť v km 10,450 (variant „1")
636-00 Preložka vzdušného NN vedenia z trafostanice v km 10,350- 10,620
637-00 Preložka vzdušného NN vedenia v km 12,119

90. 640-00 Preložka verejného osvetlenia v km 8,870 - *Variant "1" a "2"*

Objekt rieši preložku verejného osvetlenia na prístupovej ceste k ČOV pri areáli VVS, a. s. v Humennom v km 8,870 preložky cesty I/74 v dĺžke 75m.

91. 642-00 Kábelová NN prípojka pre futbalové ihrisko v km 10,100 - *Variant "1" a "2"*

Jestvujúca NN prípojka pre futbalové ihrisko Jasenov je v kolízii s cestou I/74. Vybuduje sa nová káblová NN prípojka.

92. 643-00 Verejné osvetlenie okružnej križovatky v km 10,450 - *Variant "1"*

V rámci preložky cesty 1/74 jestvujúce verejné osvetlenie na osvetľovacích stožiaroch sa demontuje v počte 18 ks. Nové verejné osvetlenie na okružnej križovatke v km 10,450 s Jasenovskou ulicou sa navrhuje osvetľovacími stožiarmi nadzemnej výšky 10m so svietidlami 1x70W s napojením na nové odberné miesto.

93. 644-00 Káblová NN prípojka pre verejné osvetlenie v km 10,330 - *Variant "1"*

Objekt rieši elektrickú káblovú NN prípojku pre napájanie verejného osvetlenia v križovatke na Jasenovskej ulici.

94. 645-00 Preložka verejného osvetlenia v km 12,077 - *Variant "1" a "2"*

Objekt rieši preložku verejného osvetlenia na ceste III/3832 v časti Podskalka v km 12,077 I/74 v dĺžke 75m. Verejné osvetlenie sa bude realizovať v nadväznosti na výstavbu cesty 109-00 a mosta 210-00.

95. 646-00 Verejné osvetlenie na ul. Jasenovskej v km 10,400 - *Variant "1"*

V rámci napojenia Jasenovskej ulice na navrhovanú cesty I/74 v križovatke km 10,400 sa navrhuje verejné osvetlenie. Nové verejné osvetlenie Jasenovskej ulice v km 0,000-0,282 sa navrhuje osvetľovacími stožiarmi nadzemnej výšky 8m.

96. 647-00 Preložka a úprava objektov katódovej ochrany SPP v km 10,600 - *Variant "1" a "2"*

Objekt rieši preložku objektu katódovej ochrany v priestore regulačnej stanice Jasenov v km 10,600 pre vtl plynovod DN 200 objektu 704-00 dĺžky 270m. Preložený objekt SKAO Jasenov bude napojený novou elektrickou trojfázovou NN prípojkou s novým napojením na preložený vtl plynovod a napojení na jestvujúce anódové uzemnenie.

Výstavbou cesty I/74 (100-00), križovatky Jasenov (102-00), prístupovej cesty v katastri obce Jasenov (121-00) a mosta nad vodovodom (208-00) dochádza k zásahu do SKAO Jasenov a jestvujúcich káblov katódovej ochrany a anodového uzemnenia katódovej ochrany VTL plynovodu oceľového potrubia DN-200.

97 – 103 Preložka a ochrana telekomunikačných a televíznych vedení - *Variant "1" a "2"*

V miestach kde dochádza ku kolízii trasy preložky cesty a súvisiacich stavebných objektov s jestvujúcimi telekomunikačnými vedeniami bude realizovaná ich preložka, resp. úprava. Návrh preložiek bude aktualizovaný podľa novej projektovej dokumentácie spracovanej pre vybraný variant preložky cesty I/74 v rozsahu určenom správcom vedenia. Uvádzame orientačný rozsah zásahov do telekomunikačných vedení podľa DSP z roku 2010:

- 650-00 Ochrana telekomunikačného kábla ST v km 0,359: preložka optickej trasy v priestore mosta 201-00 nad železničnou traťou v km 0,359 s dĺžkou preložky optickej trasy 200m a dĺžkou optického kábla 760m.
- 651-00 Preložka telekomunikačného vedenia ST v km 8,876: Objekt rieši preložku vzdušného telefónneho vedenia pri ČOV VVS, a.s. Humenné na začiatku mesta v km 8,876 I/74 s dĺžkou preložky 200m.
- 652-00 Preložka telekomunikačných káblov ST v križovatke v km 10,450: Jestvujúci telefónny kábel v smere Podskalka-Ptičie zasahujú do telesa navrhovanej cesty 100-00, 109-00, 121-00, mosta 210-00. Navrhovaný telefónny kábel bude tej istej dĺžky 325m a napojí sa na jestvujúci kábel na začiatku úpravy v spojke S1 a ukončí sa za úpravou cesty v spojke S2.
- 653-00 Preložka telekomunikačných káblov ST v km 10,630**:** Jestvujúce telefónne vedenie medzi sídliskom Humenné a obcou Jasenov bude preložené v dĺžke 200m
- 654-00 Preložka telekomunikačných káblov ST v km 12,120**:** Jestvujúci telefónny kábel v smere Podskalka- Ptičie zasahujú do telesa navrhovanej cesty 100-00, 109-00, 121-00, mosta 210-00. Preložka bude realizovaná v dĺžke 325m.
- 655-00 Ochrana telekomunikačného kábla Orange v km 8,583: Jestvujúci optický kábel Alcatel -24vl. uložený v HDPE rúrke 40/3mm s jednou rezervou sa odkryje a uloží do betónového žľabu v dĺžke 68m.
- 660-00 Preložka televíznych káblových rozvodov v km 10,400**:** Objekt rieši preložku televíznych káblových rozvodov na Jasenovskej ulici v Humennom v km 10,400 cesty I/74 s dĺžky 80m.

104. 665-00 Preložka zabezpečovacieho vedenia ŽSR v križovatke Humenné západ - *Variant "1" a "2"*

Výstavbou križovatky Humenné západ na ceste I/74 v km 0,322 40 dôjde k zásahu do jestvujúceho vzdušného rozvodu zabezpečovacieho vedenia ŽSR OR Košice, Železničná infraštruktúra Košice, sekcia OZT. Vzhľadom na prebiehajúcu rekonštrukciu trate bude rozsah zásahu aktualizovaný pri spracovaní aktualizácie projektu stavby

105. 701-00 – Preložka a úpravy VTL plynovodu DN 200, PN 40 - *Variant "1" a "2"*

Existujúci VTL plynovod DN 200, PN 4,0 MPa je na viacerých úsekoch v kolízii s telesom navrhovanej komunikácie. Navrhujú sa tieto úpravy:

- Preložka VTL plynovodu v km 7,6: Navrhuje sa preložka v dĺžke 280 m.
- Preložka VTL plynovodu v ul. Jasenovská: Navrhuje sa preložka plynovodu v dĺžke 502 m.
- Ochrana VTL plynovodu v ul. Na Podskalku: Ochrana osadením oceľovej chráničky DN 300 dĺžky 41 m na plynovod
- Preložka VTL plynovodu v km 12,5: Navrhuje sa jeho preložka v dĺžke 261 m.

106. 702-00 – Ochrana STL plynovodu v km 8,7 - *Variant "1" a "2"*

Pri výstavbe cesty nedôjde k realizácii zárezov a obnaženiu plynovodu, preto sa navrhuje jeho dodatočná ochrana osadením pozdĺžne polenej chráničky dĺžky 40 m na plynovod v rozsahu telesa križovanej komunikácie.

107. 703-00 – Preložka STL plynovodu v km 10,2 - *Variant "1" a "2"*

V tomto úseku sa nachádza STL plynovod, ktorého trasa zasahuje do telesa navrhovanej cesty. Navrhuje sa preložiť tento plynovod tak, aby jeho trasa križovala cestu v pravom uhle. Dĺžka preložky je 90 m.

108. 704-00 – Preložka VTL plynovodu k RS **-** *Variant "1" a "2"*

Zmenou trasy VTL plynovodu DN 200 (riešené v samostanej časti PD – SO 701-00) v dôsledku výstavby cesty dochádza k zrušeniu VTL prípojky k regulačnej stanici. Navrhuje sa nová trasa prípojky. Dĺžka prípojky je 10 m.

109. 705-00 – Preložka STL plynovodu v km 10,2 **-** *Variant "1"*

V mieste realizácie mimoúrovňovej križovatky Jasenov dochádza ku kolízii s existujúcou trasou STL plynovodu. Je potrebné preložiť ho v dvoch úsekoch. Trasa 1. úseku preložky bude dlhá 140 m a križuje 3 krát navrhovanú komunikáciu. Celková dĺžka chráničiek bude 50 m. Trasa 2. úseku preložky v dĺžke 32 m bude vedená okrajom navrhovaného chodníka**.**

K uvedenému popisu technického riešenia NČ je potrebné doplniť, že:

- uvedená objektová skladba prevzatá z DSP (DOPRAVOPROJEKT a.s. 2010) nemusí byť totožná s objektovou skladbou stavby podľa aktualizovaného projektu stavby spracovaného pre vybraný variant NČ.
- rozsah všetkých uvedených zásahov (preložiek a úprav) inžinierskych sietí je iba orientačný. Počas spracovania aktualizovaného projektu stavby spracovaného pre vybraný variant NČ bude aktualizovaný.
- návrh protihlukových opatrení bude aktualizovaný na základe novej Hlukovej štúdie spracovanej pre vybraný variant v rámci spracovania aktualizácie projektu stavby

II.9. Zdôvodnenie potreby navrhovanej činnosti v danej lokalite

Cesta I/74 je súčasťou cestnej siete SR v smere východ - západ a je situovaná cez mesta Strážske, kde má začiatok v stykovej križovatke s cestou I/18, prechádza cez mesto Humenné, Snina a končí na štátnej hranici SR/Ukrajina Ubľa. V území severovýchodného Slovenska tvorí základný komunikačný systém s okresných miest Humenné a Snina V meste Strážske je situované napojenie cesty I/74 na cestu I/18 s pokračovaním južným smerom do Michaloviec.

Jestvujúce situovanie cesty I/74 cez zastavané územie mesta je nevhodné z nasledovných dôvodov:

- priama obsluha územia z cesty I/74
- obojstranná obostavanosť cesty
- situovanie cesty v obytnom území sídliska I.
- kolízia s pešími ťahmi v centre mesta a najmä v oblasti železničnej stanice
- zahusťovanie dopravy v mieste križovatiek, najmä v súvislosti s ich nevhodným situovaním pri obchodných centrách

Toto situovanie cesty priamo cez zastavané územie sídelných útvarov so sebou prináša všetky negatívne vplyvy dopravy na životné prostredie a obyvateľov mesta.

Navrhovaná preložka cesty I/74 bude súčasťou základného komunikačného systému Slovenskej republiky a je zaradená do siete štátnych ciest I. triedy pod číslom I/74. Jej funkciou je zabezpečenie bezpečného, kapacitného a rýchleho cestného prepojenia s vyššou úrovňou komfortu pričom zabezpečuje vyššiu dopravnú funkciu v dotknutom území s nadregionálnou funkciou.

II.10. Celkové náklady (orientačné) 50 000 050 eur bez DPH.

II.11. Dotknutá obec

mesto Humenné
obec Jasenov
obec Hažín nad Cirochou

II.12 Dotknutý samosprávny kraj

Prešovský samosprávny kraj

II.13 Dotknuté orgány

Ministerstvo životného prostredia SR
Okresný úrad Humenné, odbor starostlivosti o životné prostredie
Okresný úrad Humenné, odbor krízového riadenia
Okresný úrad Prešov, odbor starostlivosti o ŽP v sídle kraja
Okresný úrad Humenné, pozemkový a lesný odbor
Okresný úrad Humenné, odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií

Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru Humenné
Dráhový stavebný úrad
Regionálny úrad verejného zdravotníctva Humenné

II.14 Povoľujúci orgán

Mesto Humenné – územné rozhodnutie
Okresný úrad Prešov, odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií – stavebné povolenie

II.15. Rezortný orgán

Ministerstvo dopravy Slovenskej republiky
Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky

II.16 Druh požadovaného povolenia navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov

- Územné rozhodnutie podľa zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku – stavebný úrad bude určený
- Stavebné povolenie podľa §16 ods. 1 zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách v znení neskorších predpisov, ktoré vydáva špecializovaný stavebný úrad – *Okresný úrad Prešov, odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií.*
- Súhlas na uzávierku cesty I/74 podľa § 7 zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách – *Okresný úrad Prešov, odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií.*
- Súhlas na uskutočnenie stavby podľa §27 zákona č. 364/2004 o vodách – *Okresný úrad Humenné, odbor starostlivosti o ŽP*
- Záväzné stanovisko podľa §16a zákona č. 364/2004 o vodách – *Okresný úrad Humenné, odbor starostlivosti o ŽP*
- Súhlas na odstraňovanie stromov a krov v korytách vodných tokov, na pobrežných pozemkoch podľa §23 ods. 1 písm. a) zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách – *Okresný úrad Humenné, odbor starostlivosti o ŽP*
- Súhlas na vysádzanie stromov a krov v korytách tokov, na pobrežných pozemkoch a v inundačných územiach – § 23 zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách
- Schválenie povodňového plánu zabezpečovacích prác – § 25 písm. c) bod 7 zákona č. 7/2010 o ochrane pred povodňami – *Okresný úrad Humenné, odbor starostlivosti o ŽP*
- Súhlas na zmenu stavu mokrade podľa § 6 ods. 5 zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny - *Okresný úrad Prešov, odbor starostlivosti o ŽP*
- Záväzné stanovisko podľa § 28 ods. 5 zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny - *Okresný úrad Prešov, odbor starostlivosti o ŽP*
- Súhlas na zásah do biotopu európskeho významu podľa § 28 ods. 4 zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny - *Okresný úrad Prešov, odbor starostlivosti o ŽP*
- Súhlas na zásah do biotopu európskeho významu § 6 zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny - *Okresný úrad Prešov, odbor starostlivosti o ŽP*
- Výnimka zo zákazov činnosti podľa § 13 a §14 zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny - *Okresný úrad Prešov, odbor starostlivosti o ŽP*
- Súhlas na výrub drevín rastúcich mimo les podľa § 47 zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny - *Okresný úrad Humenné, odbor starostlivosti o ŽP*
- Súhlas na využívanie odpadov (výkopovej zeminy) na spätné zasypávanie - §97 ods1 písm. s) zákona č. 79/2015 Z.z. o odpadoch – Okresný úrad Humenné, odbor starostlivosti o ŽP
- Súhlas na vykonávanie činností v OP železničnej dráhy podľa §102 zákona č. 513/2009 Z.z. o dráhach – Dráhový stavebný úrad, oddelenie Košice – Východ
- Podkladom pre vydanie vyššie uvedeného stavebného povolenia budú stanoviská príslušných orgánov štátnej správa, vrátane rozhodnutia zo zisťovacieho konania orgánu štátnej správy posudzovania vplyvov na životné prostredie.

II.17 Vyjadrenie o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti presahujúcich štátne hranice predpisov

Navrhovaná činnosť je umiestnená vo vzťahu k štátnej hranici s okolitými štátmi takto:
- cca 35 km vzdušnou čiarou k najbližšiemu miestu hranice s Ukrajinou

- cca 50 km vzdušnou čiarou k najbližšiemu miestu hranice s Maďarskou republikou
- cca 32 km vzdušnou čiarou k najbližšiemu miestu hranice s Poľskou republikou

Vzhľadom na umiestnenie navrhovanej činnosti, charakter navrhovanej činnosti a skutočnosť, že NČ nebude produkovať emisie alebo iné vplyvy, ktoré by prispievali k diaľkovému znečisteniu sa nepredpokladá pôsobenie vplyvov, ktoré by mohli mať negatívny dopad na životné prostredie na území okolitých štátov.

III. ZÁKLADNÉ INFORMÁCIE O SÚČASNOM STAVE ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA DOTKNUTÉHO ÚZEMIA

Vymedzenie hraníc dotknutého územia:

Preložka cesty v úseku km 8,00 – 13,20 má v oboch posudzovaných variantoch rovnaký priebeh s odlišným riešením križovatky umožňujúcej napojenie zastavaných území na preložku cesty. Ako dotknuté územie bolo vymedzené územie priamo dotknuté preložkou cesty, zastavané územie obce Jasenov a Humenné a to najmä zóny vo vzdialenosti 20- až 60 m od preložky cesty (bezprostredný kontakt) a mimo zastavaných území aj zóna vo vzdialenosti do 60 m po oboch stranách preložky cesty.

III.1 Charakteristika prírodného prostredia vrátane chránených území

III.1.1. Stručná geomorfologická, geologická a hydrogeologická charakteristika záujmového územia

Údaje o pomeroch boli prevzaté zo Záverečnej správy podrobného inžinierskogeologického prieskumu spracovaného pre stavbu „I/74 Brekov – Humenné, preložka cesty (ČAJKA, O., a kol. 2011).

Geomorfologické pomery

Na základe geomorfologického členenia Slovenska (Mazúr, Lukniš in Atlas krajiny SR, 2002) patrí dotknuté územie do provincie Východné Karpaty, subprovincie Vonkajšie Východné Karpaty, oblasti Nízkych Beskýd, celku Beskydské predhorie, podcelku Humenské podolie.

V Humenskom podolí rieka Laborec vytvorila riečnu nivu s terasovými stupňami. Rovinatý povrch nivy Laborca je miestami rozčlenený ojedinelými mŕtvymi ramenami rieky. Povrch terás je pomerne rovinatý s miernym spádom do údolnej nivy. Humenské podolie je z južnej strany ohraničené Humenskými vrchmi, ktoré patria geomorfologickému celku Vihorlatské vrchy.

***Geologická stavba*:**

Na geologickej stavbe územia sa podieľajú horniny: mezozoika Humenských vrchov; vnútrokarpatského paleogénu; kvartérne sedimenty

Mezozoikum Humenských vrchov: Je zastúpené tmavohnedými a čiernymi jemnozrnnými vápencami spodnostredno-kriedového veku. Vo vápencoch sa vyskytujú nepravidelné polohy čiernych hľúz rohovcov, sú prestúpené sieťou nepravidelných kalcitových žiliek.

Vnútrokarpatský paleogén

Borovské súvrstvie – tvoria ho zlepence a brekcie a smerom do nadložia sú prítomné aj polohy pieskovcov. Tmel je prevažne vápnitý, materiál zlepencov v prevahe mezozoické vápence. Borovské súvrstvie je zaradené do stredného eocénu.
Hutnianske súvrstvie – je reprezentované striedaním ílovcov, prachovcov a pieskovcov, ktoré sú vekovo zaradené do mladšieho eocénu. Ílovce sú zelenkastosivé, sivé, žltohnedé, hnedosivé, laminované, s tabuľkovitým a črepinovitým rozpadom. Často majú siltovú a piesčitú prímes. Pieskovce sú prevažne jemnozrnné až stredozrnné, sivé, lavicovité s hrúbkou lavíc 5 –15 cm, miestami až doskovité o hrúbke 0,50 – 2,0 m. Po navetraní majú hrdzavohnedú farbu.

Kvartérne sedimenty: Predkvartérne podložné horniny sú prekryté kvartérnymi sedimentami rôznej genézy.
Fluviálne sedimenty Údolná niva Laborca, Cirohy a Ptavy je vyplnená v bazálnej časti aluviálnymi štrkmi. Štrky sú hrubé, piesčité, zahlinené a miestami zaílované, prevažne stredne uľahlé. Valúny tvoria pieskovce a andezity, veľkosti prevažne 5 – 8 cm, menej 10 – 15 cm, ojedinele balvany andezitov 20 – 40 cm. Hrúbka štrkov je premenlivá od 2 do 4 m. Štrky sú prekryté náplavovými nivnými hlinami a ílmi v hrúbke 1 -3 m. Lokálne sa môžu vyskytovať hnilokalové sedimenty ako výplň mŕtvych ramien Laborca.
Terasové sedimenty Staršia riská terasa sa nachádza medzi Jasenovom a Hažínom. je zložená z pieskov a štrkov. Štrky sú prevažne hlinité a ílovité, hrubé, prevládajúci materiál štrkov tvoria zdravé a zvetrané andezity veľkosti 5 – 50 cm. Terasa je prekrytá eolickými a svahovými hlinami a ílmi. Vrtnými prácami do hĺbky 13 m nebolo zachytené skladné podložie terasových štrkov. Pozdĺž Laborca v Humenskej kotline sú zachované zvyšky pôvodnej mladšej riskej terasy. Jej povrch sa nachádza 5 až 7 m nad tokom.

Proluviálne sedimenty Nachádzajú sa pri vyústení bočných prítokov do údolia Laborca vo forme náplavových kužeľov. Materiál kužeľov je nedokonale opracovaný, balvanitý, prevažne andezitový, nehomogénny.
Polygenetické sedimenty Nachádzajú sa na povrchu terasových štrkov, pri čom môžu byť eolicko-deluviálneho a fluviálneho pôvodu. Dosahujú hrúbky až 10 m. Sú zastúpené ílmi stredne a vysokoplastickými, tuhej konzistencie.
Antropogénne sedimenty Sú tvorené rôznymi druhmi navážok – stavebným a komunálnym odpadom, násypmi cestného telesa.

Geodynamické javy

Ku geodynamickým javom, ktoré by mohli rozhodujúcim spôsobom ovplyvniť realizáciu trasy preložky patrí predovšetkým zosúvanie. Zosuvy boli zdokumentované pri mapovaní v okolí trasy v úseku km 11,1-11,8. Zosuv v km 11,125-11,2 bol zaevidovaný až pri realizácii prieskumných prác vo februári 2011 a preto boli aj z toho dôvodu presunuté do jeho telesa 2 prieskumné vrty (JD-22 a JD-23). V trase preložky sme vyčlenili 2 zosuvné územia, ktoré z hľadiska aktivity pokladáme v súčasnosti za stabilizované. Obidve zosuvné územia vznikli v dávnej geologickej minulosti, kedy Laborec erodoval svahy „Humenských vrchov". Úvahy o pomerne vysokej stabilite predmetných zosuvov v súčasnosti vychádzajú predovšetkým z terénnej obhliadky a aj z toho, že nebolo poškodené vodovodné potrubie v km 11,45-11,8. Stabilita zosuvov bola potvrdená aj stabilitnými výpočtami.

Seizmicita územia:

Na základe STN 730036 príloha A2 patrí záujmové územie do oblasti s maximálnou seizmicitou do 7° stupnice MSK.64. Podľa Broučka postihlo Strážske v roku 1941 zemetrasenie s intenzitou 6,5° MSK (Petro, Spišiak in Žec, 1997).
Oblasť Humenné je zaradená do zdrojovej oblasti seizmického rizika – 3 so základným seizmickým zrýchlením 0,6 $m.s^{-2}$.

Hydrogeologické pomery, podzemné vody

Hydrogeologické pomery sú závisle od geologickej stavby, morfologických pomerov a hydrologického režimu. Priaznivé podmienky pre akumuláciu a prúdenie podzemných vôd sú vytvorené v aluviálnej nive rieky Laborec a jeho prítoku Ptava. Podzemná voda je viazaná na komplex štrkov hrúbky 2 – 5 m. Hladina podzemnej vody v štrkoch je v priamej hydraulickej závislosti od hladiny vody v koryte rieky a počas priemerných stavov sa nachádza v hĺbke 2,5 – 3,0 m pod terénom. Podzemná voda má napätý charakter. Priepustnosť štrkov v aluviálnej nive Laborca závisí od stupňa zahlinenia, prípadne zaílovania štrkov a rádovo sa pohybuje od 10^{-4} až po 10^{-3} $m.s^{-1}$.

V terasových sedimentoch sa podzemná voda sústreďuje predovšetkým na ich báze s podložím. v prípade extrémnych zrážok môže krátkodobo vystúpiť aj vyššie. Zvodnené môžu byť aj proluviálne sedimenty. Sústredenejšie vývery vôd možno očakávať predovšetkým v štrkovitých polohách. Samotné podložie tvorené paleogénnymi prevažne striedajúcimi sa polohami priepustnejších pieskovcov s nepriepustnými ílovcami a prachovcami nevytvára priaznivé prostredie pre väčšiu akumuláciu podzemných vôd. Obeh podzemných vôd je viazaný na pukliny zóny zvetrávania a pukliny tektonického pôvodu.

Z hľadiska hydrologickej rajonizácie patrí záujmové územie do hydrogeologického rajónu QPM 097 „Paleogén a kvartér povodia Laborca po Brekov a mezozoikum Humenských vrchov".

Nerastné suroviny

V dotknutom území sa nenachádzajú žiadne evidované zdroje vyhradených a nevyhradených nerastných surovín.

Širšie záujmové územie je pomerne chudobné na rudné surovinové zdroje, predstavuje však významnú surovinovú bázu nerudných surovín a stavebných materiálov, zásoby ktorých umožňujú rozvoj hlavne stavebného priemyslu.

Z materiálov potrebných pre stavbu cesty sa v blízkosti stavby nachádzajú tieto zdroje:

- kamenivo pre betónové konštrukcie, konštrukcie oporných múrov a konštrukčné vrstvy vozovky
  lom Brekov (4,5 km); chránené ložiskové územie a dobývací priestor ID 209; surovina stavebný kameň – dolomitický vápenec; ťažené ložisko

Inžinierskogeologické posúdenie v trase preložky cesty I/74

Inžinierskogeologické posúdenie vyhodnotené v rámci Záverečnej správy podrobného inžinierskogeologického prieskumu spracovaného pre stavbu „I/74 Brekov – Humenné, preložka cesty (ČAJKA, O., a kol. 2011). Súčasťou posúdenia je aj návrh odporúčaní pre realizáciu stavby podľa jednotlivých úsekov. Tieto odporúčania boli rešpektované pri spracovaní DSP (2010) sa je potrebné ich rešpektovať aj pri aktualizácii PD stavby.

Stručné zhrnutie po úsekoch:

Križovatka Humenné-Západ a preložka cesty v úseku km 8,000 – 10,400

Záujmové územie predstavuje v mieste výstavby križovatky Humenné – západ morfologicky vyvýšenú časť územia, kde vystupujú predovšetkým íly piesčité tuhej konzistencie a íly stredne plastické (F6-CI) tuhej, lokálne aj mäkkej konzistencie. Hladina podzemnej vody bola narazená vo vrte JD-1A v hĺbke 1,0m a vo vrte JD-1B v hĺbke 6,2m p.t., čo poukazuje na jej prúdenie smerom do aluviálnej nivy Laborca.

V ostávajúcej časti trasa prechádza od okraja svahov do aluviálnej nivy Laborca. Povrch územia tu tvoria íly piesčité (F4-CS) mäkkej konzistencie a íly stredne až vysokoplastické (F6-CI a F8 CH) tuhej konzistencie. Ich mocnosť je 0,9-2,6m.

Pod nimi vystupujú zvodnené piesčité a ílovité štrky Laborca (G3-G5) o hrúbke 4,0-7,5m. Pod štrkmi boli zistené paleogénne sedimenty charakteru nepravidelného striedania ílovcov a pieskovcov. Ustálená hladina podzemnej vody bola zistená v hĺbke cca 1,0 -3,1 m p.t.

Všeobecne sa v tomto úseku v mieste budovania násypov a zárezov odporúča vybratie stávajúcej zeminy do hĺbky 50-150 cm, položiť separačnú geotextíliu a nasypať štrkodrvinu v potrebnej výške.

Preložka cesty v úseku km 10,5-10,6 násyp výšky - 4m – z pravej strany oporný múr, vľavo vetva č. 4a v zároze o hĺbke 6m

Trasa sa tu mostným objektom ponad Jasenovskú ul. dostáva na terasové plošinu pod svahmi Humenských vrchov

Povrch územia je tvorený polygenetickými ílmi vysokoplasickými (F8-CH), menej stredneplastickými (F6-CI), tuhej, lokálne mäkkej konzistencie. Ich hrúbka je od 4,1 do 8,3m. Pod nimi vystupujú balvanité terasové ílovité a piesčité štrky Laborca – G3-G5. Ich celková hrúbka nebola vrtmi overená. Hladina podzemnej vody nebola overená, ale vo vrte JD-16 boli zistené priesaky podzemnej vody v dvoch úrovniach.

Násyp: Pri realizácii násypu je nutné počítať s úpravou jeho podložia. Odporúčame výmenu (vybratie) stávajúcej zeminy v podloží násypov do hĺbky 50cm, následne položiť separačnú geotextíliu a nasypať 50cm ŠD. Je možné na zlepšenie vlastnosti podložia násypu použiť aj jeho úpravu vápnom.

Založenie oporného múru násypu: sa odporúča zakladať hĺbkovo na mikropilótach votknutých do balvanitých štrkov – 7,0-9,0m p.t (G3-G5+Cb).

Zárez na vetve 4a križovatky Jasenov (variant „1"): odporúčané sklony svahu 1:2,5 v kombinácii s drenážnymi rebrami, pretože tu boli zistené priesaky podzemných vôd. Zachytenú podzemnú vodu je potrebné odvádzať do pozdĺžnej hĺbkovej drenáže

Preložka cesty v úseku km 10,600-11,700 násyp výšky - 4m cez zosuvy a náplavové kužele

Trasa tu prechádza terasovou plošinou na okraji svahov Humenských vrchov a to násypom o maximálnej výške 4m.

Povrchová vrstva územia je tu tvorená deluviálnymi a proluviálnymi stredneplastickými ílmi (F6-CI), menej ílmi vysokoplasickými (F8-CH). Ich hrúbka v mieste proluviálnych kužeľov dosahuje cez 15m. Pod nimi vystupujú balvanité terasové ílovité a piesčité štrky Laborca – G3-G5. Ich celková hrúbka nebola vrtmi overená.

Hladina podzemnej vody bola overená lokálne v štrkoch, pričom maximálna úroveň ustálenej HPV bola zistená cca 8m p.t.

Na pravom okraji násypu musia byť zrealizované *priekopy*, ktoré by mali byť nadimenzované na pomerne veľký prítok povrchových zo svahov Humenských vrchov (vrch Sokolej). Tieto musia byť potom priepustmi odvádzané po určitých úsekoch na druhú stranu násypu.

Podložie násypu v km 10,6-11,4 a 11,5-11,7: výmena (vybratie) stávajúcej zeminy v podloží násypov do hĺbky 50cm, následne položiť separačnú geotextíliu a nasypať 50cm ŠD. Je možné na zlepšenie vlastnosti podložia násypu použiť aj jeho úpravu vápnom.

Násyp cez stabilizovaný zosuv v km 11,125-11,2: V uvedenom úseku trasa o dĺžke cca 75m prechádza násypom cez stabilizovaný zosuv plošného tvaru. Zosuv má rozmery 120x80m. Z realizovaných stabilitných výpočtov vyplýva, že trasa preložky je vedená správne – priťažuje čelo zosuvu a tým zvyšuje jeho celkovú stabilitu. Stupeň stability zosuvného svahu po výstavbe preložky bude dostatočný aj za predpokladu výskytu HPV v telese zosuvu. Preto nie je potrebné realizovať žiadne opatrenia na sanáciu zosuvu. V podloží násypu je však potrebné zrealizovať opatrenia ako v predchádzajúcom úseku.

Nulový úsek km 11,4-11,5: Hladina podzemnej vody po jej narazení v hĺbke 4,5m vystúpila na 4,0m p.t., ale po dlhšom čase by pravdepodobne dosiahla až úroveň terénu! Na základe uvedených skutočností tu odporúčame *v úrovni nivelety pláne vystuženú geodosku* + nad trasou rebrá v odreze pre prístupovú cestu.

Násyp výšky 4m pred čelom stabilizovaného zosuvu km 11,5-11,7: Ani v tomto úseku nie sú potrebné, žiadne opatrenia na sanáciu zosuvu, ale odporúča sa úprava podložia.

Preložka cesty v úseku km 11,700-12,100 nízky násyp + nulový úsek

Podľa vyhodnotenia vrtov je podložie násypu tvorené polygenetickými stredneplastickými ílmi (F6-CI), tuhomäkkej konzistencie. Hrúbka uvedených sedimentov sa pohybuje od 8m do 11m. Hladina podzemnej vody bola zdokumentovaná v balvanitých štrkoch v hĺbke 8,0-11,5m p.t.

Odporúča sa výmena podložia do hĺbky 80 cm.

Preložka cesty v úseku km 12,100-12,400 trasa v zároze do 1m + protihlukové steny

Povrch územia je tvorený predovšetkým ílmi vysokoplastickými (F8-CH) o hrúbke prevažne 2m, ojedinele aj viac. Pod ílmi vystupujú balvanité štrky a to do hĺbky viac ako 8,0m. Hladina podzemnej vody bola zdokumentovaná v balvanitých štrkoch v hĺbke 6,0-8,0m p.t.

V mieste zárezu sa odporúča sa výmena podložia do hĺbky 80 cm a na úrovni pláne zrealizovať geodosku.

Založenie protihlukových stien: plošne buď priamo na balvanitých štrkoch G5, prípadne na íloch F8 na štrkovom vankúši.

Preložka cesty v úseku km 12,400-12,570 trasa v násype do 1m + nulový úsek

Trasa je tu vedená okrajom aluviálnej nivy na ľavom brehu potoka Ptáva. Inžinierskogeologické pomery sú podobné ako v predchádzajúcom úseku, pričom však očakávame vyššiu HPV. Preto tu v podloží násypu a v úrovni pláne vozovky odporúčame zrealizovať podobné opatrenia ako v predchádzajúcom úseku.

Preložka cesty v úseku km 12,575-12,925 trasa v záreze o hĺbke cca 5m

Trasa tu prechádza cez terasovú plošinu zárezom o maximálnej hĺbke v osi cca 5m. Podľa zostrojených priečnych profilov PF-9 a PF-10 budú zárezy hĺbené výlučne v prostredí tvorenom ílmi stredne plastickými (F6-CI) tuhej konzistencie. Hladina podzemnej vody nebola vrtnými prácami zistená.

Svahy zárezov je možné realizovať v sklone 1:2,5 s lavičkami. Svahy v spodnej časti budú prikryté protimrazovými prísypmi o hrúbke 1m. V prípade výskytu podzemnej vody vo svahu zárezu bude na pravej strane nutné realizovať aj rebrá v rozostupe cca 10m. Pretože v úrovni budúcej pláne zárezu bola zistená zemina mäkkej konzistencie (vzlínanie podzemnej vody), odporúčame v záreze zrealizovať obojstrannú hĺbkovú drenáž (cca 1,5m p.t.). Do uvedenej drenáže môže byť potom odvádzaná aj voda z rebier. Výmena podložia pláne zárezu. Na pravej strane v celej dĺžke zárezu, je nutné s ohľadom na značný prítok povrchových vôd, vybudovať dobre nadimenzovanú *nadzárezovú priekopu.*

Preložka cesty v úseku km 12,925-KÚ trasa v trasa v nulovom úseku a násype do 3,5 m + križovatka Humenné - východ

Trasa preložky tu prechádza zo zárezu do násypu a v tomto prechodnom úseku je vedená približne v úrovni terénu. Priame podložie násypu, prípadne pláň zárezu tu budú tvoriť polygenetické stredneplastické íly (F6-CI), tuhej konzistencie. Hladina podzemnej vody po ustálení bola zistená v hĺbke cca 2,5m p.t.

Výmena podložia do hĺbky 60-80 cm. V mieste násypu križovatky najskôr nasypať vrstvu hrubého kameňa – cca 1,0m, zatlačiť ho do mäkkého podložia a následne zrealizovať geodosku.

201-00 Most v križovatke Humenné západ nad železničnou traťou

Most odporúčame založiť plošne na vrstve zahlineného štrku, počas zakladania treba znížiť hladinu podzemnej vody.

V prípade hĺbkového zakladania na pilótach upozorňujeme na nepravidelné plochy (lavice) pieskovcov o hrúbke 5-60 cm.

202-00 Most cez odvodňovací kanál v km 9,0 a 212-00 Most cez odvodňovací kanál v km 0,200 na prístupovej ceste k ČOV

Mosty odporúčame založiť plošne na štrkovej vrstve. Pri plošnom základe treba uvažovať s čerpaním podzemnej vody počas zakladania. V prípade hĺbkového zakladania upozorňujeme na ojedinelý výskyt kameňov až do balvanov andezitov v štrkoch (veľkosť 20-40 cm) a na prípadne hrubšie lavice pieskovcov v paleogénnom komplexe.

204-00 Most cez Hlboký potok nad horúcovodom

Most je možno založiť plošne v hĺbke 3,20 m na vrstve štrkov. Vzhľadom na kolísanie hladiny podzemnej vody treba uvažovať s prípadným čerpaním vody počas zakladania. V prípade hĺbkového zakladania upozorňujeme na výskyt ojedinelých balvanov andezitu v štrkoch (veľkosť 20-40 cm) a v paleogénnom podloží na hrubšie lavice pieskovcov.

205-00 Most cez rieku Laborec

Základové pomery boli preskúmané v rámci etapy orientačného IG prieskumu vrtmi J- 9, J-10, J-11 a J-12. Sú popísané v záverečnej správe inžinierskogeologického prieskumu, realizovaného v r. 2009 ako podklad pre vypracovanie dokumentácie na územné rozhodnutie (Mašlárová, 2009).

V tejto etape neboli vykonané doplňujúce IG vrty.

206-00 most nad prístupovou cestou v km 10,2

Pre plošné zakladanie sú vhodnou základnou pôdou štrky v hĺbke 2,30 m. V prípade hĺbkového zakladania upozorňujeme na výskyt ojedinelých balvanov andezitov veľkosti 20-70 cm.

207-00 Most nad okružnou križovatkou Jasenovská

Objekt je možno založiť plošne na vrstve štrkov v hĺbke 2,30 m (v údolnej nive). V úseku predchádzajúcom štrkovou terasou, ktorá je prekrytá polygenetickým ílom a hlinami o hrúbke 4-6 m, hĺbkovo. Pri hĺbkovom zakladaní upozorňujeme na výskyt ojedinelých balvanov andezitov veľkosti 30-50 cm. Z toho dôvodu treba uvažovať so zakladaním na mikropilótach.

209-00 Most nad prístupovou cestou

V prípade plošného zakladania na íloch treba uvažovať zriadenie štrkopiesčitého vankúša o hrúbke cca 1,0 m. Pri hĺbkovom zakladaní upozorňujeme na výskyt ojedinelých andezitových balvanov veľkosti 20-40 cm.

210-00 Most na ceste III. 558 013 nad preložkou cesty I/74

Hladina podzemnej vody bola narazená v hĺbke 9,50 m, ustálená v hĺbke 7,70 m. Objekt odporúčame založiť plošne na vrstve štrkov v hĺbke 2,5 m.

211-00 Most cez potok Ptava

Most je možno založiť plošne na štrkovitej vrstve v hĺbke cca 2,0-2,50 m. V prípade hĺbkového zakladania upozorňujeme na výskyt ojedinelých balvanov andezitov.

III.1.2 Klimatické podmienky

Podľa mapy klimatických oblastí (Atlas SSR, 1980) patrí územie do teplej oblasti, okrsku teplého, mierne vlhkého s chladnou zimou.

Priemerné mesačné teploty vzduchu v °C za obdobie 1901 – 1950:

mesiac	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
°C	-4,0	-1,9	3,1	8,7	13,9	16,5	18,4	17,7	13,8	8,1	3,5	-1,1

Priemerná ročná teplota vzduchu 8,1 °C.

Priemerné mesačné úhrny zrážok v mm za obdobie 1901 – 1950:

mesiac	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
mm	39	37	38	54	64	88	92	80	60	58	55	47

Priemerný ročný úhrn zrážok dosahuje 712 mm.

Index mrazu pre periodicitu n = 0,1..... Im = 450
čo zodpovedá hĺbke premŕzania ..... hpr = 1,06 m.

III.1.3 Hydrologické pomery

Vodné toky

Z hydrologického hľadiska územie patrí do čiastkového povodia Bodrogu (číslo hydrologického poradia 4-30) a základného povodia Laborca od Cirochy po Uh (číslo hydrologického poradia 4-30-04). Hodnotené územie je odvodňované riekou Laborec a jeho pravostrannými prítokmi – Sosnica, Humenský potok, Hlboký potok, Suchý jarok a ľavostrannými prítokmi – Ptava, Jasenovský potok. Riečnu sieť dopĺňajú aj bezmenné prítoky a sieť umelých kanálov.

Vodné toky môžeme podľa režimu odtoku zaradiť do vrchovinno–nížinnej oblasti s dažďovo–snehovým režimom odtoku. Najvyššie vodné stavy sú začiatkom jari v mesiacoch február, marec a apríl, najnižšie vodné stavy sú v mesiaci september.

NČ budú priamo dotknuté tieto vodné toky (uvádzané v poradí od km 8,00 preložky cesty) : potok Sosnica, melioračný kanál, Hlboký potok, Laborec, Ptava.

V zmysle vyhlášky MŽP SR č. 211/2005 Z.z., ktorou sa ustanovuje zoznam vodohospodársky významných vodných tokov a vodárenských vodných tokov, nie sú dotknuté vodné toky vyhlásené za vodohospodársky významný tok.

Vodné plochy – v území predpokladaného pôsobenia vplyvov z NČ sa mimo vodných tokov nenachádzajú žiadne prirodzené ani umelo vytvorené vodné plochy.

Podzemné vody

Hydrogeologické pomery v okolí trás navrhovanej činnosti sú závislé od geologickej stavby, geomorfologických pomerov a hydrologického režimu. Tieto pomery sú popísané v časti Hydrogeologické pomery, podzemné vody str. 25.

Dotknuté územie je súčasťou hydrogeologického rajónu: QPM 097 Paleogén a kvartér povodia Laborca po Brekov a mezozoikum Humenských vrchov. Podľa vodohospodárskej bilancie množstva podzemnej vody za rok 2021 (SHMÚ, 2022) je bilančný stavu rajónu QPM 097 dobrý.

Dotknuté územie je súčasťou:

- útvaru podzemných vôd v kvartérnych sedimentoch: SK1001500P Medzizrnové podzemné vody kvartérnych náplavov južnej časti povodia Bodrogu. Dominantné zastúpenie kolektora: aluviálne a terasové štrky, piesčité štrky, piesky. Priepustnosť kolektora: medzizrnová. Vodoochranný potenciál pôd: zvýšený. Tento útvar je zároveň cezhraničným útvarom podzemných vôd vo vrstve kvartérnych útvarov podzemných vôd.
- útvaru podzemných vôd v predkvartérnych horninách: SK2005700F Puklinové podzemné vody flyšového pásma a Podtatranskej skupiny oblasti povodia Bodrog. Dominantné zastúpenie kolektora: striedanie pieskovcov a ílovcov (flyš). Priepustnosť kolektora – puklinová. Vodoochranný potenciál pôd – znížený.
- útvaru geotermálnych vôd SK300160FK Humenský chrbát. Dominantné zastúpenie kolektora: karbonáty. Priepustnosť kolektora: puklinová, puklinovo-medzizrnová.

Vodné zdroje a PHO vodných zdrojov: v území predpokladaného pôsobenia vplyvov z NČ sa nenachádzajú využívané vodné zdroje a ich PHO.

Nariadením vlády č. 174/2017 Z.z., ktorým sa ustanovujú *citlivé a zraniteľné oblasti*, boli ustanovené:

- za citlivé oblasti podľa § 33 zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách: vodné útvary povrchových vôd na území Slovenskej republiky (*útvarom povrchovej vody je vymedzená významná časť povrchovej vody, napríklad jazero, nádrž, potok alebo jeho úsek, rieka alebo jej úsek, kanál, časť brakickej vody alebo pásmo pobrežnej vody*). Podľa zoznamu útvarov povrchových vôd (príloha č. 2 vyhlášky Ministerstva pôdohospodárstva, životného prostredia regionálneho rozvoja č. 418/2010 Z.z) sú takto v dotknutom území definované toky: Laborec; Ptava; Hlboký potok.
- za zraniteľné oblasti podľa § 34 zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách, pozemky alebo ich časti v obciach, ktorých zoznam je uvedený v prílohe č. 1 tohto nariadenia. Podľa uvedenej prílohy sú ako zraniteľné územie definované k.ú. Humenné a Hažín nad Cirochou.

Termálne a minerálne pramene **–** sa v území ovplyvnenom NČ nenachádzajú

III.1.4. Pôdy

NČ sa dotýka pozemkov mimo a zastavanom území obcí. Dotknuté sú pozemky evidované a využívané ako: zastavaná plocha a nádvorie, ostatná plocha, vodné plochy a poľnohospodárska pôda.

Do poľnohospodárskych pozemkov zasahuje NČ v rámci dočasných a trvalých záberov.

Z hľadiska kvality pôdy vyjadrenej kódom BPEJ označujeme pôdy dotknuté trvalým a dočasným záberom kódom:

BPEJ 0606002, čo znamená, že ide o pôdy:
- klimatický región: pomerne teplý, mierne suchý, vrchovinový, kontinentálny
- hlavná pôdna jednotka: FMm – fluvizeme typické, stredne ťažké
- svahovitosť a expozícia: rovina bez prejavu plošnej vodnej erózie 0° – 1°
- skeletovitosť a hĺbka pôdy: pôda bez skeletu (obsah skeletu do hĺbky 0,6 m pod 10%), hlboké pôdy (60 a viac cm)
- zrnitosť pôdy: stredne ťažké pôdy (hlinité)

BPEJ 0613004, čo znamená, že ide o pôdy:
- klimatický región: pomerne teplý, mierne suchý, vrchovinový, kontinentálny
- hlavná pôdna jednotka: FMG až FMp – fluvizeme glejové až fluvizeme pelické, veľmi ťažké
- svahovitosť a expozícia: rovina bez prejavu plošnej vodnej erózie 0° – 1°
- skeletovitosť a hĺbka pôdy: pôda bez skeletu (obsah skeletu do hĺbky 0,6 m pod 10%), hlboké pôdy (60 a viac cm)
- zrnitosť pôdy: veľmi ťažké pôdy (ílovité a íly)

BPEJ 0657002; 0657005; 0657202; 0657302; 0657502 čo znamená, že ide o pôdy:
- klimatický región: pomerne teplý, mierne suchý, vrchovinový, kontinentálny
- hlavná pôdna jednotka: PGm – pseudogleje typické na sprašových a polygénnych hlinách, na povrchu stredne ťažké až ťažké (veľmi ťažké)
- svahovitosť a expozícia: rovina bez prejavu plošnej vodnej erózie 0° – 1° *(0657002; 0657005);* mierny svah 3° – 7° *(0657202);* stredný svah 7° – 12° *(0657302);* príkry svah 17° – 25° (*0657502)*
- skeletovitosť a hĺbka pôdy: pôda bez skeletu (obsah skeletu do hĺbky 0,6 m pod 10%), hlboké pôdy (60 a viac cm)
- zrnitosť pôdy: stredne ťažké pôdy (hlinité) a stredne ťažké pôdy (pisočnatohlinité - 0657005)

Z hľadiska kvality sú podľa kódu BPEJ tieto pôdy zaradené do 5. (0606002); 6. (0657002; 0657005; 0657202; 0657302;) a 7. (0613004; 0657502) skupiny kvality v zmysle Prílohy č. 1 k nariadeniu vlády č. 58/2013 Z.z. o odvodoch za odňatie a neoprávnený záber poľnohospodárskej pôdy.

V zmysle prílohy č. 2 k citovanému nariadeniu vlády, pôdy s kódom:
- BPEJ 0606002; 0657002 a 0657005 patria medzi najkvalitnejšie (chránené) poľnohospodárske pôdy v k.ú. Humenné.
- BPEJ 0606002; 0657002 a 0657202 patria medzi najkvalitnejšie (chránené) poľnohospodárske pôdy v k.ú. Jasenov.
- v k.ú. Hažín nad Cirochou nie sú dotknuté najkvalitnejšie (chránené) poľnohospodárske pôdy.

III.1.5. Flóra a fauna

Flóra:

Na základe fytogeografického členenia flóry Slovenska (Futák, 1973, 1984) patrí posudzované územie do oblasti západokarpatskej flóry (Carpaticum occidentale), obvodu predkarptskej flóry (Carpaticum orientale), do okresu Východné Beskydy, podokresu Nízke Beskydy.

Z hľadiska fyrograficko-vegetačného členenia (Plesník 2002) patrí územie do zóny dubovej, podzóny horskej; oblasti flyšovej, okresu Beskydské predhorie a podokresu východný. Časť dotknutého územia (k.ú. Jasenov a k.ú. Hažín nad Cirochou) sa nachádza na prechode so zónou bukovou, oblasťou sopečnou, okresom Vihorlatské vrchy, podokres humenský.

Ako potenciálna prirodzená vegetácia (*vegetácia, ktorá ba sa za daných klimatických, pôdnych a hydrologických pomerov vyvinula na určitom mieste, keby vplyv ľudskej činnosti ihneď prestal*) sú na území obce definované tieto spoločenstvá (*Atlas krajiny SR 2002*):
- karpatské dubovo-hrabové lesy
- vŕbovo-topoľové lesy v záplavových územiach veľkých riek (mäkký lužný les)
- jaseňovo-brestovo-dubové lesy v povodiach veľkých riek (tvrdé lužné lesy)

Súčasný stav vegetácie je len zvyškom pôvodnej prirodzenej vegetácie. Pôvodný vegetačný kryt sa intenzívnym alebo extenzívnym vplyvom človeka zmenil, prípadne úplne zničil. Pôvodná vegetácia sa zachovala na poľnohospodársky nevhodných alebo neprístupných územiach predovšetkým v alúviu Laborca v k.ú. Humenné. Podstatnú časť riešeného územia dotknutého stavbou tvorí poľnohospodárska pôda (obrábané polia, lúčne biotopy, TTP, pasienky).

Svoje zastúpenie majú aj synantropné spoločenstvá so segetálnou vegetáciou polí a ruderálnou vegetáciou sprevádzajúcou ľudské sídla a nevyužívané plochy. Ďalej sú zastúpené aj biotopy pridomovej zelene s pestovanými kultúrami v záhradách a sadoch.

Na plochách priamo dotknutých NČ môžeme podľa katalógu biotopov Slovenska (Stanová, Valachovič, 2002) vyčleniť tieto biotopy:

- lesné biotopy
- krovinové biotopy
- lúky a pasienky
- ruderálne biotopy

Popis biotopov vychádza z ich všeobecnej kategorizácie. Ich významnosť sme posudzovali na základe druhového zloženia, pôvodnosti, stability, revitalizačného potenciálu a charakteru zmien. Významnosť biotopov určujú kategórie: veľmi významný, významný a málo významný.

V rámci týchto skupín sú vyčlenené v posudzovanom území nasledujúce typy biotopov:

Lesné biotopy:

- Sprievodná vegetácia toku Laborec (km 9,4-9,9 preložky cesty) a Hlbokého potoka: zvyšky pôvodných porastov lužného lesa. Druhové zloženie v území priamo dotknutom NČ: Cerasusu avium, Malus syslvestris, Populus x canadensis), Populus tremula, Robinia pseudoacacia, Salix alba, Salix caprea a na okraji porastov na pravom brehu toku sa pomerne hojne rozšíril aj inváznу nepôvodný druh: javorovec jaseňolistý (Negundo aceroides). Druhú etáž tvoria: Rubus ceasius, Euonymus europaeus, Coryllus avellana, Ligustrum vulgare, Sambucus nigra, Salix. Bylinná etáž je tvorená: Geum rivale, Gagea lutea, Petasites hybridus, Chamnerion palustre, Festuca gigantea a iné. Na okraji porastov aj inváznу nepôvodný druh: zlatobyľ kanadská (Solidago canadensis). V stromovom poschodí ja na dotknutom území viditeľné postupne odumieranie stromov (väčšie množstvo mŕtveho dreva). V úseku výstavby preložky cesty I/74 sú tieto porasty pomerne zachovalé iba na pravom brehu toku a dosahujú šírku do 300 m, na ľavom brehu sa zachovali iba fragmenty v šírke do 10 m. Dotknutý úsek rieky Laborec so sprievodnou zeleňou je vyhlásený za územie európskeho významu Stredný tok Laborca (SKUEV0895), kde je predmetom ochrany biotop európskeho významu: 91E0 - Lužné vŕbovo-topoľové a jelšové lesy, ktorý bude NČ priamo dotknutý. Stav biotopu v mieste zásahu bude potrebné podrobnejšie posúdiť v čase prípravy stavby – pred podaním žiadosti na zásah do biotopu.
  Celkovo je biotop sprievodnej vegetácie toku Laborca hodnotený ako veľmi významný biotop a dôležitý krajinno-štruktúrny prvok.
- Súvislý porast drevín rastúcich mimo les na ornej pôde (km 11,40-12,40): V dôsledku dlhodobého nevyužívania pozemkov evidovaných ako orná pôda sa medzi koridorom VN/ VVN vedení a lesným porastom (NPR Humenský Sokol) vytvoril súvislý porast drevín rastúcich mimo les, ktorý má charakter náletového lesného porastu. Druhové zloženie: Quercus robur, Alnus glutinosa, Alnus incana, Acer campestre, Acer platanoides, Populus tremula, Carpinus betulus, Salix caprea, Salix alba. V podraste zmladenie uvedených stromov a kry: Rubus ceasius, Euonymus europaeus, Coryllus avellana, Ligustrum vulgare, Sambucus nigra, Salix. Porasty sú na okrajoch znečistené komunálnym odpadom.
  Celkovo je biotop hodnotený ako významný biotop.
- Sprievodná vegetácia menších vodných tokov (potoka Sosnica -km 8,30; odvodňovacom kanáli -km 9,00; potok Ptava – km 12,40): zvyšky pôvodných porastov, ktoré sa zachovali iba v malej šírke, s čiastočne pozmeneným druhovým zložením, s prevahou krovitých porastov. V území dotknutom NČ boli mapované dreviny: Juglans regia, Salix alba. V podraste: Euonymus europaeus, Rosa canina, Rubus fruticisus, Salix alba, Salix caprea, Swida alba. Stredne významný biotop

Krovité porasty:

- Vŕbové kroviny (časť križovatky Humenné-východ): plošný výskyt vŕbových krovín v zamokrenej prirodzenej terénnej depresii v dotyku s cestou I/74. Mimo krovitých druhov vŕb je pomerne dobré zastúpené aj stromové poschodie, v ktorom prevláda vŕba biela (Salix alba). Porasty sú definované ako biotopu národného významu Kr 8 - Vŕbové kroviny stojatých vôd. Významný biotop.

Lúky a pasienky:

- Trvalé trávne porasty so zmenenou a pomerne chudobnou floristickou skladbou, miestami s ojedinelým alebo skupinovým výskytom drevín – málo významný biotop vyskytujúci sa najmä na zatrávnenej ornej pôde (preložka km 8,85-9,40, 10,05 - 10,80) - málo významný biotop v úseku km 10,60-10,80 s významným zastúpením invázneho nepôvodného druhu: zlatobyľ kanadská (Solidago canadensis). Málo významný biotop.

Ruderálne biotopy:

- intenzívne obhospodarované polia (križovatka Humenné-západ; preložka km 8,00-8,85, 10,80-11,40, 12,45-13,20; časť križovatky Humenné-východ). Orné pôdy so segetálnou vegetáciou, málo významný biotop
- nitrofilná ruderálna vegetácia na okraji sídiel a vegetácia ľudských sídiel – biotop na opustených a nevyužívaných plochách, riečnych terasách, na okrajoch komunikácií a na verejných priestranstvách zastavaných území obcí. V rámci

týchto plôch sa nachádza aj plocha futbalového ihriska Jasenov. Málo významný biotop, v zastavanom území obcí stredne významný.

Zastavané plochy:

- zastavané územia napr. cesty, železničná trať ..., bez rastlinných spoločenstiev – nevýznamný biotop

Fauna

Zoogeografické členenie: terestrický biocyklus: Dotknuté územie patrí do provincii listnatých lesov, podkarpatského úseku. (*Jedlička, Kalivodová, 2002, In Atlas krajiny Slovenskej republiky*).

Zoogeografické členenie: Limnický biocyklus: Dotknuté územie patrí do Pontokaspickej provincie, potiského okresu a latorickej časti (*Jedlička, Kalivodová, 2002, In Atlas krajiny Slovenskej republiky*).

Súčasné druhové zloženie živočíchov posudzovaného územia a jeho širšom okolí je sformované do týchto základných typov zoocenóz:

- *zoocenózy lesov* – širšie okolie realizácie NČ, ktoré nebude NČ priamo ovplyvnené.
  Lesné prostredie je najbohatšie na druhy v okrese Humenné, ako aj v dotknutom území. Biotop listnatých lesov obýva početná skupina živočíchov – pôdne živočíchy, chrobáky, motýle, obojživelníky, vtáky, cicavce.
- *zoocenózy spoločenstiev tečúcich a stojatých vôd a zoocenózy nížinných a podhorských lužných lesov* – vodný tok Laborca, potoka Sosnica, Hlbokého potoka a potoka Ptava so sprievodnou vegetáciou. Významné biotopy (najmä tok Laborca) s výskytom mnohých druhov rýb, obojživelníkov a taktiež vtákov a cicavcov naviazaných na tento biotop. Dotknutý úsek rieky Laborec je vyhlásený za územie európskeho významu Stredný tok Laborca (SKUEV0895), kde sú predmetom ochrany aj tieto prioritné druhy rýb vyskytujúce sa v toku: Barbus carpathicus, Cobitis taenia, Rhodeus sericeus amarus, Romanogobio kesslerii, Romanogobio uranoscopus, Romanogobio vladykovi, Sabanejewia balcanica.
- *zoocenózy polí* – orné pôdy a trvalé trávne porasty.
  Sú to otvorené priestory, často aj s rozptýlenou drevinovou vegetáciou, situované obyčajne najbližšie k zastavaným územiam obcí. Keďže priestory patria medzi najviac atakované ľudskou činnosťou, predstavujú tieto zoocenózy pobytové, potravné a niekedy i reprodukčné možnosti pre úzky diapazón druhov, tolerujúcich takéto podmienky. Z významných druhov živočíchov, sa v takejto zoocenóze viac menej stabilne, vyskytujú obojživelníky, plazy, vtáky a cicavce: z obojživelníkov sú to predovšetkým ropucha bradavičnatá, ropucha zelená, kunka žltobruchá - v sezónnych mlákach poľných ciest a terénnych depresií, jašterica živorodá, z plazov užovka obojková. Vtáctvo je paradoxne, napriek častému vyrušovaniu ľudskou činnosťou, reprezentované prítomnosťou viacerých druhov európskeho alebo národného významu - prepelicou poľnou, viacej jarabicou poľnou, bažantom poľovným, príhľaviarom čiernohlavým, strnádkou lúčnou, strnádkou žltou, pipiškou chochlatou), ale i cíbikom chochlatým, ktorý zahniezdi aj v poľných kultúrach. Cicavce reprezentuje napríklad zajac poľný, hranostaj čiernochvostý, piskor malý (Sorex minutus), bežné druhy hlodavcov - škodcov poľnohospodárskych kultúr a raticová zver (srnec lesný, jeleň lesný, diviak lesný), ktorá využíva tieto plochy ako potravinovú bázu.
- *zoocenózy ľudských sídiel, záhrad a inej sídelnej zelene*

Povahu stavieb využíva na pobyt a reprodukciu viacero druhov vtákov. Bežnými obyvateľmi sídiel na vidieku sú belorítka domová (*Delichon urbica*), lastovička domová (*Hirundo rustica*), vrabec domový (*Passer domesticus*), žltochvost domový (*Phoenicurus ochruros*), kuvik plačlivý (*Athene noctua*), plamienka driemavá (*Tyto alba*), už menej pipiška chochlatá (*Galerida cristata*). Z ďalších druhov sa tu vyskytujú: tchor obyčajný (*Putorius putorius*), potkan hnedý (*Rattus norvegicus*), myš domová (*Mus musculus*), kuna skalná (*Martes foina*), ropucha bradavičnatá (*Bufo bufo*), jašterica bystrá (*Lacerta agilis*) a iné.

III.1.6. Chránené územia a ochranné pásma

Chránené územia podľa zákona č.543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny:

V dotknutom území, tak ako je vyčlenené v zámere, sa nachádzajú, alebo doň zasahujú nasledovné chránené územia vyhlásené podľa zákona č. 543/2002 Z. z.:

Veľkoplošné chránené územia (VCHÚ) – v území ovplyvnenom NČ sa nenachádzajú

Umiestnenie najbližších VCHÚ vo vzťahu k NČ:

- CHKO Vihorlat - cca 10,5 km vzdušnou čiarou V smerom.

Maloplošné chránené územia (MCHÚ) - v území priamo dotknutom NČ sa nenachádzajú. NČ v úseku km 11,00 až 11,90 zasahuje do ochranného pásma NPR Humenský Sokol.

Umiestnenie najbližších MCHÚ vo vzťahu k NČ:

- Národná prírodná rezervácia Humenský Sokol

- Územie európskeho významu Humenský Sokol (SKUEV0050)
- územia NPR má 100% prekrytie s územím ÚEV
- umiestnenie NČ vo vzťahu k územiu: cca 30 až 80 m severne (trasa preložky v úseku km 10,900- 11,800) v úseku km 11,00 až 11,90 zasahuje do ochranného pásma NPR Humenský Sokol.
- rozloha územia NPR: 241,500 ha
- rozloha územia ÚEV:
- predmet ochrany NPR: Vyhlásená je na ochranu zachovalých ukážok skalných, trávnatých a lesných rastlinných spoločenstiev s dubom plstnatým na ved.-výskum. a náučné ciele. Lokalita Sokol poskytuje optimálne podmienky pre xerotermnú vegetáciu
- predmetom ochrany ÚEV je 9 typov lúčnych, lesných a jaskynných biotopov, jedna rastlina (*Pulsatilla grandis*), štyri druhy bezstavovcov (*Carabus variolosus, Cerambyx cerdo, Isophya stysi, Rosalia alpina*) a sedem druhov netopierov (*Barbastella barbastellus, Myotis bechsteinii, Myotis blythii, Myotis emarginatus, Myotis myotis, Rhinolophus ferrumequinum, Rhinolophus hipposideros*).
- opis územia: Podstatnú časť UEV tvoria bukové porasty s dubom plstnatým *Quercus pubescens* v okrajovej časti lokality na vápenatom podloží s vystupujúcimi skalnými stenami. Zachovane sú aj skalné, trávnaté a lesné spoločenstva s výskytom *Quercus pubescens* a vzácnych teplomilných bylinných druhov na vápnitých zlepencoch. Územie je zraniteľné v dôsledku vysokej návštevnosti a nelegálnym výrubom drevín.
- stupeň ochrany NPR: 5. stupeň ochrany
- ochranné pásmo NPR: do vzdialenosti 100 m smerom von od hranice chráneného územia – stupeň ochrany 3.
- stupeň ochrany ÚEV: 2., 3., 4. a 5 stupeň ochrany podľa zón

Územia NATURA 2000:
Realizáciou NČ bude priamo dotknuté územie: ÚEV Stredný tok Laborca (SKUEV0895) a v bližšom okolí NČ sa nachádzajú mimo vyššie uvedeného ÚEV Humenský Sokol aj ÚEV Humenská (SKUEV2006) a CHVÚ Vihorlatské vrchy (SKCHVU035).

- Územie európskeho významu Stredný tok Laborca (SKUEV0895)
- umiestnenie NČ vo vzťahu k územiu: trasa preložky križuje ÚEV v k.ú. Humenné v rámci parcely KNC č. 5394/1 v km 9,69 až 9,99 (*poznámka: parcela 5394/1 nie je v súčasnosti na mape KN graficky znázornená*). NČ je situovaná na okraji ÚEV, cca 35 m od hranice územia.
- rozloha územia ÚEV: 227,268 ha (aktualizácia 2017)
- predmetom ochrany ÚEV: biotop lužné vŕbovo-topoľové a jelšové lesy, sedem druhov rýb (*Barbus meridionalis, Cobitis taenia, Rhodeus sericeus amarus, Romanogobio albipinnatus, Romanogobio kesslerii, Romanogobio uranoscopus, Sabanejewia aurata*), vydra riečna (*Lutra* lutra) a bobor vodný (*Castor fiber*).
- opis územia: Územie tvoria zachovane úseky toku Laborca s vyvinutými brehovými porastmi a tvorí ho niekoľko časti. Územie je ohrozene hlavne stratou brehových porastov, úpravami v toku a znečistením.
- stupeň ochrany ÚEV: 2. stupeň ochrany

- Územie európskeho významu Humenská (SKUEV0206)
- umiestnenie NČ vo vzťahu k územiu: 80 až 420 m severne (trasy preložky v úseku km 12,65 – 13,20)
- rozloha územia ÚEV: 215,292 ha (aktualizácia 2017)
- predmetom ochrany ÚEV Predmetom ochrany ÚEV je 5 typov lúčnych a lesných biotopov, jedna rastlina (*Pulsatilla grandis*), tri druhy bezstavovcov (*Carabus variolosus, Cerambyx cerdo, Rosalia alpina*) a tri druhov netopierov (*Barbastella barbastellus, Myotis myotis, Rhinolophus hipposideros*)
- opis územia: Hlavnú časť lokality tvoria bukové porasty s *Quercus pubescens* v okrajovej časti lokality na vápenatom podloží s vystupujúcimi skalnými stenami. Pre UEV je dôležite udržiavanie suchomilných a teplomilných lesných a lesostepných spoločenstiev s *Pulsatilla grandis* a vzácnymi druhmi fauny. UEV je negatívne ovplyvňovane nelegálnou ťažbou a nelegálnym vypaľovaním stariny trávnatých porastov.
- stupeň ochrany ÚEV: 2., 4. a 5. stupeň ochrany
- prekrytie s MCHU: NPR Humenská (zaberá J a JV časť ÚEV)

- Chránené vtáčie územie (CHVÚ) Vihorlatské vrchy (SKCHVU035)

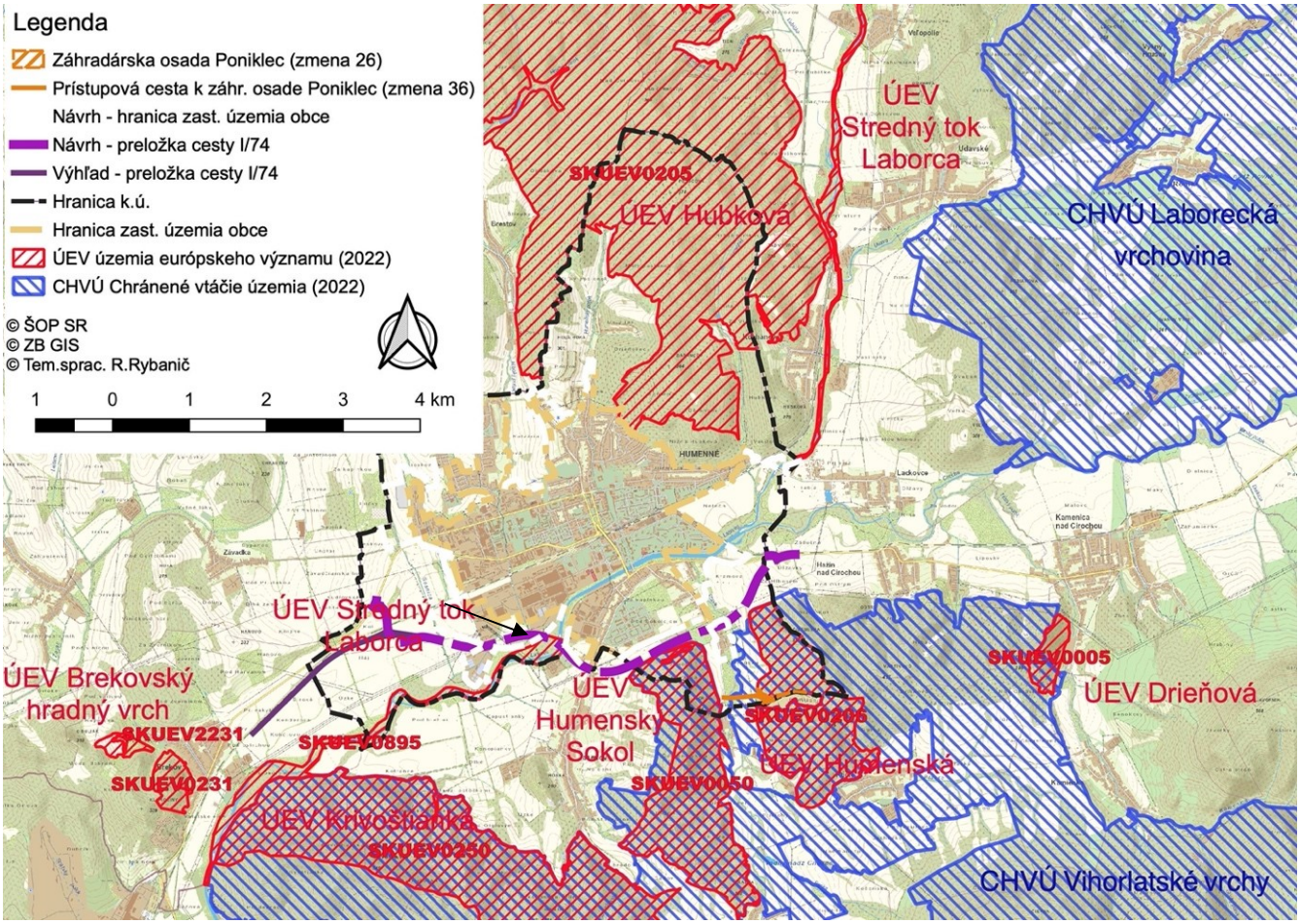
- umiestnenie NČ vo vzťahu k územiu: trasy preložky cesty v celej svojej dĺžke je umiestnená severne od CHVÚ vo vzdialenosti od 50 do 1400 m. V najbližších bodoch je umiestnenie CHVÚ vo vzťahu k NČ totožné s umiestnením ÚEV Humenský Sokol a ÚEV Humenská.
- rozloha územia ÚEV: 47893,364 ha (aktualizácia 2017)
- predmetom ochrany ÚEV Predmetom ochrany CHVÚ je 25 druhov vtákov (*Aquila pomarina, Bonasa bonasia, Bubo bubo, Caprimulgus europaeus, Ciconia nigra, Circaetus gallicus, Coturnix coturnix, Crex crex, Dendrocopos leucotos, Dendrocopos medius, Dryocopus martius, Ficedula albicollis, Ficedula parva, Jynx torquilla, Lanius collurio, Lullula*

arborea, Muscicapa striata, Otus scops, Pernis apivorus, Phoenicurus phoenicurus, Picus canus, Saxicola torquatus, Streptopelia turtur, Strix uralensis, Sylvia nisoria), z ktorých niektoré zaletujú aj do okolia CHVÚ

- popis územia: Podstatnú časť územia CHVU pokrývajú bukové lesy, miestami sa vyskytuje les pralesového typu. Zvyšok lokality tvorí poľnohospodárska pôda (pasienky, luky) prevažne intenzívne obhospodarovaná. CHVU zahŕňa časť predhorí a cele pohorie Vihorlat. Vihorlatské vrchy sú typickým pohorím vulkanického pôvodu. Podložie je budovane andezitmi a v severozápadnej časti aj vápencami a dolomitmi. Negatívnymi faktormi v území sú stále sa zvyšujúca intenzita nelegálneho vypaľovania trávy na jar, nelegálny odstrel dravých vtákov a sov a nedostatočne technické zabezpečenie existujúcich elektrických vedení proti usmrteniu vtákov elektrickým prúdom. Dôležitá je ochrana členitej vegetácie a oživenie pravidelného hospodárenia na zarastených lúkach, pasienkoch a iných pozemkoch.

Chránené stromy - v území ovplyvnenom zmenou NČ sa nenachádzajú

Obr. č 1: Umiestnenie NČ a území NATURA 2000 v širšom okolí

Zdroj: Primerané hodnotenie vplyvu plánu „Zmeny a doplnky č. 11 ÚPN SÚ Humenné“ na územia NATURA 2000

Chránené územia podľa iných právnych predpisov:

Chránené vodohospodárske oblasti – sa v území možného pôsobenia vplyvov z NČ nenachádzajú.

Chránené ložiskové územia (CHLÚ) nerastných surovín – sa v území možného pôsobenia vplyvov NČ nenachádzajú.

III.2. Krajina, krajinný obraz, stabilita, ochrana, scenéria

Súčasná krajinná štruktúra a funkčné využitie územia

Súčasná krajinná štruktúra (SKŠ) predstavuje prepojený systém antropicko – biotických prvkov. Ich vzájomný pomer je v dotknutom území toho času pomerne stabilizovaný. V rámci navrhovaných zmien ÚPN dotknutých obcí dôjde v priebehu krátkeho času k zástavbe ďalších území na okrajoch zastavaných území obcí a postupnému úplnému prepjeniu zástavby mesta Humenné a obce Jasenov. Prevýšenie antropického vplyvu nad biotickým má v posudzovanom území výrazný priebeh. V rámci širšieho vnímania je územie dotknutých obcí prirodzene vyvážené.

Tab: Štruktúra pôdy v dotknutých k.ú. (rok 2023):

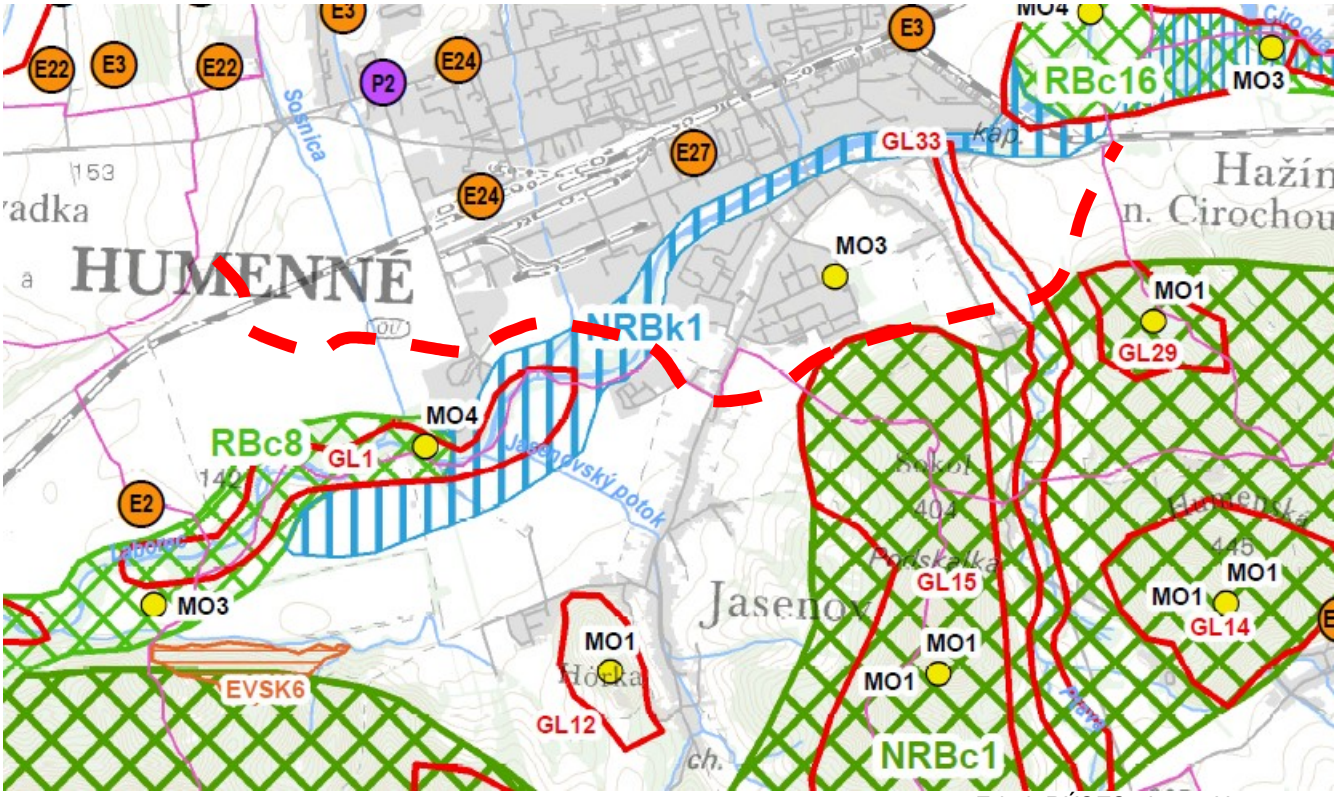
Druh pozemku	k.ú. Humenné	k.ú. Jasenov	k.ú. Hažín nad Cirochou
	výmera v ha		
Poľnohospodárska pôda	1042,12	496,20	344,35
z toho orná pôda	704,72	282,93	131,50
Lesné pozemky	861,68	634,99	313,19
Vodná plocha	104,62	11,24	11,56
Zastavaná plocha a nádvoria	616,23	70,92	42,64
Ostatná plocha	238,53	113,30	6,49

Zdroj: https://mojaobec.statistics.sk/html/sk.html

Z predbežného hodnotenia SKŠ a krajiny vyplývajú pre k.ú. dotknutých obcí tieto závery:
- dominantnými prvkami v území sú: zástavba mesta Humenné, obce Jasenov, intenzívne využívané poľnohospodárske pozemky v alúviu rieky Laborec a rozsiahle prirodzené lesné porasty vo vyšších polohách situované po obvode katastrálnych území.
- ako najstabilnejšie sú hodnotené prirodzené krajinné prvky t j.: súvislé prirodzené lesné porasty, prirodzené koryto rieky Laborec a jej prítokov so sprievodnou zeleňou
- pomerne stabilné sú málo narušené extenzívne využívané lúky a pasienky - prirodzené lúčne spoločenstvá
- najmenej stabilné sú plochy ovplyvnené antropogénnou činnosťou, zastavané územia a intenzívne využívané orné pôdy, najmä veľkoblokové plochy ornej pôdy, z ktorých časť predstavujú pôdy ohrozené vodnou eróziou.
- územie je charakteristické vyváženým pomerom lesnej krajiny, ktorá sa vyskytuje vo vyššie položených častiach k.ú. a poľnohospodárskou pôdou s prevahou ornej pôdy.

Územný systém ekologickej stability (ÚSES)

Obr. č. 2:*umiestnenie prvkov ÚSES vo vzťahu k NČ*

Zdroj: RÚSES okresu Humenné

Trasa preložky cesty I/74 (orientačný zákres)

Navrhovanou činnosťou sú podľa navrhovaného RÚSES okresu Humenné (SAŽP, 2019) priamo dotknuté tieto prvky

Nadregionálne biocentrum Humenské vrchy (Humenský Sokol) – NRBc1:

Umiestnenie NČ vo vzťahu k územiu: trasy preložky cesty v úseku km 11,00 až 11,80 zasahuje do severného okraja NRBc1.

Kategória: Biocentrum nadregionálneho významu

Výmera: 2 012 ha / 2 012 ha

Stav biocentra: prevažne vyhovujúci
Lokalizácia: k.ú. Brekov, Jasenov, Humenné, Hažín nad Cirochou, Ptičie, Chlmec, Porúbka
Krátka charakteristika a opis biocentra: Ochrana zachovalých ukážok skalných, trávnatých a lesných rastlinných spoločenstiev s dubom plstnatým na vedecko-výskumné a náučné ciele. Lokalita Sokol poskytuje optimálne podmienky pre xeroterm. vegetáciu. Výskyt chránených vzácnych a ohrozených druhov hmyzu (motýle, pavúky), plazov a vtákov.
Genofondové lokality: Súčasťou biocentra sú PR Jasenovská bučina, NPR Humenský Sokol, NPR Humenská, PR Chlmecká skalka a GL Štôlňa pod Jasenovským hradom, Hradný vrch, Krivoštianka, Humenský Sokol, potok Ptava, Humenská, Podskalka, Skalka, Podskalka-Čarnuška.
Ohrozenia biocentra:
- intenzívne lesné hospodárstvo (zmena drevinového zloženia porastov, zmena porastovej štruktúry, zánik prirodzených štruktúr, intenzívna ťažba starých porastov nad 100 rokov, chemizácia, znečisťovania odpadmi rôzneho druhu, budovanie lesných ciest, erózia, úmyselné rozširovanie alebo spontánny prienik nepôvodných druhov ...),
- nízka intenzita poľnohospodárskeho využívania a zánik jeho tradičných foriem (postupný zánik nelesných biotopov, zmena druhového zloženia lúk, ústup vzácnych a ohrozených druhov flóry a fauny, šírenie ruderálnych druhov, ...),
- nadmerná návštevnosť niektorých častí územia spojená s eróziou, vyrušovaním citlivých druhov fauny, znečisťovaním územia, synantropizáciou,
- nadmerné stavy kopytníkov, vrátane nepôvodných druhov,
- stavebná činnosť.

Navrhované ekostabilizačné a manažmentové opatrenia majúce súvis s NČ:
- nepripustiť urbanizáciu územia a výstavbu nadradenej infraštruktúry,

Nadregionálny biokoridor Laborec – NRBk1:
Umiestnenie NČ vo vzťahu k územiu: trasa preložky križuje NRBk1 v k.ú. Humenné v rámci parcely KNC č. 5394/1 v km 9,69 až 9,99
Dĺžka/šírka/výmera: cca 48 km/ od 300 do 1 300 m/ cca 1 900 ha
Kategória: Biokoridor nadregionálneho významu
Stav biokoridoru: čiastočne vyhovujúci
Príslušnosť k.ú.: Jasenov, Humenné, Kochanovce, Udavské, Veľkopolie, Ľubiša, Hankovce, Koškovce, Zbudské Dlhé, Hrabovec nad Laborcom, Jabloň
Charakteristika: Začína oblasťou pramenísk a končí vstupom Laborca do okresu Michalovce. Jeho významnosť je daná bohatosťou brehových porastov, ktorá je miestami narušená. Najzachovalejšie brehové porasty tvoria staré exempláre *Salix alba*, *Salix fragi1is* a *Fraxinus excelsior*. V nižších úsekoch toku to sú *Salix caprea, Salix purpurea a Alnus incana*. Významná je avifauna viazaná na vodný tok a brehové porasty, ichtyofauna, malakofauna.
Súčasná legislatívna ochrana:
ÚEV: prevažná časť leží mimo ÚEV, menšie časti sú v SKUEV0895 Stredný tok Laborca
CHVÚ: prevažná časť leží v SKCHVU011 Laborecká vrchovina
Genofondové lokality: Alúvium Laborca, sútok Laborca a Cirochy, Laborec, dolina Krosna
Ohrozenia:
- intenzívne lesné hospodárstvo (zmena drevinového zloženia porastov, zmena porastovej štruktúry, zánik prirodzených štruktúr, intenzívna ťažba starých porastov nad 100 rokov, chemizácia, znečisťovania odpadmi rôzneho druhu, budovanie lesných ciest, erózia, úmyselné rozširovanie alebo spontánny prienik nepôvodných druhov ...),
- nízka intenzita poľnohospodárskeho využívania a zánik jeho tradičných foriem (postupný zánik nelesných biotopov, zmena druhového zloženia lúk, ústup vzácnych a ohrozených druhov flóry a fauny, šírenie ruderálnych druhov, ...),
- nadmerná návštevnosť niektorých častí územia spojená s eróziou, vyrušovaním citlivých druhov fauny, znečisťovaním územia, synantropizáciou,
- stavebná činnosť, prípadná ťažba nerastných surovín.

Navrhované ekostabilizačné a manažmentové opatrenia majúce súvis s NČ:
- zachovať súčasný charakter územia,
- zákaz výrubu brehových porastov,
- minimalizovanie regulácie toku – zachovanie vhodných podmienok pre mnohé vzácne živočíšne aj rastlinné druhy, napr. vydra riečna,
- zákaz narúšania štrkopieskových brehov,
- neurbanizovať plochy biokoridoru a jeho bezprostrednú blízkosť,

Genofondové lokality (GL)
GL33 potok Ptava
Umiestnenie NČ vo vzťahu k územiu: v km 12,400 preložka cesty križuje GL mostným objektom (SO211-00)
Príslušnosť k ZUJ (k. ú.): k.ú. Ptičie, Porúbka, Humenné, Chlmec
Výmera: 287 ha

Krátka charakteristika a opis: Územie zahŕňa vodný tok s dobre vyvinutým brehovým porastom. Predstavuje významný biokoridor pre živočíchy, napr. vtáky (*Aves*).
Výskyt biotopov európskeho a národného významu: Lk3 – Mezofilné pasienky a spásané lúky, Lk4 – Bezkolencové lúky (6410), Ls5.1 – Bukové a jedľové kvetnaté lesy (9130) – *v mieste kríženia s preložkou cesty neboli mapované*.
Výskyt druhov európskeho významu, chránených a ohrozených druhov: bobor vodný (*Castor fiber*), hrúz fúzatý (*Gobio uranoscopus*), vydra riečna (*Lutra lutra*)
Navrhované manažmentové opatrenia majúce súvis s NČ:
• minimalizovať úmyselný výrub drevín v nive,
• neurbanizovať plochy biokoridoru a jeho bezprostrednú blízkosť,
• minimalizovať reguláciu toku,
• tam, kde to je možné rozšíriť plochy brehových a sprievodných porastov,

GL15 Humenský Sokol
Umiestnenie NČ vo vzťahu k územiu (rovnaké ako pri ÚEV Humenský Sokol): cca 30 až 80 m severne (trasa preložky v úseku km 10,900- 11,800) – *mimo územia priamo dotknutého NČ*
Príslušnosť k ZUJ (k. ú.): k.ú. Ptičie, Humenné, Chlmec, Jasenov
Výmera: 274 ha
Krátka charakteristika a opis: Územie má mimoriadne biologické hodnoty. Slúži na ochranu zachovalých ukážok skalných, trávnatých a lesných rastlinných spoločenstiev s dubom plstnatým na vedecko-výskumné a náučné ciele. Lokalita Sokol poskytuje optimálne podmienky pre xerotermnú vegetáciu. Vzácne skupiny živočíchov: pavúky - araneida, plazy - reptilia.

Z negatívnych (stresových) prvkov RÚSES sú na dotknutom území zastúpené:
- poľnohospodárske areály (veľkoplošné orné pôdy), z veľkej časti odvodnené - hydromeliorácie
- areál ĆOV
- inundačné územie rieky Laborec
- zastavané územia mesta Humenné a obce Jasenov, vrátane priemyselných areálov
- koridor elektrických vedení VN a VVN
- cesta I. triedy I/74

III.3. Obyvateľstvo, jeho aktivity, infraštruktúra, kultúrno - historické hodnoty územia

Sídla a obyvateľstvo:

Okres Humenné**:** Okres Humenné možno charakterizovať ako perspektívne sa rozvíjajúci priestor s menšou koncentráciou obyvateľstva, nižším stupňom urbanizácie, charakterizované miernym rastom populačnej i ekonomickej základne, vyžadujúce si niektoré ozdravné opatrenia.
Mesto Humenné: Je prirodzeným centrom okresu. Mesto sa rozprestiera na brehoch rieky Laborec. Nachádza sa na cestnom koridore I/74 vo vihorlatskej rozvojovej osi Humenné – Snina – hranica s Ukrajinou Humenné so svojim spádovým územím, ako ťažisko osídlenia regionálneho významu je ekonomickým a turistickým centrom regiónu s väzbou na Košicko-Prešovské centrum, pohraničné a cezhraničné regióny. Význam mesta pre okolie je značný a je sídlom všetkých dôležitých inštitúcií správy štátu, inštitúcií v oblasti kultúry, školstva, zdravotníctva a cestovného ruchu. V meste je rozvinutý priemysel, stavebníctvo, energetika, vodné hospodárstvo, telekomunikácie, doprava a ďalší ekonomický a ľudský potenciál.

Základné údaje:
- rozloha: 2 863,17 ha
- nadmorská výška : 157 metrov nad morom
- prvá písomná zmienka : 1317
- počet obyvateľov: rok.2023 – 30006; rok 2022 -30450; rok 2021 – 30925; rok 2014 – 34186; dlhodobo klesajúci trend

Obec Jasenov: Je potočná radová dedina s dominantou v podobe hradu a centrom pri kostole. Podľa zachovalých písomných prameňov patrí Jasenov medzi najstaršie obce v okrese Humenné. Obec je svojou zástavbou priamo napojená na zástavbu mesta Humenné.

Základné údaje:
- rozloha: 1 326,64 ha
- nadmorská výška : 155 metrov nad morom
- prvá písomná zmienka : 1317
- počet obyvateľov: rok.2023 – 1186; rok 2022 -1182; rok 2021 – 1171; rok 2014 – 1185; dlhodobo vyvážený stav

Obec Hažín nad Cirochou: Obec Hažín nad Cirochou leží v údolí rieky Cirochy len 4 km východne od mesta Humenné. Z južnej strany ohraničujú obec svahy Humenských vrchov s vrcholom Marcinovo o nadmorskej výške 417 m.

Základné údaje:

- rozloha: 718,23 ha
- nadmorská výška : 167 metrov nad morom
- prvá písomná zmienka : 1317
- počet obyvateľov: rok.2023 – 665; rok 2022 -679; rok 2021 – 678; rok 2014 – 675; dlhodobo vyvážený stav

Kultúrne a historické hodnoty územia, archeologické a paleontologické náleziská

V Ústrednom zozname pamiatkového fondu v registri nehnuteľných národných kultúrnych pamiatok sú na území mesta Humenné a dotknutých obcí evidované kultúrne pamiatky:

Mesto Humenné:

- most cestný (Valaškovský, Laborecký most) - č. ÚZPF: 12069; umiestnenie: most cez rieku Laborec na južnom okraji centra mesta Humenné *(mimo územia ovplyvneného NČ)*; primárne druhové určenie: technika; prevládajúci sloh: bez slohových znakov; doba vzniku: 1900
- cintorín židovský - č. ÚZPF: 11303; umiestnenie: na východnom okraji mesta Humenné, severne od štátnej cesty vedúcej do Kochanoviec *(mimo územia ovplyvneného NČ);* primárne druhové určenie: výtvarné umenie; prevládajúci sloh: historizmus; doba vzniku: 2. pol. 18. st.
- cintorín židovský - č. ÚZPF: 11303; umiestnenie: na východnom okraji mesta Humenné, severne od štátnej cesty vedúcej do Kochanoviec *(mimo územia ovplyvneného NČ);* primárne druhové určenie: výtvarné umenie; prevládajúci sloh: historizmus; doba vzniku: 2. pol. 18 st.
- Kalvária - č. ÚZPF: 11006; umiestnenie: v severozápadnej časti Humenného v prírodnom prostredí, ako pohľadové vyústenie severnej komunikačnej osi mesta *(mimo územia ovplyvneného NČ)*; primárne druhové určenie: architektúra; prevládajúci sloh: klasicizmus; doba vzniku: 1758
- Cintorín vojnový a pomník - č. ÚZPF: 4284/2; umiestnenie: ul. Brestovská *(mimo územia ovplyvneného NČ)*; primárne druhové určenie: história; prevládajúci sloh: moderna; doba vzniku: 1914-1915
- Hrob s náhrobníkom (hrob A.G. Jemeľjanova) - č. ÚZPF: 2281; umiestnenie: v južnej časti vojenského cintorína, ktorý je súčasťou mestského cintorína v Humennom *(mimo územia ovplyvneného NČ)*; primárne druhové určenie: história; prevládajúci sloh: socialistický realizmus; doba vzniku: 1944
- Cintorín vojnový - č. ÚZPF: 1293; umiestnenie: v severnej časti mesta Humenné v rámci areálu civilného cintorína *(mimo územia ovplyvneného NČ)*; primárne druhové určenie: história; prevládajúci sloh: -; doba vzniku: 1945
- Kláštor (františkánsky kláštor) - č. ÚZPF: 110; umiestnenie: v severnej časti mesta Humenné, neďaleko kaštieľa a mestského cintorína *(mimo územia ovplyvneného NČ)*; primárne druhové určenie: architektúra; prevládajúci sloh: gotika; doba vzniku: pred 1488
- Kaštieľ s areálom - č. ÚZPF: 109; umiestnenie: v severnej časti mesta Humenné *(mimo územia ovplyvneného NČ)*; primárne druhové určenie: architektúra; prevládajúci sloh: novobarok; doba vzniku: pred 1619-1676

Obec Jasenov:

- Kostol (kostol sv. Martina) - č. ÚZPF: 10428; umiestnenie: v centrálnej časti obce Jasenov v areáli vymedzenom ohradným múrom z prelomu 17. a 18. storočia *(mimo územia ovplyvneného NČ);* primárne druhové určenie: architektúra; prevládajúci sloh: barok; doba vzniku: 17. st.
- Hrad (hrad Jasenov) - č. ÚZPF: 126; umiestnenie: na výbežku vystupujúcom z hlavného hrebeňa Humenských vrchov na južnom okraji katastra obce *(mimo územia ovplyvneného NČ);* primárne druhové určenie: architektúra; prevládajúci sloh: gotika; doba vzniku: 14. st.

Obec Hažín nad Cirochou:

- Kostol (chrám sv. Michala Archanjela) - č. ÚZPF: 10430; umiestnenie: v severovýchodnej časti obce Hažín nad Cirochou, neďaleko obecného cintorína v areáli vymedzenom kamenným múrom *(mimo územia ovplyvneného NČ);* primárne druhové určenie: architektúra; prevládajúci sloh: klasicizmus; doba vzniku: 1786-1790

V území ovplyvnenom NČ nie sú evidované pamiatkové rezervácie a pamiatkové zóny.

Podľa centrálnej evidencie archeologických nálezísk (CEANS), ktorý vedie Archeologický ústav SAV v Nitre je v okolí NČ evidované archeologické nálezisko v k.ú. Humenné v lokalite Lúky, 300 m od kóty 194,5; druh náleziska: sídlisko. Pri zemných prácach nie je možné vylúčiť objavenie archeologických nálezov.

Obr. č. 3: Lokalizácia archeologických nálezísk

Sociálna infraštruktúra a občianske vybavenie:

V dotknutej oblasti je sídlom okresných úradov, administratívnym, hospodárskym, kultúrnym a spoločenským centrom regiónu mesto Humenné. Predstavuje centrum regionálneho významu s kompletnou základnou a vyššou vybavenosťou. Vzhľadom na postavenie mesta ako okresného mesta plní vo vzťahu k územiu svojho okresu popri základnej funkcii - obytnej - aj nasledujúce funkcie: centra vyššej a špecifickej občianskej vybavenosti; centra administratívno-správneho; kultúrneho centra a centra hospodárskeho.

Občianska vybavenosť mesta Humenné a dotknutých obcí zodpovedá ich postaveniu v hierarchii sídelnej štruktúry. Všetky služba nad rámec základnej občianskej vybavenosti sú sústredené v meste Humenné. Mesto je vybavené základnou aj vyššou zdravotníckou vybavenosťou, nemocnica s lôžkovým vybavením, slúžiaca pre celý okres. Mesto je sídlom širokého spektra vzdelávacích zariadení od predškolských zariadení cez základné školy po stredné odborné školy, gymnáziá a odborné učilištia. Je centrom vyššieho vzdelania aj pre okolité obce. Nositeľom kultúrno-spoločenských aktivít je mestské kultúrne stredisko a podieľa sa na príprave a realizácii nosných podujatí v meste a okolí. Nachádza sa tu Vihorlatská knižnica, Vihorlatské múzeum, pôsobí tu humenská televízia, ale aj divadlo. Divadlo má v regióne dlhodobú a rozvinutú tradíciu, v rámci ktorej sa vyčlenilo divadlo dospelých, detské činoherné divadlo, bábkové divadlo, divadlo poézie, alternatívne divadelné formy s prvkami autorského divadla. Zariadenia vyššej a špecifickej vybavenosti zabezpečujúce potreby mesta resp. okresu sú sústredené predovšetkým do centrálnej mestskej zóny, ktorá je situovaná v ťažisku zastavaného územia a má optimálne komunikačné prepojenie nielen na celé územie mesta ale aj na spádové územie okresu.

Rekreácia a cestovný ruch:

Okolie mesta Humenné ponúka množstvo možnosti na turistiku letnú aj zimnú, cykloturistiku ako aj kratšie, ale aj dlhšie prechádzky po okolí a poskytuje veľké možnosti turistom na výlety do blízkeho ale aj vzdialeného okolia. Medzi najobľúbenejšie miesta na turistiku patrí oblasť RO Hubková a blízky vrch v NPR Humenský Sokol. Ďalšie oblasti vhodné pre turistiku, ktoré sa nachádzajú blízko mesta sú Sninský kameň, Morské oko, hrady Jasenov, Brekov, Čičva a Vinné a rybníky v Brestove a Volovej. Okolie mesta tiež poskytuje bohaté možnosti cykloturistiky pre menej náročných ako aj pre náročné až veľmi náročné trate.

Na území mesta a dotknutých obcí sa vytvárajú aj podmienky pre mládež hlavne pre kolektívne športy.

V trase navrhovanej preložky cesty je v k.ú. Jasenov situované futbalové ihrisko, ktoré je v priamej kolízii s NČ.

Priemyselná výroba

Priemyselná výroba je sústredená predovšetkým do priemyselných areálov situovaných JZ časti v k.ú. Humenné, pričom ÚPN mesta počíta s ich rozširovaním.

Poľnohospodárstvo

Poľnohospodárske pozemky v katastri mesta Humenné a Jasenov sú využívané prevažne na pestovanie plodín (orná pôda). V súčasnosti je časť ornej pôdy v priamo dotknutom území v k.ú. Jasenov dočasne alebo trvalo zatrávnená.

Podľa evidencie užívateľov pozemkov sú poľnohospodárske pozemky v trase preložky cesty I/74 v užívaní spoločností: DEJ invest s.r.o.; NI-AL s.r.o.; H.B. – Invest Slovakia s.r.o.; AGROLUK s.r.o. VPozemky medzi zásdtavbou obce Jasenov a mestom Humenné sú v užívaní súkromných vlastníkov. Časť pozemkov evidovaných ako orná pôda je bez poľnohospodárskeho využívania – pozemky súvislo porastené náletom drevín v lokalite medzi NPR Humenský Sokol a koridorom VN vedení.

Vodné hospodárstvo

Dotknuté obce sú zásobované pitnou vodou z Východoslovenskej vodárenskej sústavy napojenej na VS Starina.

Mesto Humenné a obec Jasenov majú verejnú kanalizáciu zaústenú do ČOV Humenné.

NČ je na viacerých úsekoch v kolízii s vodovodným a kanalizačným potrubím. Kolízie budú riešené ochranou alebo preložkou dotknutých úsekov vodovodných a kanalizačných potrubí.

Cestná doprava

Hlavnou dopravnou osou okresu Humenné je cesta I/74 (východno-západný smer), ktorá je cestou celoštátnej úrovne v úseku Humenné – Snina – Ubľa – Ukrajina a tvorí aj os okresu Snina od hraničného priechodu Ubľa až po Strážske, kde sa hlavné dopravné smery rozdelia na smery Vranov nad Topľou a Michalovce. Súčasne je tento úsek súčasťou koridoru pre rýchlostný ťah (Prešov) - Kapušany – Vranov nad Topľou - Továrne – Humenné - Ubľa – hranica SR – Ukrajina v súlade s Novým projektom výstavby diaľnic a rýchlostných ciest schváleným uznesením Vlády SR č. 162/2001, ktorý sa uvažuje realizovať v ďalekom výhľade.

Mesto Humenné, ktorým prechádza cesta I/74 zo Strážskeho smerom na Sninu a cesta II/558 do Medzilaboriec je v severovýchodnej časti Slovenska najväčším zdrojom a cieľom dopravy ako centra tejto časti územia s vyšším množstvom pracovných príležitostí. Mesto Humenné má vyšší podiel vnútromestskej dopravy oproti podielu tranzitnej dopravy z mesta Snina. Na území mesta Humenné je cesta I/74 vedená v dvoch trasách označených ako I/74 (ul. Mierová, ul. Kukorelliho, ul. Štefánikova, ul. Sninská) a I/74A (ul. Družstevná, ul. Staničná), ktoré sa na západnom okraji mesta prepojené úsekom označeným ako I/74B a na východe sa spájajú v okružnej križovatke.

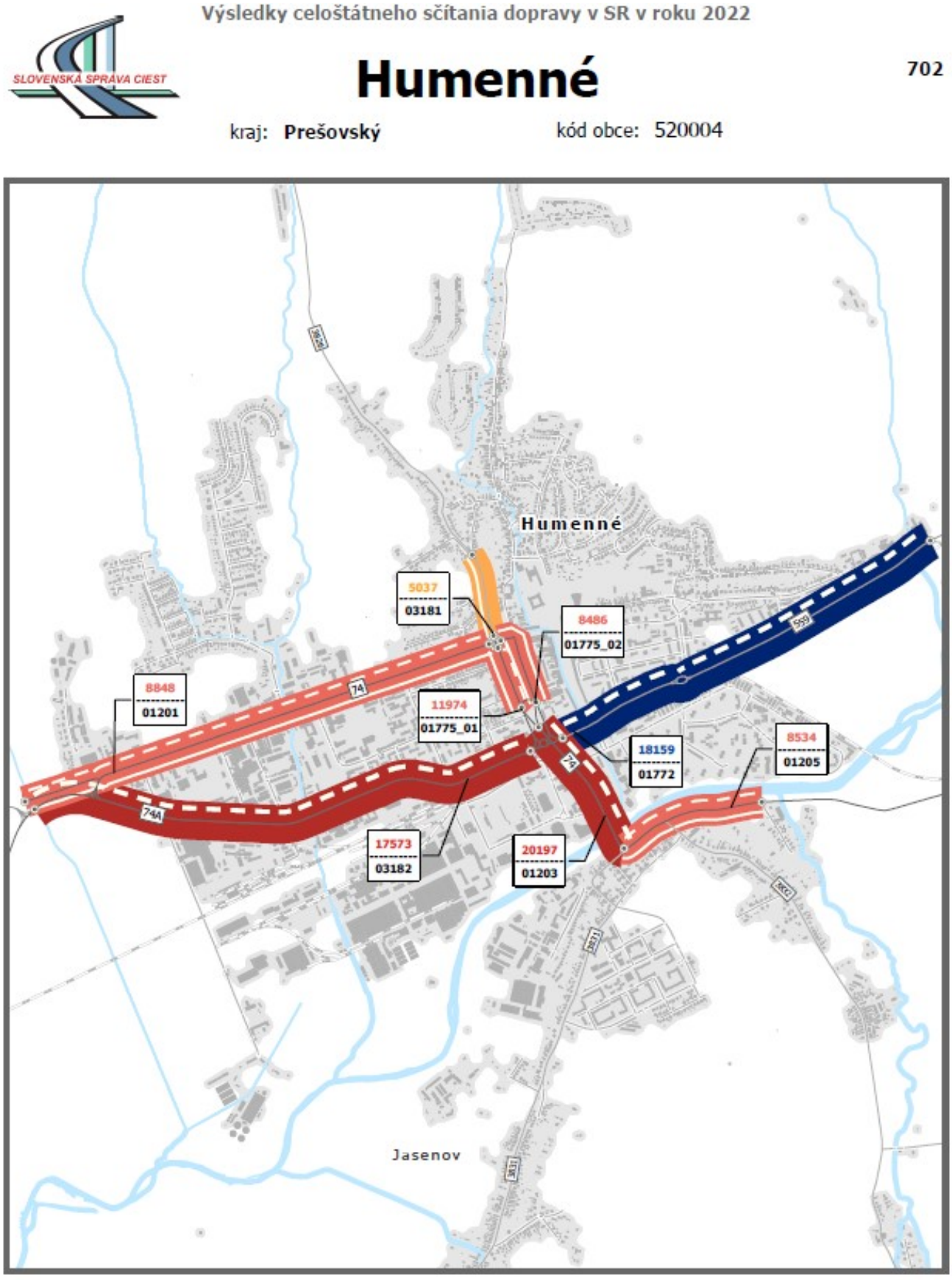
Tab. č. ...Výsledky celoštátneho sčítania dopravy za roky 2005 – 2023:

Č. úseku	cesta č.		r. 2005	r. 2010.	r. 2015	r. 2022-2023	Nárast dopravy 2022/2005
01201	I/74	Humenné ul. Mierová	11 513	11 304	5 270	8 848	0,76
03181	I/74	Humenné	3 319	3 460	4 506	5 037	1,51
01204 01775_01	I/74	Humenné ul. Štefánikova	17 124	17 015	16 466	11 974	0,70
01775 01775_02	I/74	Humenné ul. Kukorelliho	19 786	17 015	16 466	8 486	0,42
01772	II/559	Humenné ul. Ševčenkova	4 898	7 819	13 607	18 159	3,70
03182	I/74	Humenné ul. Družstevná, ul. Staničná	10 056	16 247	15 562	17 573	1,75
01203	I/74	Humenné ul. Štefánikova	13 151	17 741	18 790	20 197	1,53
01205	I/74	Humenné ul. Sninská	7 574	10 020	6 686	8 534	1,13

Z analýzy dlhodobého vývoja dopravy vyplýva, že najväčšie dopravné zaťaženie je v centre mesta Humenné s výrazne vyšším podielom vnútromestskej dopravy ako je tranzitná doprava. Dlhodobo najväčší nárast dopravy je v úseku:

- 01772 - cesta II/559, na ktorú je napojená vnútromestská doprava zo sídliska II. a sídliska III
- 03182 a 01203, v ktorých podľa údajov o výstupe z/do mesta (úsek 01205) tvorí vnútromestská resp. cieľová doprava cca 58% na čom sa podieľa aj doprava z/do obce Jasenov.

Obr. č.4 : Situovanie úsekov sčítania dopravy.

III.4. Súčasný stav kvality životného prostredia vrátane zdravia

Dotknuté územie patrí medzi územia so silným stupňom zaťaženia územia antropogénnymi stresovými faktormi (znečistenie ovzdušia a znečistenie podzemných vôd)v. Environmentálne riziko vyplývajúce zo znečistenia abiotickými zložkami je stredné až nízke. (*Zdroj: Atlas krajiny SR https://app.sazp.sk/atlassr/*).

Kvalita horninového prostredia

Rizikové faktory pre horninové prostredie sa viažu na priemyselné podniky, poľnohospodárske areály, intenzívne obrábanú pôdu a väčšie skládky odpadu. Na základe výsledkov analýz z dostupných podkladov a charakteru dlhodobého využívania pozemkov v mieste posudzovanej činnosti nepredpokladáme žiadnu rozsiahlejšiu kontamináciu horninového prostredia. Environmentálnu kvalitu horninového prostredia môžeme hodnotiť ako dobrú.

Územia ohrozené zosuvmi – náchylnosť územia na zosuvy a existencia svahových porúch je popísaná v kapitole *III.1.1. – Geodynamické javy str. 25.*

Žiarenie z prírodných zdrojov a radónové riziko

Dotknuté územie sa nachádza v území s nízkym radónovým rizikom (alúvium rieky Laborca) a stredným radónovým rizikom na ostatnom území (*https://apl.geology.sk/radio/*).

Ovzdušie

Lokálne znečistenie ovzdušia je výsledkom emisií z blízkych stacionárnych zdrojov znečistenia za výrazného príspevku emisií z mobilných zdrojov reprezentovaných predovšetkým automobilovou dopravou. Hlavným zdrojom znečistenia ovzdušia v oblasti je drevospracujúci a chemický priemysel a miestne vykurovacie systémy.

Územie mesta Humenné patrí k viac postihnutým v znečistení ovzdušia. K hlavným zdrojom znečistenia patrí CHEMES, a.s. Humenné, Ministerstvo obrany SR a AGROKOMPLEX s.r.o. Humenné a skupina podnikov bývalého Chemlonu, a.s., zameraných na chemickú výrobu. Z mobilných zdrojov zohráva významnú úlohu automobilová doprava.

Tab.*: Prehľad o množstve emisií v okrese Humenné*

Rok	TZL (t)	SO_2 (t)	NO_2 (t)	CO (t)	TOC (t)
2016	6,904	27,187	53,169	34,256	34,487
2017	7,628	25,311	53,427	32,523	34,680
2018	7,263	23,751	50,779	31,958	36,946
2019	5,886	21,753	47,302	29,231	32,342
2020	5,677	20,354	46,067	28,514	31,352
2021	5,135	5,289	55,259	46,502	49,794
2022	5,234	1,616	40,617	26,171	21,533

Zdroj: NEIS report

Z údajov vyplýva, že emisie základných znečisťujúcich látok v regióne postupne klesajú.

Povrchové vody a podzemné vody

V roku 2021; 2022; 2023 bol vodný tok Laborca zaradený do monitorovacej siete kvality povrchových vôd, monitorovacie miesta situované na toku najbližšie k dotknutému územiu boli zriadené v:

- rkm 69,9 Laborec – nad Cirochou (cestný most Lackovce); kód vodného útvaru SKB0142
- rkm 45,1 Laborec – Petrovce nad Laborcom kód vodného útvaru SKB0144

V jednotlivých rokoch neboli na monitorovacích miestach sledované všetky ukazovatele.

Podľa dostupných výsledkov kvality vody v monitorovacích miestach povrchových vôd v rokoch 2021-2023 *(https://www.shmu.sk/sk/?page=2672)* boli v sledovaných monitorovacích miestach zistené tieto hodnoty:

- A. Ukazovatele kvality vody (všeobecné ukazovatele): hodnoty, ktoré nie sú v súlade s požiadavkami na kvalitu povrchovej vody podľa nariadenia vlády SR č. 269/2010 Z.z. v sledovanom ukazovateli:

- rkm 69,9 Laborec – nad Cirochou (cestný most Lackovce); kód vodného útvaru SKB0142: dusitanový dusík $N\text{-}NO_2$ (r. 2021, 2023)
- rkm 45,1 Laborec – Petrovce nad Laborcom kód vodného útvaru SKB0144: r. 2021: chemická spotreby kyslíka Cr+; dusitanový dusík $N\text{-}NO_2$; nepolárne extrahované látky -UV a absorbované organické halogény; r. 2022: dusitanový dusík $N\text{-}NO_2$; r. 2023 - nesledované

V ostatných všeobecných ukazovateľov kvality vody sú hodnoty na oboch úsekoch v súlade s týmto nariadením vlády.

- B. ukazovatele kvality vody (nesyntetické látky) boli sledované iba v profile Laborec – nad Cirochou (cestný most Lackovce) v roku 2021 a hodnoty boli v súlade s požiadavkami na kvalitu povrchovej vody podľa nariadenia vlády SR č. 269/2010 Z.z. vo všetkých ukazovateľoch.
- C. ukazovatele kvality vody (syntetické látky) boli sledované iba v profile Laborec – nad Cirochou (cestný most Lackovce) v rokoch 2021, 2023 a hodnoty boli v súlade s požiadavkami na kvalitu povrchovej vody podľa nariadenia vlády SR č. 269/2010 Z.z. vo všetkých ukazovateľoch.

Podľa Atlasu krajiny SR (http://geo.enviroportal.sk/atlassr/) je úroveň znečistenia podzemných vôd (Cd) v dotknutom území stredná až veľmi vysoká. Ohrozenia zásob podzemných vôd znečisťujúcimi látkami je veľké.

Pôdy

Vzhľadom na charakter NČ nebola kvalita a znečistenie pôd v záujmovom území osobitne skúmaná. Plošná kontaminácia pôd v dotknutom území je hodnotená ako relatívne čisté pôdy (Atlas krajiny SR, 2002).

Hluková záťaž prostredia

Pre posúdenie hlukovej záťaže bola v rámci spracovania DSP pre vybraný variant z predchádzajúceho posúdenia vplyvov na ŽP spracovaná Hluková a emisná štúdia (CHRISTAKOV, R. 2010). Vzhľadom na to, že predmetom súčasného posúdenia NČ sú variantné riešenia v trase, ktorá bola predmetom štúdie, nie je pre potreby zisťovacieho konania spracovanie novej Hlukovej štúdie potrebné a účelné. Uvedená Hluková štúdia :

- preukázala, že už v roku 2010 dochádzalo k prekročeniu hygienických limitov hladín hluku v dennej aj nočnej dobe v zastavanom území mesta Humenné
- definovala, že rozhodujúcim líniovým zdrojom hluku v riešenom území bola jestvujúca cesta I/74
- modelové výpočty pre nasledujúce roky preukázali, že k prekročeniu hygienických limitov hladín hluku bude dochádzať aj naďalej. (*V súvislosti so zmenou intenzít dopravy na posudzovaných úsekov cesty I/74 môže byť súčasné hlukové zaťaženie jednotlivých referenčných bodov iné ako bol modelový výpočet pre rok 2025, ale to nemá vplyv na stav posudzovania jednotlivých variantov NČ*).
- identifikovala územia, ktoré je potrebné chrániť pred pôsobením hluku z preložky cesty I/74 a navrhla spôsob a rozsah protihlukových opatrení, ktorý bol premietnutý do DSP z roku 2010.
- odporúčala výstavbu preložky cesty I/74 mimo zastavaného územia dotknutých obcí, za účelom vylúčenia tranzitnej dopravy z centra mesta Humenné, čo prispeje k zlepšeniu hlukových pomerov v zastavanom území mesta Humenné. Navrhované protihlukové opatrenia zabezpečia, aby nedochádzalo k prekročeniu hygienických limitov hladín hluku v obytnom území pozdĺž navrhovanej preložky cesty I/74.

Aktualizácia Hlukovej štúdie bude potrebná po ukončení posudzovania vplyvov NČ na ŽP z dôvodu aktualizácie návrhu protihlukových opatrení pre vybraný variant v rámci spracovania projektu stavby.

Odpadové hospodárstvo

V meste Humenné a dotknutých obciach Jasenov a Hažín nad Cirochou je zabezpečený zber a preprava komunálneho a separovaného odpadu prostredníctvom oprávnenej zmluvne dohodnutej spoločnosti.

Na území okresu Humenné sa nachádzajú tri skládky odpadu, ktorý nie je nebezpečný v k. ú. mesta Humenné – Myslina, k. ú. Udavské a v k. ú. obce Papín. Na uvedené skládky sú vyvážané komunálne a priemyselné odpady z okolitých obcí a mesta Humenné. Skládka nebezpečných odpadov v okrese nie je vybudovaná.

V okrese Humenné sa nenachádza spaľovňa ostatných odpadov ani spaľovňa nebezpečných odpadov.

Staré environmentálne záťaže:

Environmentálna záťaž je v zmysle geologického zákona zadefinovaná ako znečistenie územia spôsobené činnosťou človeka, ktoré predstavuje závažne riziko pre ľudské zdravie alebo horninové prostredie, podzemnú vodu a pôdu s výnimkou environmentálnej škody.

Podľa informačného systému environmentálnych záťaží (https://envirozataze.enviroportal.sk/) sú v dotknutých k.ú. evidované:

1. Humenné – areál bývalej tehelne: pravdepodobná environmentálna záťaž
2. Humenné – ČS PHM ul. Mieru: sanovaná, rekultivovaná lokalita
3. Humenné – skládka TKO: sanovaná, rekultivovaná lokalita
4. Humenné – rušňové depo, Cargo a.s.: potvrdená environmentálna záťaž; sanovaná, rekultivovaná lokalita
5. Humenné – areál Chemes: pravdepodobná environmentálna záťaž
6. Humenné – ČS PHM ul. Osloboditeľov: sanovaná, rekultivovaná lokalita
7. Hažín nad Cirochou – okolie firmy AGROLUK: pravdepodobná environmentálna záťaž
8. Myslina – stará skládka TKO: potvrdená environmentálna záťaž; sanovaná, rekultivovaná lokalita

Obr. č..5: Lokalizácia environmentálnych záťaží v širšom okolí NČ

Poznámka: číslovanie lokalít v súlade s textom

Zdravotný stav obyvateľstva je výsledkom pôsobenia viacerých faktorov: sociálna situácia, životospráva, úroveň zdravotnej starostlivosti a vplyvy životného prostredia.

Základné ukazovatele zdravotného stavu obyvateľstva (stredná dĺžka života, celková úmrtnosť, štruktúra príčin smrti a počet ochorení) sa na území okresu Humenné ako aj na území dotknutých samospráv nevymykajú z celoslovenského trendu. Najčastejšími ochoreniami a príčinami smrti sú kardiovaskulárne a nádorové ochorenia.

IV. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O PREDPOKLADANÝCH VPLYVOCH NAVRHOVANEJ ČINNOSTI NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA A O MOŽNOSTIACH OPATRENÍ NA ICH ZMIERNENIE

IV.1. Požiadavka na vstupy

***Zábery pôdy**:*

Tab. : Predpokladaný záber pôdy podľa variantov NČ a druhu pozemku (stav podľa registra Katastra nehnuteľností „C“)

Druh pozemku	*Variant „1“*		*Variant „2“*	
	Trvalý záber v ha	*Dočasný zábere v ha*	*Trvalý záber v ha*	*Dočasný zábere v ha*
Orná pôda	29,00	6,40	26,00	6,40
Ttp	1,50	0,40	1,35	0,40
Záhrada	0,02			
Ostatná plocha	2,50	1,30	2,50	1,30
Vodná plocha	0,90	1,30	0,90	1,30
Zastavané územie	1,62	0,26	1,62	0,26
Sumár:	*35,54 ha*	*9,66 ha*	*32,37*	*9,66 ha*

Časť pozemkov evidovaných ako orná pôda je na výmere cca 3,50 ha poľnohospodársky nevyužívaná a porastená súvislým porastom drevín rastúcich mimo les

Trvalé zábery pôdy: súvisia s výstavbou a cestného telesa preložky cesty I/74 a súvisiacich objektov.

Dočasné zábery pôdy: budú súvisieť so zriadením dočasných staveniskových ciest, plôch zariadení staveniska a skládok skrývky humusového horizontu poľnohospodárskej pôdy. Prevažnú časť dočasných záberov pôdy tvoria zábery pre

zariadenia staveniska a dočasnej skládky humusového horizontu PP, ich rozsah je uvedený sú uvedené v nasledujúcej tabuľke.

Tab. : Rozsah dočasných záberov pôdy pre zariadenie staveniska :

Staničenie	poloha	Zariadenie staveniska (m^2)	Skládky skrývky humusu (m^2)	Poznámka	Variant NČ
ZÚ	vpravo	1 800		Križovatka Humenné – západ	„1“ a „2“
km 0,440	vľavo	1 300		Most na vetve križovatky HN-západ	„1“ a „2“
km 8,000	vľavo		3 200		„1“ a „2“
km 8,800	vľavo	3 500		pri ČOV	„1“ a „2“
km 9,200	vľavo		1 000		„1“ a „2“
km 9,70 *	vpravo	1 400			„1“ a „2“
km 10,250	vpravo	2 000		križovatka Jasenov, most 207	„1“ a „2“
km 10,800	vpravo	4 000	4 500		„1“ a „2“
km 12,100	vpravo	3 300	2 500	Podskalka	„1“ a „2“
KÚ	vľavo	2 300	2 700	Križovatka Humenné – východ	„1“ a „2“
Spolu		19 600	13 900		

Poznámka: * v rámci opatrení na zmiernenie zásahu do ÚEV Stredný tok Laborca a brehových porastov laborca sa odporúča presunúť zariadenia staveniska v km 9,700 a staveniskovú dočasnú cestu vľavo cca do km 9,600 preložky cesty

Požiadavky na zábery v zastavanom území:

Navrhované varianty sú vedené tak, aby v maximálnej miere s prihliadnutím na účel NČ rešpektovali urbanizované prostredie mesta Humenné a obce Jasenov.

V prípade oboch variantov je potrebný zásah (demolácia) do:

- vozovky jestvujúcej cesty I/74 v mieste napojenia preložky na túto komunikáciu
- vozovky cesty III/3832 v lokalite Podskalka z dôvodu jej preložky
- prístupovej cesty k ČOV, ktorá bude presmerovaná do novej polohy
- futbalového ihriska obce Jasenov, ktoré sa navrhuje posunúť v pozdĺžnom smere
- záhradný domček v k.ú. Jasenov na parcele KNC č. 487/4 z dôvodu výstavby mosta 207-00

Variantu „1 +“:

- vozovky cesty III/ 3831 z dôvodu výstavby okružnej križovatky Jasenov
- V priestore vetvy č. 1 mimoúrovňovej križovatky Jasenov (variant „1“) sa nachádza rodinný dom č. 511, ktorý v popise demolácii v DSP (2010) nie je uvedený. Podľa situácie stavby je rodinný dom v k.ú. Jasenov na parcele KNC č. 3604/3 a 3604/1 v priamej kolízii s vetou č. 1 uvedenej križovatky a navrhovaným odvodňovacím kanálom

Spotreba vody:

Počas výstavby súvisia nároky na odber vody so zabezpečením technologickej vody, pitnej vody pre pracovníkov stavby a úžitkovej vody pre hygienické účely v rámci zariadenia staveniska.

Pitná voda bude zabezpečovaná z jestvujúcej verejnej vodovodnej siete príp. dovozom balenej pitnej vody.

Technologická úžitková voda bude odoberaná z recipientov v okolí stavby na základe súhlasu orgánu štátnej vodnej správy. Nároky na množstvo vody nie je možné určiť.

Počas prevádzky vzniká nárok na technologickú vodu v súvislosti s údržbou vozovky. Táto bude odoberaná z rovnakých zdrojov ako pri údržbe súčasnej cesty I/74.

Energetické zdroje:

Potreba elektrickej energie počas výstavby súvisí s prevádzkou stavebných dvorov a s výrobou betónových zmesí v prípade ak bude použitá mobilná betonáreň. Spotreba bude zabezpečovaná z jestvujúcich NN sietí. Spotreba elektrickej energie na stavenisku (čerpanie vody ...) bude zabezpečovaná z mobilných zdrojov.

Požiadavka na spotrebu elektrickej energie počas prevádzky súvisí s prevádzkou osvetlených úsekov preložky cesty a bude zabezpečovaná z jestvujúcich NN sietí. Nie je potrebné budovanie nových zdrojov.

Surovinové zdroje:

Stavebné materiály na výstavbu (štrk, kameň, betón atď.) budú zabezpečované z jestvujúcich prevádzok, bez potreby otvárania nových lomov, zemníkov či depónií.

Množstvá stavebných hmôt budú upresnené v ďalšom stupni (aktualizácii) projektu stavby.

Dopravná a iná infraštruktúra:

Na dopravu stavebných materiálov a surovín na stavenisko budú využívané jestvujúce cesty I.; II. a III. triedy na trase od dodávateľa na miesto stavby. Počas výstavby sa navrhuje maximálne využitie budovaného telesa preložky cesty I/74, trasy trvalých novobudovaných prístupových ciest na pozemky a dočasných staveniskových ciest na presun materiálu a stavebných mechanizmov, tak aby bol obmedzený pohyb cez zastavané územie mesta Humenné. Z uvedeného dôvodu je navrhovaná aj výstavba dočasného premostenia cez rieku Laborec (SO 215-00), ktorý je súčasťou dočasnej staveniskovej cesty. Vzhľadom na umiestnenie premostenia v území európskeho významu Stredný tok Laborca (SKUEV0895), v ktorom platí 2. stupeň ochrany prírody sa navrhuje posúdenie nevyhnutnosti výstavby uvedeného mosta a presunu dočasnej staveniskovej cesty na ľavú stranu preložky, resp. inej alternatívy sprístupnenia staveniska pre výstavbu mosta 205-00, napr. iba sprístupnenie z oboch strán s vybudovaním dočasného premostenia Hlbokého potoka.

Dočasné staveniskové cesty budú napojené na:

- stavenisková cesta v mieste križovatky Humenné – západ: cesta I/74
- stavenisková cesta v km 9,50 – 1,50 (most cez rieku Laborec): ul. Jasenovská

Vjazdy a výjazdy zo staveniska budú udržiavané v náležitom stave a znečistenie sa bude okamžite odstraňovať. Využívanie iných komunikácií počas výstavby sa nevyžaduje.

Nároky na pracovné sily :

V súvislosti s NČ nevznikajú požiadavky na nové pracovné miesta počas jej prevádzky. Počas výstavby pracovníkov pre realizáciu predmetnej stavby vrátane vyvolaných investícií zabezpečí dodávateľ stavby podľa ním zvoleného postupu výstavby a použitých technológií.

Úprava rozvodov plynu, vody, kanalizácie, telekomunikačných a elektrických vedení:

V priestore NČ sa nachádzajú verejné rozvody plynu, vody, kanalizácie, telekomunikačných a elektrických vedení ktoré je potrebné v miesta kríženia riešiť ich ochranou alebo preložkou. Predpokladaná celková dĺžka úprav a preložiek:

popis	*Spoločná trasa variant „1“ a „2“*	*Variant „1“ +*	*Variant „2“ +*	*celkom*
rozvody plynu:	1 350 m			1 350 m
vodovodné potrubia:	650 m	110 m		760 m
kanalizácia	670 m			670 m
elektrické NN a VN vedenia	2 800 m			2 800 m
telekomunikačné vedenia	2 200 m			2 200 m
verejné osvetlenie	150 m			150 m

Úpravy vodných tokov:

V mieste križení s vodnými tokmi a odvodňovacími kanálmi sú navrhnuté mostné objekty, pri ktorých sú navrhované úpravy vodných tokov v nevyhnutnom rozsahu, tak aby nedochádzalo k eróznej činnosti pod mostným objektom a narušeniu jeho stability. Navrhovaný rozsah úprav je rovnaký pre oba varianty:

Vodný tok	*Stavebný objekt*	*variant „1“ a „2“*
potok Sosnica	240-00	95 m
odvodňovací kanál v km 9,00	241-00	120 m
Hlboký potok	242-00	90 m
rieka Laborec	243-00	iba opevnenie opory č. 4 a 5 mimo koryta toku
potok Ptava	244-00	85 m

Odstránenie porastov drevín rastúcich mimo les:

Na ploche trvalých a dočasných záberov stavby je potrebné odstrániť všetky dreviny rastúce mimo les. Dreviny na lesnej pôde sa na týchto plochách nenachádzajú. Celková plocha zásahu do plôch s výskytom drevín predstavuje pre oba varianty cca: 6,00 ha, z toho brehové porasty rieky Laborec v rámci ÚEV Stredný tok Laborca, ktoré sú definované ako biotop európskeho významu *91EO Lužné vŕbovo-topoľové a jelšové lesy predstavujú cca 1,20 ha.

Iné nároky: Neboli identifikované.

IV.2. Údaje o výstupoch

Hluk :

Počas výstavby dôjde k dočasnému zvýšeniu hlukovej záťaže a znečisteniu ovzdušia emisiami zo stavebných strojov. Tieto výstupy sú lokalizované na najbližšie okolie staveniska. Ich kvantitatívnu mieru pôsobenia nepovažujeme za významnú, pričom uvedené vplyvy budú časovo obmedzené a budú prevažne pôsobiť mimo zastavaného územia obcí.

Na posúdenie jestvujúcej hlukovej záťaže obytného prostredia a situácie počas prevádzky preložky cesty I/74 v posudzovanej trase v úseku km 8,00-13,20 bola v rámci spracovania DSP (2010) spracovaná samostatná Hluková a emisná štúdia (CHRISTAKO, R.; 2010). Vzhľadom na to, že predmetom súčasného posúdenia NČ sú variantné riešenia v trase, ktorá bola predmetom štúdie nie je pre potreby zisťovacieho konania spracovanie novej Hlukovej štúdie účelné a potrebné. Aktualizácia Hlukovej štúdie bude potrebná po ukončení posudzovania vplyvov NČ na ŽP z dôvodu aktualizácie návrhu protihlukových opatrení pre vybraný variant v rámci spracovania projektu stavby.

Závery z uvedenej Hluková štúdia týkajúce sa výstupov z NČ:

- modelové výpočty pre nasledujúce roky preukázali, že k prekročeniu hygienických limitov hladín hluku bude dochádzať aj naďalej. (*V súvislosti so zmenou intenzít dopravy na posudzovaných úsekov cesty I/74 môže byť súčasné hlukové zaťaženie jednotlivých referenčných bodov iné ako bol modelový výpočet pre rok 2025, ale to nemá vplyv na stav posudzovania jednotlivých variantov NČ*).
- boli identifikované územia, ktoré je potrebné chrániť pred pôsobením hluku z preložky cesty I/74 a navrhnutý spôsob a rozsah protihlukových opatrení, ktorý bol premietnutý do DSP z roku 2010 (tieto údaje bude potrebné aktualizovať pre vybraný variant v ďalšom stupni spracovania projektu stavby, pričom nie je predpoklad významnejšej zmeny rozsahu realizácie protihlukových opatrení):
  - km 10,5 preložky cesty I/74: územie vpravo a vľavo od preložky, ochrana obytnej zástavby obce Jasenov a ul. Jasenovská - protihluková stena vpravo v celkovej dĺžke 383,0 m (SO 300-00) a protihluková stena vľavo v celkovej dĺžke 620 m (SO 301-00) – *variant „1“ a „2“*
  - km 12,2 preložky cesty I/74: územie vpravo od preložky- protihluková stena v dĺžke 270 m umiestnená na zárubnom múre – *variant „1“ a „2“*
  - km 12,2 preložky cesty I/74: územie vľavo od preložky- protihluková stena v dĺžke 272 m umiestnená na zárubnom múre – *variant „1“ a „2“*
- odporúča sa výstavba preložky cesty I/74 mimo zastavaného územia dotknutých obcí, za účelom vylúčenia tranzitnej dopravy z centra mesta Humenné, čo prispeje k zlepšeniu hlukových pomerov v zastavanom území mesta Humenné. Navrhované protihlukové opatrenia zabezpečia, aby nedochádzalo k prekročeniu hygienických limitov hladín hluku v obytnom území pozdĺž navrhovanej preložky cesty I/74.

Aktualizácia Hlukovej štúdie bude potrebná po ukončení posudzovania vplyvov NČ na ŽP z dôvodu aktualizácie návrhu protihlukových opatrení pre vybraný variant v rámci spracovania projektu stavby.

Znečistenie ovzdušia:

Počas výstavby dôjde k dočasnému zvýšeniu znečistenia ovzdušia emisiami zo stavebných strojov. Zvýšená intenzita dopravy a stavebnej činnosti zapríčinia taktiež zvýšenie sekundárnej prašnosti a to najmä pri prácach v období sucha. Tieto výstupy sú lokalizované na najbližšie okolie staveniska. Ich kvantitatívnu mieru pôsobenia nepovažujeme za významnú, pričom uvedené vplyvy budú časovo obmedzené. Hlavný líniovým zdrojom znečistenia počas výstavby bude terajšia cesta I/74, z ktorej bude umožnený prístup na stavenisko.

Na posúdenie jestvujúcej exhalačnej situácie a situácie počas prevádzky preložky cesty I/74 v posudzovanej trase v úseku km 8,00-13,20 bola v rámci spracovania DSP (2010) spracovaná samostatná Hluková a emisná štúdia (*CHRISTAKO, R.; 2010*).

V závere emisnej štúdie bolo konštatované:

„*Záver exhalačnej štúdie*

Podľa výpočtov pre priemerné ročné koncentrácie, príspevok k znečisteniu ovzdušia s uvažovanými exhalátmi vznikajúcimi z predpokladaného dopravného zaťaženia vzhľadom na príslušný imisný limit je minimálny.

- Výsledky výpočtov predpokladaného znečistenia ovzdušia v riešenom území pre výpočtový model A *(na jestvujúcej cestnej sieti):* V roku 2025 v jestvujúcom stave neprekračujú priemerné ročné hodnoty SO_2, Pm_2, NO_2, C_6H_6 povolené limity, pričom na najzaťaženejšom úseku Humenné centrum maximálne zaťaženie (t.j. v zdroji) SO_2 predstavuje 10,7 %, Pm_2 len 3,5 % , NO_2 len 53,0% a C_6H_6 len 32% z povolenej limitnej hodnoty.
- Výsledky výpočtov predpokladaného znečistenia ovzdušia v riešenom území pre výpočtový model B (*výpočet zaťaženia na navrhovanej preložke I/74*): V roku 2025 na navrhovanej preložke stave neprekračujú priemerné ročné hodnoty SO_2, Pm_2, NO_2, C_6H_6 povolené limity, pričom na najzaťaženejšom úseku Humenné ulica Mierová maximálne zaťaženie (t.j. v zdroji) SO_2 predstavuje 8.5%, Pm_2 len 3,0 % , NO_2 len 46,3% a C_6H_6 len 28 % z povolenej limitnej hodnoty.

Vzhľadom na minimálne rozdiely v predpokladanej a reálnej súčasnej intenzite dopravy na danom úseku cesty I/74, ako aj s prihliadnutím na výrazne sprísnenie emisných limitov pre automobily od roku 2010 nie je možné predpokladať, že by k prekročeniu priemerných ročných koncentrácii dochádzalo v súčasnej dobe ako ani v dobe počas ďalšej prevádzky cesty I/74. Spracovanie novej emisnej štúdie pre potreby posúdenia vplyvov predkladaných variantov NČ považujeme za neúčelné.

Vibrácie, žiarenie, teplo a zápach:

Potenciálnym zdrojom vibrácií je činnosť ťažkých stavebných mechanizmov, použitie stavebných technológií a preprava ťažkých nákladov. Vibrácie budú vznikať na stavenisku počas výstavby, avšak ich intenzita bude minimálna a bude pôsobiť na malom priestore (rádovo pár metrov).

Počas prevádzky sa výskyt vibrácií vzhľadom na charakter NČ nepredpokladá.

Výstavba a prevádzky cesty I. triedy nebude zdrojom rádioaktívneho alebo elektromagnetického žiarenia.

Tepelné žiarenie pochádzajúce z motorových vozidiel pri výstavbe a prevádzke cesty I/74 predstavuje nevýznamný zdroj tepla bez vplyvu na klimatické pomery okolitého prostredia. Tepelné žiarenie vznikajúce pri kladením asfaltových kobercov na vozovku bude taktiež pôsobiť iba bezprostredne v mieste realizácie prác a krátkodobo.

Počas realizácie stavebných prac sa, okrem krátkodobých činnosti spojených s kladením asfaltových kobercov na vozovku, nepredpokladajú žiadne iné zdroje zápachu. Zápach produkovaný automobilmi, či už pri výstavbe alebo počas prevádzky je z hľadiska dopadu na ŽP málo významný, za predpokladu dobrého technického stavu vozidiel.

Odpadové vody:

Počas realizácie NČ budú vznikať odpadové vody pri týchto technologických procesoch:

- umývanie stavebných mechanizmov a zariadení - nesmie byť realizované v blízkosti vodných tokov
- znečistené povrchové vody v prípade úniku ropných látok z mechanizmov, v dôsledku ich zlého technického stavu a nedostatočnej údržby
- odpadové vody zo spevnených plôch zariadení staveniska
- odpadové vody zo sociálnych zariadení nebudú vznikať – stavenisko bude vybavené mobilnými chemickými WC

Počas výstavby bude dochádzať k zakaleniu povrchových tokov pri prácach v koryte tokov a ich bezprostrednom okolí (úprav tokov), ktoré je porovnateľné so zakalením vody pri búrkach. Produkciu odpadových vôd a ich vplyv na vody je potrebné posudzovať na základe skutočnosti, že zemníky, skládky humusu a stavebné dvory budú realizované v súlade s platnými ekologickými požiadavkami na ochranu vôd.

Množstvo odpadových vôd, ktoré budú vznikať počas výstavby sa nedá vyčísliť, nakoľko pri každej činnosti sa tieto budú meniť z hľadiska veľkosti zásahu do terénu a klimatických podmienok. Odpadové vody zo spevnených plôch zariadení staveniska budú pred ich odvedením do recipientu prečistené v odlučovači ropných látok.

Pri prevádzke cesty I/74 budú, tak ako na súčasnej ceste I/74 vznikať iba odpadové vody z povrchového odtoku zo zrážok a odpadové vody pri údržbe vozovky. Ich zloženie je závislé od počtu vozidiel, ich technického stavu a charaktere posypu cesty počas zimnej údržby. Zrážkové vody z komunikácie sú znečisťované hlavne v zimnom a jarnom období, pričom môže dochádzať k zvýšeniu hodnôt BSK_5, mineralizácie, obsahov dusičnanov, amoniaku, vápnika, chloridov, kadmia a zvýšeniu hodnoty organických mikropolutantov. Občasne sa môžu vyskytovať aj úniky ropných látok.

Na zachytenie a odvedenie povrchových vôd bude vybudovaná cestná kanalizácia s odlučovačmi ropných látok. Prečistené odpadové vody budú čiastočne odvádzané do vybudovaných retenčno-vsakovacích jazierok a čiastočne do vodných tokov v území.

Odpady:

Počas stavebných prác sa predpokladá vznik odpadov kategórie O – ostatné a N – nebezpečné v zmysle zákona o odpadoch č. 79/2015 Z. z. a vyhlášky MŽP SR č. 365/2015 Z.z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov v znení neskorších predpisov, jedná sa o odpady z demolačných, demontážnych, zemných a bežných stavebných prác.

Ostatné odpady „O“ budú vznikať najmä:

- pri búracích prácach - betón, bitúmenové zmesi, železo, oceľ, zmiešaný stavebný odpad
- pri výrube drevín
- činnosťou stavebných pracovníkov – komunálny odpad.

Nebezpečné odpady „N“ budú vznikať

- obaly z náterových, tesniacich materiálov, zvyšky nebezpečných látok, handry z čistenia,
- pri používaní a bežnej údržbe používaného strojného zariadenia - čistenie strojného zariadenia znečisteného ropnými látkami, v prípade havárie – napr. roztrhnutie nádrže nákladného automobilu, úkapy nebezpečných látok a iné.

Nakladanie s odpadmi sa bude vykonávané podľa zákona o dopadoch č. 79/2015 Z.z.. Odpady vznikajúce výstavbou sú zaradené podľa vyhlášky MŽP SR č. 365/2015 ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov v znení neskorších predpisov. Pri realizácií stavby budú vznikať nasledovné odpady z demolačných, demontážnych a zemných prác:

Tabuľka: Odpady, ktoré budú/môžu vznikať počas realizácie stavby, zaradené v zmysle vyhlášky MŽP SR č. 365/2015 Z.z :

Katalóg. číslo	**Názov odpadu**	**Pôvod odpadu**	**Kategória Odpadu ***	**Spôsob nakladania ****
02 01 07	Odpady z lesného hospodárstva	Výrub drevín	O	R13
15 01 01	Obaly z papiera a lepenky	Materiál pre stavbu	O	R13
15 01 02	Obaly z plastov	Materiál pre stavbu	O	R13
15 01 04	Obaly z kovu	Materiál pre stavbu	O	R13
15 01 06	Zmiešané obaly	Materiál pre stavbu	O	R13
15 01 10	Obaly obsahujúce zvyšky nebezpečných látok alebo kontaminované nebezpečnými látkami	Obaly z použitých izolačných materiálov	N	D15
15 02 02	Absorbenty, filtračne materiály, handry na čistenie a ochranne odevy kontaminované nebezpečnými látkami	Odpad zo stavebnej prevádzky	N	D15
15 02 03	Absorbenty, filtračne materiály, handry na čistenie a ochranne odevy iné ako uvedené v 15 02 02	Odpad zo stavebnej prevádzky	O	D15
16 02 13	Vyradené zariadenia obsahujúce nebezpečné časti, iné ako uvedené v 1602 09 až 16 0212	Svetelné zdroje z miestneho osvetlenia	N	D15
17 01 01	Betón	Búranie mosta - nosná konštrukcia, spodná stavba, krídla, rímsy	O	R13
17 01 06	Zmesi alebo samostatné úlomky betónu, tehál, škridiel, obkladového materiálu a keramiky obsahujúce nebezpečné látky	Demolácie, ostatky zo stavebných prác	N	D15
17 01 07	Zmesi alebo samostatné úlomky betónu, tehál, škridiel, obkladového materiálu a keramiky iné ako uvedené v 17 01 06	Demolácie, ostatky zo stavebných prác	O	R13
17 02 01	Drevo	Odpad zo stavebného reziva – debnenia, lešenie	O	R13
17 03 02	Bitúmenové zmesi iné ako uvedené v 17 03 01	Asfalty vybúrane z vozovky	O	R13
17 04 05	Železo a oceľ	Betonárska výstuž, zábradlie, elektrické stožiare, oplotenia	O	R13
17 04 11	Káble iné ako uvedené v 17 04 10	Demontáž elektrických vedení	O	R13
17 05 03	Zemina a kamenivo obsahujúca nebezpečné látky	Búranie súčasných cestných telies	N	D15
17 05 04	Zemina a kamenivo iné ako v 17 05 03	Búranie súčasných cestných telies	O	R13
17 05 05	Výkopová zemina obsahujúca nebezpečné látky	V prípade znečistenia nebezpečnými látkami	N	D15
17 05 06	Výkopová zemina iná ako v 17 05 05	Prípadný prebytok z výkopov	O	R13
17 09 04	Zmiešané odpady zo stavieb a demolácií iné ako uvedené v 17 09 01, 17 09 02 a 17 09 03	stavebná suť z demolácií objektov	O	R13
20 03 01	Zmesový komunálny odpad	Zariadenie staveniska	O	D15

*Poznámka:** *Kategória odpadu: O – ostatný odpad, N – nebezpečný odpad*

*** Spôsob nakladania:*

R13 – Skladovanie odpadov pred použitím niektorej z činností R1 až R12 (okrem dočasného uloženia pred zberom na mieste vzniku)

D15 – Skladovanie pred použitím niektorej z činností D1 až D14 (okrem dočasného uloženia pred zberom na mieste vzniku).

Množstvo odpadu, príp. jeho reálny vznik nie je možné v tomto štádiu určiť

V mieste stavby budú sa bude s odpadmi narábať činnosťami R13 a D15 pred ich ďalším zhodnotením alebo zneškodnením prostredníctvom oprávneného subjektu. Ďalšie nakladanie s odpadmi bude zabezpečované oprávnenými osobami na zmluvnom základe.

V zozname odpadu nie sú uvedené odpady z prevádzky stavebných mechanizmov (oleje, filtre, pneumatiky ..), ktoré priamo nesúvisia so stavebnou činnosťou. Za nakladanie s týmito odpadmi je zodpovedný ich prevádzkovateľ a nepredpokladá a realizácia servisných prác v mieste staveniska.

Stavebný odpad využiteľný ako zdroj druhotných surovín bude odovzdaný výkupcom alebo spracovateľom týchto odpadov. Recyklovateľný stavebný odpad (betón, bitúmenové zmesi) neznečistený škodlivinami bude odovzdaný na recykláciu.

Použite výkopovej zeminy na terénne úpravy okolia stavby je podmienené vydaním súhlasu podľa § 97 ods.1 písm. s) zákona o odpadoch na povrchovú úpravu terénu.

Za uloženie prebytočnej zeminy zodpovedá pôvodca odpadov. Miesto uloženie prebytočnej zeminy v prípade ak nebude uložená na riadenú skládku odpadu bude určené tak, aby bolo v súlade s platnou legislatívou.

V mieste staveniska sa odporúča zriadiť triedený zber využiteľných druhov odpadov.

Po ukončení stavebných prác je zhotoviteľ povinný odstrániť všetky zvyšky stavebného materiálu. Počas realizácie stavebných prác je povinný priebežne odstraňovať vznikajúci odpad jeho odvozom na určenú riadenú skládku a nezriaďovať dlhodobejšie medziskládky odpadov v mieste výstavby.

Pravdepodobnosť, že z použitých stavebných materiálov bude niektorý zaradený v kategórii nebezpečný odpad, je minimálna, napriek tomu musia byť aj pre túto možnosť na stavenisku vytvorené vhodné podmienky. Ku vzniku znečisteného odpadového betónu môže dôjsť jedine pri havarijnej situácii, kedy betón môže byť znečistený napr. ropnými látkami, podobne môžu byť znečistené aj iné stavebné materiály. Pre takúto situáciu je potrebné, aby na stavenisku boli pripravené sudy poprípade kontajner. Znečistený odpad bude zneškodňovaný v súlade s platnými predpismi. Neznečistených odpadových stavebných materiálov bude na stavbe vznikať vo väčšom množstve, i napriek tomu, že je záujem o minimalizovanie odpadov a podľa možnosti maximálneho využitia stavebného materiálu.

Počas prevádzky nedôjde k zmene v tvorbe a nakladaní s druhmi odpadom oproti súčasnému stavu (prevádzke cesty I/74), dôjde iba k zmene ich množstva. Odpad vznikajúci za premávky na pozemnej komunikácii bude odstraňovať organizácia, ktorá vykonáva údržbu cesty I/74.

Vyvolané investície: V rámci predkladanej NČ sú ako vyvolané investície definované všetky preložky a ochrany inžinierskych sietí a úprava polohy futbalového ihriska Jasenov.

IV.3. Údaje o predpokladaných priamych a nepriamych vplyvoch na životné prostredie

Na základe získaných údajov zdokumentovaných v tejto štúdii, v predchádzajúcom procese posudzovania vplyvov tejto NČ na ŽP, ako aj skúseností s výstavbou a prevádzkou obdobných zariadení, boli následne identifikované a vyhodnotené očakávané vplyvy na jednotlivé zložky životného prostredia.

Vzhľadom na charakter NČ nehodnotíme v tejto štúdií vplyvy po ukončení prevádzky, nakoľko prevádzka preložky cesty I/74 nie je časovo ohraničená.

Vplyvy na horninové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery:

Nerastné suroviny: NČ sa bude realizovať v území bez výskytu nerastných surovín. Preto nebude ovplyvňovať evidované ložiská nerastných surovín.

Geodynamické javy (Variant „1“ a „2“):

- Zosuvy boli zdokumentované pri mapovaní v okolí trasy v úseku km 11,1-11,8. V trase preložky boli vyčlenené 2 zosuvné územia, ktoré z hľadiska aktivity pokladáme v súčasnosti za stabilizované.
- *Násyp cez stabilizovaný zosuv v km 11,125-11,200:* V uvedenom úseku trasa o dĺžke cca 75m prechádza násypom cez stabilizovaný zosuv plošného tvaru. Zosuv má rozmery 120x80m. Z realizovaných stabilitných výpočtov vyplýva, že trasa preložky je vedená správne – priťažuje čelo zosuvu a tým zvyšuje jeho celkovú stabilitu – *pozitívny vplyv na stabilitu územia*
- *Násyp výšky 4m pred čelom stabilizovaného zosuvu km 11,5-11,7:* Ani v tomto úseku nie sú potrebné, žiadne opatrenia na sanáciu zosuvu, ale odporúča sa úprava podložia – *bez vplyvu*
- Okrem uvedených zosuvov bol zaregistrovaný aj zosuv menších rozmerov (20x10m) na svahu terasového stupňa nad Jesenského ulicou a to mimo hodnotenej trasy preložky – bez vplyvu

Horninové prostredie:

- *Zakladanie násypov cestného telesa:* mimo vyššie uvedených úsekov budú násypy budované v stabilných podmienkach. Všeobecne sa v mieste budovania násypov odporúča vybratie stávajúcej zeminy do hĺbky 50-150 cm, položiť separačnú geotextíliu a nasypať štrkodrvinu v potrebnej výške.
  V mieste budovania vyšších násypov v stiesnených priestorových podmienkach sú navrhnuté oporné múry:
  Variant „1“: km 10,550 (54 m); 10,50 (33 m) – vetvy mimoúrovňovej križovatky Jasenov.
  Variant „1“ a „2“: km 10,550 (116,46 m) – stabilizácia pravostranného násypu medzi preložkou a ul. Krátka
  Zakladanie oporných múrov je navrhnuté hĺbkovo na mikropilótach do hĺbky 7-9 m.
  Vplyv horninového prostredia na zakladanie stavby: *nevýznamný pri dodržaní navrhovaných spôsobov zakladania*
  Vplyv stavby na horninové prostredie: *negatívny, málo významný, trvalý*.
- *Budovanie zárezov cestného telesa:* zárezy budú hĺbené v stabilných a relatívne vhodných geologických podmienkach. Všeobecne sa v mieste budovania zárezov menšej hĺbky (do 5 m) odporúča vybratie stávajúcej zeminy do hĺbky 80 cm,

položiť separačnú geotextíliu a nasypať štrkodrvinu v potrebnej výške, príp. zrealizovať geodosku. V prípade zistenia podzemnej vody realizovať aj rebrá a obojstrannú hĺbkovú drenáž.

V úsekoch vedenia trasy preložky v zárezoch väčšej hĺbky v stiesnených priestorových podmienkach sú navrhované zárubné múry:

Variant „1" a „2": km 12,2 vpravo (270 m) a 12,2 vľavo (272 m) – zmenšenie plochy záberu zárezu v priestore obytnej zástavby v časti Podskalka, vybudovanie protihlukovej steny. Plošné zakladanie.

Vplyv horninového prostredia na zakladanie stavby: *nevýznamný pri dodržaní navrhovaných spôsobov zakladania.*
Vplyv stavby na horninové prostredie: *negatívny, málo významný, trvalý*.

- *Zakladanie mostných objektov:*
  Variant „1" a „2":
  201-00 Most v križovatke Humenné – západ: mostné opory na veľkopriemerových vŕtaných pilótach, piliere plošne na železobetónových pätkách na vrstve štrku.
  202-00 Most cez odvodňovací kanál v km 9,00; 212-00 most cez odvodňovací kanál na prístupovej cesty k ČOV; 204-00 Most cez Hlboký potok; 205-00 Most cez rieku Laborec; 206-00 Most nad prístupovou cestou v km 10,2; 207-00 Most nad okružnou križovatkou Jasenov (nad cestou III/3831 – variant „2"); 211-00 Most cez potok Ptava; : na veľkopriemerových vŕtaných pilótach.
  203 – 00 Most cez potok Sosnica; 210-00 Most na ceste III/3832 *:* plošne na vrstve ílovitých štrkov.
  209 – 00 Most nad prístupovou cestou v km 11,050: plošne na štrkovom vankúši o mocnosti 300 mm
  Vplyv horninového prostredia na zakladanie mostov: *nevýznamný pri dodržaní navrhovaných spôsobov zakladania.*
  Vplyv stavby na horninové prostredie: Lokálne zásahy do horninového prostredia v malej hĺbke resp. bodovo (piloty) – *vplyv negatívny, málo významný, trvalý*.
- *Úprava jestvujúcich ciest I. a III. triedy*: úpravy horných asfaltových vrstiev jestvujúcich vozoviek, spevnenie zemných krajníc štrkodrvinou – práce realizované na povrchu v rámci súčasného cestného telesa bez predpokladu ovplyvnenia horninového prostredia.
- *Úprava vodných tokov:* V rámci rekonštrukcie mostov sa v mostnom otvore, na vtoku a na výtoku z mostného otvoru v nevyhnutnej dĺžke realizujú úpravy koryta. V prípade mosta cez rieku Laborec sa realizuje iba ochrana opôr č. 4 a 5 lomovým kameňom – práce realizované v malej hĺbke (do 0,5 m), bez vplyvu na horninové prostredie.
- *Možné negatívne ovplyvnenie horninového prostredia súvisí iba s rizikom prípadnej havárie (úniku ropných látok zo stavebných mechanizmov)*. Toto riziko je možné eliminovať pravidelnou kontrolou stavu mechanizmov a dodržiavaním všeobecne platných technologických a organizačných opatrení. Významnosť vplyvu v prípade havarijnej situácie nie je možné predvídať - *negatívny nevýznamný vplyv (charakter rizika)*

Počas prevádzky: bez vplyvu na horninové prostredie a reliéf.

Celkovo je možné pôsobenie na horninové prostredie hodnotiť ako negatívne, málo významné, na úrovni rizika.

***Vplyvy na povrchovú a podzemnú vodu**:*

Ovplyvnenie povrchových vôd súvisí s ich otvorenosťou, dochádza tu k priamemu vnikaniu kontaminantov do tokov a súvisí najmä s obdobím výstavby. Rozhodujúcim momentom sú kontakty tokov so stavebnými úkonmi. Okrem charakteru stavebného zásahu významnú úlohu zohrávajú aj hydrologické parametre tokov. U tokov s vyššími prietokmi a prirodzeným korytom sa lepšie prejavujú samočistiace procesy.

Znečisťovanie vodných tokov: K znečisteniu dotknutých tokov: potok Sosnica, odvodňovací kanál v km 9,0 preložky cesty, Hlboký potok, rieka Laborec, potok Ptava, zákalotvornými a inými látkami dôjde:

- *pri zemných prácach v tesnej blízkosti toku* (odstránenie vegetačného krytu, odhumusovanie plôch záberov pôdy, výkopové práce v blízkosti toku), dôjde v daždivom počasí k znečisteniu toku zákalotvornými látkami. Toto znečistenie bude pôsobiť iba krátkodobo, pri dlhotrvajúcich dažďoch dlhodobejšie. *Vplyv negatívny, málo významný, dočasný*
- *pri úprave korýt dotknutých vodných tokov:* pri odstraňovaní jestvujúcej, čiastočne rozpadnutej úpravy koryta ako aj pri zriedení novej úpravy dôjde k priamemu zásahu do vodného prostredia, ktoré môže byť mimo zákalotvorných látok (splachu zeminy) znečistené, pri nesprávnej realizácii prác stavebných aj výtokom z betónových zmesí.

Navrhovaný rozsah úprav vodných tokov (*rovnaký pre oba varianty NČ*):

Vodný tok	Dĺžka úpravy	Navrhovaný spôsob úpravy
potok Sosnica	95 m	v jestvujúcom koryte; svahy koryta – zatrávňovacie betónové tvárnice; betónový zaisťovací prah na začiatku a konci úpravy;
odvodňovací kanál v km 9,0 preložky cesty	120 m	prečistenie koryta od nánosov a vegetácie,
Hlboký potok	90 m	v jestvujúcom koryte; svahy koryta – kamenná dlažba uložená do betónu; betónový zaisťovací prah na začiatku a konci úpravy;
rieka Laborec	bodová	ochrana podpier č. 4 a 5 mosta, opevnenie pozostáva z oceľových štetovnicových stien, obsyp urovnanou kamennou nahádzkou základových pätiek a okolia driekov podpier s preliatím betónom
potok Ptava	85 m	úprava dna a spevnenie svahov koryta; svahy koryta – zatrávňovacie betónové tvárnice; betónový zaisťovací prah na začiatku a konci úpravy; v km 0,050 až 0,075 úprav toku opevnene dna kamennou rozprestierkou aby nedochádzalo k vymieľaniu dna.

Vplyv negatívny, málo významný, trvalý.

Vplyv na priebeh povodní*:*

Všetky stále mosty sú navrhované na prevedenie prietoku tokov na úrovni minimálne Q_{100}. – bez vplyvu

NČ v prípade výstavby dočasného mosta cez rieku Laborec (215-00) môže mať krátkodobý negatívny vplyv na prípadný priebeh povodní na dotknutom úseku toku z dôvodu zníženia prietoku koryta v mieste dočasného premostenia, ktoré ja navrhované na prietoku na úrovni Q_{10}. Podrobné posúdenie pôsobenia tohto vplyvu vrátane návrhu opatrení bude obsahovať povodňový plán zabezpečovacích prác vypracovaný pre obdobie výstavby, ktorý bude odsúhlasený správcom toku. *Vplyv negatívny, málo významný, dočasný, na úrovni rizika.*

Odvádzanie zrážkových vôd***:*** Na zachytenie a odvedenie povrchových vôd bude vybudovaná cestná kanalizácia s odlučovačmi ropných látok. Prečistené odpadové vody budú čiastočne odvádzané do vybudovaných retenčno-vsakovacích jazierok a čiastočne do vodných tokov v území.

Teleso cesty v lokalite Sokolej bude vytvárať prekážku prechodu povrchových vôd pri veľkých zrážkach. V uvedenom úseku (priestor medzi NPR Humenský Sokol a navrhovaná trasa preložky I/74) sú v ÚPN mesta Humenné navrhované protipovodňové opatrenia bez ich bližšej špecifikácie. Po vybudovaní preložky, bude teleso cesty tvoriť ochranu zastavaného územia mesta Humenné pred povodňami. V rámci preložky cesty je na odvedenie zrážkových vôd z tejto lokality navrhovaná výstavba odvodňovacieho kanála (*SO 245-00 Odvodňovací kanál v km 10,5 preložky cesty I/74*). Účelom výstavby kanála je odvedenie povrchových zrážkových vôd z telesa vozovky ako aj povrchových zrážkových vôd z vrchu „Sokolej“, so zaústením kanála do rieky Laborec. V rámci opatrení sa navrhuje v ďalšom stupni spracovania PD prehodnotiť možnosť vybudovania ďalších retenčno-vsakovacích jazierok za účelom zdržania vody v území.

Bez zvýšenia navrhovanej kapacity retenčno-vsakovacích jazierok dôjde k zrýchlenému odtoku vody z územia odvodňovaného navrhovaným odvodňovacím kanálom priamo zaústeným do rieky Laborec – *vplyv negatívny, trvalý, málo významný*.

Vybudovaním preložky cesty I/74 dôjde k zamedzeniu ohrozovania zastavaného územia mesta Humenné prívalovými dažďami z vrchu „Sokolej“ – *vplyv pozitívny, trvalý, málo významný (na lokálnej úrovni významný)*.

Ovplyvnenie vodných zdrojov a pásiem hygienickej ochrany vodných zdrojov : - bez vplyvu

- evidované vodné zdroje na hromadné zásobovanie sú umiestnené mimo oblasti možného pôsobenia vplyvov NČ. Ich ohrozenie aj v prípade vzniku havarijnej situácie je nepravdepodobné.

Pramene pitnej vody, minerálne pramene, geotermálne vrty a vodohospodársky chránené oblasti sa v území ovplyvnenom NČ nenachádzajú - bez vppyvu

Riziko výraznejšieho znečistenia povrchových a podzemných vôd počas výstavby, ako aj prevádzky súvisy so vznikom havarijných situácií (*nedodržanie technologických postupov, zlý technický stav používaných mechanizmov, poruchy a havárie stavebných mechanizmov, havárie vozidiel počas prevádzky cesty)*. Jedná sa o bezprostredný vplyv na kvalitu povrchových a podzemných vôd s pomerne krátkym trvaním, avšak s možnými značnými následkami. Tieto stavy nie je možné predvídať.

Vplyvy na ovzdušie

Počas výstavby

Je predpoklad, že realizáciou NČ, dôjde počas výstavby k dočasnému zvýšeniu znečistenia ovzdušia emisiami zo stavebných strojov v riešenom území. Počas zemných prác realizovaných za sucha aj k lokálnemu zvýšeniu prašnosti. Tieto vplyvy sú lokalizovane na najbližšie okolie staveniska a nepovažujeme ich za významné, pričom uvedene vplyvy budú časovo obmedzené na obdobie výstavby a prevažne budú pôsobiť mimo zastavaných území obcí.

V dotyku s obytným územím budú práce realizované v pri výstavbe úseku 10,100-10,700 (Humenné - ul. Jasenovská; Jasenov – ul. Hlavná) a km 12,200-12,400 (Humenné – Podskalka). Tieto vplyvy budú v obytnom prostredí výraznejšie v prípade variantu „1" z dôvodu väčšieho rozsahu stavebných prác počas výstavby mimoúrovňovej križovatky a okružnej križovatky Jasenov, ktoré budú realizované v priamom dotyku s obytným prostredím.

Počas prevádzky:

Preložka cesty I/74 bude počas prevádzky vytvárať líniový zdroj znečisťovania ovzdušia. Zdrojom produkcie emisií do ovzdušia bude automobilová doprava s predpokladaným výhľadovým dopravným zaťažením do 15000 vozidiel.

Tab. : Predpokladané dopravné zaťaženie preložky cesty I/74 (voz/24hod/v profile):

Rok	**Dopravné zaťaženie preložky cesty I/74**								
	Humenné západ - Jasenov			Jasenov - Humenné východ			Humenné východ - Snina		
	voz/24hod.v profile			voz/24hod.v profile			voz/24hod.v profile		
	Spolu	NA	OA	Spolu	NA	OA	Spolu	NA	OA
2015	**8 970**	1 435	7 535	**8 292**	1 243	7 049	**8 432**	1 349	7 083
2020	**9 764**	1 562	8 201	**9 204**	1 380	7 824	**9 360**	1 498	7 862
2025	**10 513**	1 682	8 831	**10 033**	1 504	8 529	**10 274**	1 632	8 641
2030	**11 262**	1 802	9 460	**10 863**	1 628	9 234	**11 188**	1 767	9 420
2035	**11 950**	1 912	10 038	**11 609**	1 740	9 869	**11 805**	1 889	9 916
2045	**12 623**	2 020	10 603	**12 355**	1 852	10 503	**12 564**	2 010	10 553
Podiel NA	16%			16%			16%		
Legenda:	NA... Nákladné automobily						OA... Osobné automobily		

Na posúdenie jestvujúcej exhalačnej situácie a situácie počas prevádzky preložky cesty I/74 v posudzovanej trase v úseku km 8,00-13,20 bola v rámci spracovania DSP (2010) spracovaná samostatná Hluková a emisná štúdia (*CHRISTAKO, R.; 2010*).

V závere emisnej štúdie bolo konštatované:

„*Záver exhalačnej štúdie*

Podľa výpočtov pre priemerné ročné koncentrácie, príspevok k znečisteniu ovzdušia s uvažovanými exhalátmi vznikajúcimi z predpokladaného dopravného zaťaženia vzhľadom na príslušný imisný limit je minimálny.

- Výsledky výpočtov predpokladaného znečistenia ovzdušia v riešenom území pre výpočtový model A *(na jestvujúcej cestnej sieti):* V roku 2025 v jestvujúcom stave neprekračujú priemerné ročné hodnoty SO_2, Pm_2, NO_2, C_6H_6 povolené limity, pričom na najzaťaženejšom úseku Humenné centrum maximálne zaťaženie (t.j. v zdroji) SO_2 predstavuje 10,7 %, Pm_2 len 3,5 % , NO_2 len 53,0% a C_6H_6 len 32% z povolenej limitnej hodnoty.
- Výsledky výpočtov predpokladaného znečistenia ovzdušia v riešenom území pre výpočtový model B (*výpočet zaťaženia na navrhovanej preložke I/74*): V roku 2025 na navrhovanej preložke stave neprekračujú priemerné ročné hodnoty SO_2, Pm_2, NO_2, C_6H_6 povolené limity, pričom na najzaťaženejšom úseku Humenné ulica Mierová maximálne zaťaženie (t.j. v zdroji) SO_2 predstavuje 8.5%, Pm_2 len 3,0 % , NO_2 len 46,3% a C_6H_6 len 28 % z povolenej limitnej hodnoty.

Vzhľadom na minimálne rozdiely v predpokladanej a reálnej súčasnej intenzite dopravy na danom úseku cesty I/74, ako aj s prihliadnutím na výrazne sprísnenie emisných limitov pre automobily od roku 2010 nie je možné predpokladať, že by k prekročeniu priemerných ročných koncentrácii dochádzalo v súčasnej dobe, ako ani v dobe počas ďalšej prevádzky cesty I/74. Spracovanie novej emisnej štúdie pre potreby posúdenia vplyvov predkladaných variantov NČ považujeme za neúčelné.

Vplyv na ovzdušie na základe dostupných informácii hodnotíme podľa úsekov cesty I/74 ako:

- *trasa preložky cesty I/74 v otvorenej krajine*: vplyv negatívny, trvalý, málo významný
- *trasa preložky cesty I/74 v dotyku so zastavaným územím mesta Humenné a obce Jasenov*: vplyv negatívny, trvalý, málo významný. V prípade realizácie podľa variantu „1" bude pôsobenie vplyvu výraznejšie z dôvodu umiestnenia okružnej križovatky Jasenov v priestore medzi obytnou zástavbou.

- *trasa jestvujúcej cesty I/74:* z dôvodu prerozdelenia dopravy dôjde k poklesu dopravy na jestvujúcej ceste a teda aj k zníženiu tvorby emisií do ovzdušia a to najmä v zastavanom území mesta Humenné v okolí cesty I/74.

Vplyvy na klimatické pomery

V etape prevádzky preložky cesty I/74 nastane zmena v radiačnej a energetickej bilancii zemského povrchu z dôvodu nahradenia pôvodného vegetačného krytu umelým asfaltovým povrchom o ploche cca 6,30 ha. Zmeny v režime jednotlivých meteorologických prvkov budú zväčša krátkodobé a prejavovať sa budú najmä za ustálených, málo oblačných a radiačných typoch počasia.

Tieto zmeny nemajú vplyv na globálnu klímy ako ani na klímu na regionálnej úrovni. Vplyv na miestnu klímu je vzhľadom na rozsah zmeny funkčného využitia krajinného priestoru líniovo smerovaných antropogénnych zásahov (podiel spevnených plôch, čiastočné nahradenie vegetácie sadovými úpravami a ďalšie) na úrovni nevýznamných mikroklimatických zmien.

Vplyvy na hlukové pomery v území

Počas výstavby:

Dôjde k zvýšeniu hlukovej záťaže zo stavebných mechanizmov a z pohybu nákladnej dopravy smerujúcej na stavenisko alebo z neho. Hluk v okolí zemných strojov v prevádzke dosahuje pomerne vysoké hladiny. Hluk od týchto strojov je dočasný a má výrazne premenný, prerušovaný charakter – závisí od druhu vykonávanej činnosti a od momentálne realizovanej technológie (bagrovanie, sypanie štrku, zhutňovanie, zakladanie pilót, nakladanie atď.). Bežné je aj spolupôsobenie jednotlivých zdrojov hluku pri súčasnej práci niekoľkých strojov a zariadení, ktoré budú pôsobiť kumulatívne z jestvujúcim hlukom v území. Tieto vplyvy sú lokalizovane na najbližšie okolie staveniska a nepovažujeme ich za významné, pričom uvedene vplyvy budú časovo obmedzené na obdobie výstavby a budú pôsobiť prevažne mimo zastavaných území – *vplyv negatívny, dočasný málo významy.*

Výrazne negatívnejšie bude hluk počas výstavby vnímaný v okolí úsekov stavby realizovaných v dotyku so zastavaným (obytným) prostredím. V dotyku s obytným územím budú práce realizované v pri výstavbe úseku 10,100-10,700 (Humenné - ul. Jasenovská; Jasenov – ul. Hlavná) a km 12,200-12,400 (Humenné – Podskalka). Tieto vplyvy budú v obytnom prostredí výraznejšie v prípade variantu „1“ z dôvodu väčšieho rozsahu stavebných prác počas výstavby mimoúrovňovej križovatky a okružnej križovatky Jasenov, ktoré budú realizované v priamom dotyku s obytným prostredím.
Vplyv negatívny, krátkodobý: variant „1“ - významný“; variant „2“ – málo významný.

Počas prevádzky:

Na posúdenie jestvujúcej hlukovej záťaže obytného prostredia a situácie počas prevádzky preložky cesty I/74 v posudzovanej trase v úseku km 8,00-13,20 bola v rámci spracovania DSP (2010) spracovaná samostatná Hluková a emisná štúdia (CHRISTAKO, R.; 2010). Vzhľadom na to, že predmetom súčasného posúdenia NČ sú variantné riešenia v trase, ktorá bola predmetom štúdie nie je pre potreby zisťovacieho konania spracovanie novej Hlukovej štúdie účelné a potrebné. Aktualizácia Hlukovej štúdie bude potrebná po ukončení posudzovania vplyvov NČ na ŽP z dôvodu aktualizácie návrhu protihlukových opatrení pre vybraný variant v rámci spracovania projektu stavby.

Po realizácii navrhovaných protihlukových opatrení nebude dochádzať k prekročeniu prípustných hygienických limitov hladín hluku v obytnom prostredí pozdĺž preložky cesty I/74. Pri spracovaní aktualizácie DSP stavby bude potrebné aktualizovať aj Hlukovú štúdiu a návrh protihlukových opatrení.

Vplyv na hlukovú záťaž územia na základe dostupných informácii hodnotíme podľa úsekov cesty I/74 ako:

- *trasa preložky cesty I/74 v otvorenej krajine*: vplyv negatívny, trvalý, málo významný
- *trasa preložky cesty I/74 v dotyku so zastavaným územím mesta Humenné a obce Jasenov*: Stav po realizácii protihlukových opatrení - vplyv negatívny, trvalý, málo významný. V prípade realizácie podľa variantu „1“ bude pôsobenie vplyvu výraznejšie z dôvodu umiestnenia okružnej križovatky Jasenov v priestore medzi obytnou zástavbou, čo si vyžiada väčší rozsah výstavby protihlukových stien, ktoré v priestore mimo iného vytvárajú aj negatívny pohľadový prvok.
- *trasa jestvujúcej cesty I/74:* z dôvodu prerozdelenia dopravy dôjde k poklesu dopravy na jestvujúcej ceste a teda aj k zníženiu tvorby hluku a to najmä v zastavanom území mesta Humenné v okolí cesty I/74.

Vplyvy na pôdu:

Prioritným vplyvom na pôdu je trvalý záber poľnohospodárskej pôdy, ktorý sa predpokladá v rozsahu:

- variant „1“.....30,50 ha
- variant „2“ ..... 29,35 ha

V prípade oboch variantov je časť pozemkov evidovaných ako orná pôda na výmere cca 3,50 ha poľnohospodársky nevyužívaná a porastená súvislým porastom drevín rastúcich mimo les.

Dočasné zábery pôdy: budú súvisieť so zriadením dočasných staveniskových ciest, plôch zariadení staveniska a skládok skrývky humusového horizontu poľnohospodárskej pôdy. Rozsah dočasných záberov je v prípade oboch variantov takmer totožný a predstavuje zábery do 10 ha z toho dočasné zábery poľnohospodárskej pôdy predstavujú cca 7 ha.

Na poľnohospodárskych pozemkoch bude vykonaná skrývka humusového horizontu poľnohospodárskej pôdy podľa „*Bilancie skrývky humusového horizontu poľnohospodárskej pôdy*". Pozemky dočasných záberov budú po ukončení prác uvedené do pôvodného stavu podľa „*Návrhu vrátenia poľnohospodárskej pôdy do pôvodného stavu*" spracovaného oprávnenou osobou. Taktiež do pôvodného stavu budú vrátane všetky ostatné pozemky dotknuté dočasným záberom. Na časti dočasných záberov v blízkosti tokov (ostatná a vodná plocha) bude realizovaná náhradná výsadba drevín.

Celkovo je vplyv na pôdu v prípade oboch variantov hodnotený ako negatívny, málo významný, výhodnejší z dôvodu menších trvalých záberov je variant „2".

Vplyvy na biotu

- ***Likvidácia vegetačného krytu***: Najväčší rozsah zásahov a ovplyvnenie bioty sa očakáva vo fáze výstavby preložky cesty I/74 a súvisiacich objektov. Predpoklad pôsobenia negatívnych vplyvov s dlhodobým následkom súvisí najmä s realizácie zemných prác v rozsahu trvalých a dočasných záberov, kde dôjde k odstránenie súčasného pôdneho krytu, likvidácii rastlinných spoločenstiev a pôdnych organizmov. Na plochách dočasných záberov dôjde k postupnej obnove vegetačného krytu. Mimo úsekov s porastom drevín rastúcich mimo les sa jedná prevažne o menej hodnotné biotopy na poľnohospodárskej pôde.
- ***Výrub drevín***: rozsah výrubov drevín je porovnateľný v prípade oboch variantov. Celková plocha zásahu do plôch s výskytom drevín rastúcich mimo les predstavuje pre oba varianty cca 6 ha (cca 1800 stromov a 2,7 ha krovitých porastov), pričom podstatná časť výrubov bude realizovaná v úsekoch: km 9,45 – 10,00 (brehové porasty rieky Laborec) a km 11,40 – 12,45. Brehové porasty rieky Laborec sú definované ako biotop európskeho významu *91EO Lužné vŕbovo-topoľové a jelšové lesy. Pred podaním žiadosti na výrub je potrebné realizovať podrobnú inventarizáciu drevín, ktorá bude podkladom pre vydanie súhlasu na výrub podľa zákona o vodách a zákona o ochrane prírody a krajiny. Po ukončení výstavby sa navrhuje realizovať náhradnú výsadbu pôvodných druhov drevín na svahoch telesa budovanej komunikácie a na plochách dočasných záberov mimo poľnohospodárskych pozemkov. Predpokladaný rozsah výsadieb: cca 700 stromov, 12 000 kríkov, 1700 popínavých rastlín na ozelenenie protihlukových stien. Návrh výsadby bude spracovaný pred podaním žiadosti o výrub v rámci inventarizácie drevín. Vzhľadom na rozsah výrubov, realizáciu náhradnej výsadby, ako aj dobrý plošný a kvalitatívny stav brehových porastov na priľahlých úsekoch rieky Laborec, nie je tento vplyv hodnotený ako významný.
- ***Vplyvy na živočíchov***:

  Vplyvy na druhy, ktoré sú predmetom ochrany dotknutých území európskeho významu sú uvedené pri vyhodnotení vplyvov na tieto územia.

  Krátkodobé pôsobenie – etapa výstavby: Aj v tomto prípade sa ťažisko negatívneho pôsobenia prejaví počas výstavby.

  - Priamy dopad budú mať zemné práce, výrub drevín a práce v korytách vodných tokov, pri ktorých budú priamo likvidované jedince niektorých druhov (pôdna fauna, drobné zemné cicavce, bezstavovce, vodná fauna) priamo naviazané na tieto biotopy.
  - V rámci výrubov drevín dôjde k likvidácii hniezd vtákov (výrub realizovať v mimo hniezdnom období), pričom je predpoklad, že dotknuté jedince sa v najbližšom hniezdnom období presunu do okolitých lokalít.
  - Zároveň dôjde počas celej doby výstavby k vyrušovaniu avifauny v okolí stavby. Nepredpokladá, že v dôsledku pôsobenia hluku zo stavebných prác dôjde k opusteniu hniezd v okolí staveniska, ak sa práce začnú realizovať v priebehu hniezdneho obdobia – je pravdepodobné, že kvôli pôsobeniu nového hluku zo stavebných činností neopustia hniezda po nakladení vajíčok, resp. po vyliahnutí mláďat.
  - Počas výstavby dôjde k vyrušovaniu (*hluk zo stavebných mechanizmov*) aj ostatných živočíchov žijúcich v blízkosti dotknutého úseku cesty. Vzhľadom na to, že tieto negatívne procesy budú priestorovo obmedzené na malé územie, nie je predpoklad, že realizácia stavby vyvolá trvalé zmeny v teritoriálnom resp. v migračnom chovaní zvierat. Je predpoklad dočasného narušenia súčasných migračných ciest.
  - K priamemu zásahu do biotopu rýb (vodného prostredia) dôjde pri úprave koryta potoka Sosnica, Hlbokého potoka a potoka Ptava. Nepriame vplyvy vyvolajú stavebné aktivity vykonávané v blízkosti tokov. Priamy zásah do riečiska rieky Laborec sa neočakáva. Stavebné aktivity realizované v toku a jeho blízkosti spôsobia dočasné zakalenie toku a otrasy, ktoré sa prenesú do vodného prostredia a dočasne budú vyrušovať celú ichtyofaunu. Zakalenie toku, pohyb mechanizmov a vibrácie vyvolajú dočasné teritoriálne zmeny v správaní (presun do pokojnejších vôd), ktoré však nebudú mať trvalý a významný vplyv na druhy v rámci ich celkového výskytu v toku. Pri stavebných aktivitách realizovaných priamo v toku (*prečistenie koryta, úprava brehov koryta)* môže dôjsť k úhynu rýb a to najmä mladých jedincov vo vekovej kategórii do 1 roka (plôdik rýb), ktoré sa zdržiavajú na okrajoch riečiska, resp. sa ukrývajú pod kameňmi alebo v štrkovo-bahnitých nánosoch dna.

Dlhodobé pôsobenie – etapa prevádzky:

- zmenšenie biotopu pre druhy trvalo naviazané na porasty nelesnej drevinovej vegetácie, pričom sa vzhľadom na rozšírenie tohto typu biotopu v okolí nepredpokladá trvalý úbytok druhov v území, ale iba ich presun do okolitých porastov
- alúvium Laborca je významný biokoridor, na ktorý sú naviazané mnohé druhy chránených a ohrozených druhov živočíchov. Z dlhodobého hľadiska bude teleso cesty, ktoré je v tomto území vedené v násypoch a mostom cez rieku Laborec, pôsobiť ako bariérový prvok. Vzhľadom na navrhovanú konštrukciu mosta však nie je predpoklad významného narušenia migrácie terestrických druhov v alúviu Laborca. Ovplyvnenie migrácie rýb a semiterestrických druhov sa nepredpokladá. V území dočasných záberov pri výstavbe v alúviu (zátopovom území) rieky Laborec sa v rámci konečných terénnych úprav odporúča na týchto plochách vytvoriť umelé depresie hĺbky 30-50 cm, ako vhodné liahniská pre žaby a iné obojživelníky.
- navrhované mostné objekty a úpravy ostatných dotknutých tokov nebudú v tokoch vytvárať migračné bariéry. Navrhované mosty zároveň nevytvárajú migračnú bariéru pre terestrické a semiterestrické druhy.
- navrhovaná trasa preložky cesty I/74 bude aj v ostatných úsekoch vedených mimo zastavaného územia vytvárať v krajne bariérový prvok pre pohyb terestrických druhov a to najmä pre pohyb cicavcov za potravou z lesného komplexu Sokolej na poľnohospodárske pozemky. V tomto úseku je možné počas premávky predpokladať ojedinelé strety živočíchov s automobilmi.
- po ukončení výstavby a utlmení rušivých vplyvov dôjde k postupnému opätovnému využívaniu územia v najbližšom okolí stavby živočíchmi

Z hľadiska ovplyvnenia bioty sú oba posudzované varianty porovnateľné a celkový vplyv na biotu je hodnotený ako trvalý, negatívny, málo významný (pôsobiaci na malom území).

Vplyvy na krajinnú štruktúru, scenériu a prvky ÚSES:

- ***Vplyvy na krajinnú štruktúru***

Navrhovaná činnosť v predkladaných variantoch nepredstavuje významnejší zásah do štruktúry a súčasného využívania krajiny v okolí výstavby. Pri výstavbe dôjde k úbytku poľnohospodárskej pôdy a plôch s nelesnou drevinovou vegetáciou na úkor výstavby infraštruktúry krajiny. V rámci záujmového územia, kde poľnohospodárske pozemky zaberajú viac ako 90% plochy, predstavuje táto zmena štruktúry a využívania pozemkov iba nepatrnú časť. Taktiež úbytok plôch nelesnej drevinovej vegetácie v pomere k jej zastúpeniu a umiestneniu v území nepredstavuje významnú zmenu štruktúry krajiny Čiastočne pozitívny vplyv na štruktúru krajiny, ktorú charakterizujú veľkoplošné bloky ornej pôdy, budú mať líniové výsadby na svahoch násypov komunikácie v poľnohospodárskej krajine.

- ***Vplyvy na scenériu krajiny***

Pri výstavbe cesty, tak ako pri väčšine stavebných činností nie je možné hodnotiť vplyv na scenériu krajiny a celkovú estetiku pozitívne.

Negatívnym sprievodným javom výstavby cesty je narušenie línii porastov nelesnej drevinovej vegetácie, ktoré v krajinnom obraze urbanizovanej a poľnohospodárskej krajiny, pôsobia ako pozitívne prvky vnímania okolia. Do určitej miery bude nepriaznivo na krajinnú scenériu a vnímanie človeka pôsobiť stavenisko cesty vrátene manipulačných priestorov, no najmä rozostavané mostné objekty a svahy zárezov a násypov bez vegetácie.

Významnosť vplyvov závisí do značnej miery od konfigurácie terénu a reliéfu. Tieto vplyvy budú pôsobiť tak počas výstavby ako aj počas prevádzky cesty. Priaznivejšie je možné posudzovať úseky cesty, ktoré sú vedené na úrovni terénu, resp. v násypoch do 5 m. V prípade ak bude na svahoch násypov realizovaná výsadba stromovej a krovitej vegetácie, budú tieto nové línie zelene pôsobiť na vnímanie človeka pozitívne. Rušivejšie budú pôsobiť mostné objekty a mimoúrovňové križovatky, ktorých súčasťou je aj stúpanie trasy preložky v násype do 10 m. Z hľadiska ovplyvnenia vnímania človeka je možné konštatovať, že viac sú umiestnením a výzorom týchto prvkov ovplyvnení obyvatelia bývajúci v danej oblasti, ako tranzitní používatelia cestnej siete. Čím bližšie, k obytnému a rekreačnému územiu sú tieto objekty umiestnené, tým rušivejšie pôsobia na obyvateľov – denné vnímanie týchto technických prvkov.

Hodnotenie podľa hlavných stavebných objektov:

- mimoúrovňová križovatka Humenné – západ vrátane premostenia železnice (variant „1“ a „2“): umiestnenie vo voľnej krajine – *vplyv nepriaznivý, trvalý, málo významný*.
- mimoúrovňová križovatka Jasenov s okružnou križovatkou (variant „1“): umiestnenie v preluke medzi obytnou zástavbou mesta Humenné a obce Jasenov - *vplyv nepriaznivý, trvalý, významný na lokálnej úrovni*
- most 207-00 (variant „2“): umiestnenie ponad preluku medzi obytnou zástavbou mesta Humenné a obce Jasenov, bez križovatky - *vplyv nepriaznivý, trvalý, málo významný*
- mimoúrovňová križovatka Podskalka (variant „2“): umiestnenie v dotyku so zastavaným územím mesta Humenné - časť „Podskalka“ - *vplyv nepriaznivý, trvalý, málo významný*

- dočasná križovatka Humenné – východ (variant „1“ a „2“): umiestnenie vo voľnej krajine – *vplyv nepriaznivý, trvalý, málo významný*.
- most 205 -00 cez rieku Laborec (variant „1“ a „2“): umiestnenie vo voľnej krajine v alúviu Laborca s čiastočným krytím porastom stromov – *vplyv negatívny, trvalý málo významný*
- most 210-00 na ceste III/3821 nad preložkou cesty I/7 (variant „1“): umiestnenie v zastavanom území mesta Humenné - časť „Podskalka“ - *vplyv nepriaznivý, trvalý, málo významný*.
- ostatné mostné objekty: (variant „1“ a „2“): menšie mosty umiestnenie vo voľnej krajine – *vplyv nepriaznivý, trvalý, málo významný*.
- ostatné úseky preložky ciest I/74 po realizácii vegetačných úprav (výsadba pôvodných druhov drevín); – *vplyv zanedbateľný*.

Poradie vhodnosti jednotlivých variantov

1. Variant „“2“ 2. Variant „1“

- ***Vplyvy na ÚSES***

Nadregionálne biocentrum Humenské vrchy (Humenský Sokol) – NRBc1:

- Trasy preložky cesty v oboch variantoch v úseku km 11,00 až 11,80 zasahuje do severného okraja NRBc1. Územie biocentra v dotknutom území predstavujú súvislé porasty nelesnej drevinovej vegetácie na ornej pôde tvoriace prechod medzi lesnými porastom (NPR Humenský Sokol) a koridorom NN a VN vzdušných elektrických vedení.
- NČ je v rozpore s ekostabilizačným opatrením „nepripustiť urbanizáciu územia a výstavbu nadradenej infraštruktúry“ – vzhľadom na umiestnenie NČ je však NČ v danom území prijateľná a významne neovplyvní celistvosť biocentra

Nadregionálny biokoridor Laborec – NRBk1:

- Umiestnenie NČ vo vzťahu k územiu: trasa preložky v oboch variantoch križuje NRBk1 v k.ú. Humenné v rámci parcely KNC č. 5394/1 v km 9,69 až 9,99
- NČ je v rozpore s ekostabilizačným opatrením „zachovať súčasný charakter územia; zákaz výrubu brehových porastov; neurbanizovať plochy biokoridoru“ – vzhľadom na umiestnenie NČ je však NČ v danom území prijateľná a významne neovplyvní celistvosť biocentra ako ani významné biotopy
- alúvium Laborca je významný biokoridor, na ktorý sú naviazané mnohé druhy chránených a ohrozených druhov živočíchov. Z dlhodobého hľadiska bude teleso cesty, ktoré je v tomto území vedené v násypoch a mostom cez rieku Laborec, pôsobiť ako bariérový prvok. Vzhľadom na navrhovanú konštrukciu mosta však nie je predpoklad významného narušenia migrácie terestrických druhov v alúviu Laborca. Ovplyvnenie migrácie rýb a semiterestrických druhov sa nepredpokladá (bez úprav koryta). V území dočasných záberov pri výstavbe v alúviu (zátopovom území) rieky Laborec sa v rámci konečných terénnych úprav odporúča na týchto plochách vytvoriť umelé depresie hĺbky 30-50 cm, ako vhodné liahniská pre žaby a iné obojživelníky.
- NČ dôjde k čiastočnej fragmentácii a narušeniu terestrických funkcií biokoridoru v dĺžke cca 100 m, čo z celkovej dĺžky biokoridoru 48 km predstavuje 0,44%
- po ukončení výstavby a utlmení rušivých vplyvov dôjde k postupnému opätovnému využívaniu územia v najbližšom okolí stavby a obnove terestrickej migračnej cesty s využitím priestorov popod most. Šírka (90 a 60 m) a výška (3 až 8 m) voľného premostenia medzi korytom toku a násypom cestného telesa je postačujúca na zachovanie terestrickej migračnej cesty po oboch stranách toku.
- vzhľadom na rozsah záberov v rámci biokoridoru a s prihliadnutím na to, že každé iné trasovanie preložky cesty I/74 v danom úseku bez kríženia rieky Laborec nie je možné, je umiestnenie NČ v danom úseku nadregionálneho biokoridoru prijateľné a významne neovplyvní jeho funkčnosť.

Genofondová lokalita *GL33 potok Ptava*

- Umiestnenie NČ vo vzťahu k územiu: v km 12,400 preložka cesty križuje GL mostným objektom (SO211-00) a trasou preložky v km 12,350 – 12,450 pri šírke záberu 24 m (mimo toku) a pri celkovej dĺžke navrhovanej úpravy toku cca 85 m.
- NČ je v rozpore s ekostabilizačným opatrením „minimalizovať úmyselný výrub drevín v nive; neurbanizovať plochy biokoridoru a jeho okolie; minimalizovať reguláciu toku“
- v súvislosti s výstavbou sa predpokladá celkový zásah do GL (výrub brehových porastov, úprava toku) v rozsahu cca 0,26 ha, čo z celkovej výmery GL 287 ha predstavuje 0,09% plochy
- navrhovaná úprav toku (*úprava dna a spevnenie svahov koryta; svahy koryta – zatrávňovacie betónové tvárnice; betónový zaisťovací prah na začiatku a konci úpravy; v km 0,050 až 0,075 úprav toku opevnene dna kamennou rozprestierkou aby nedochádzalo k vymieľaniu dna*) vytvára čiastočne bariérový a umelý prvok v toku. V rámci opatrení sa navrhuje prehodnotiť spôsob úpravy koryta s použitím prírodného spôsobu úpravy
- vzhľadom na rozsah záberov a s prihliadnutím na to, že iné trasovanie preložky cesty I/74 v danom úseku bez kríženia potoka Ptava (GL33) nie je možné, je umiestnenie NČ v rámci GL prijateľné a významne neovplyvní jeho funkčnosť

Genofondová lokalita GL15 Humenský Sokol

- Umiestnenie NČ vo vzťahu k územiu: cca 30 až 80 m severne (trasa preložky v úseku km 10,900- 11,800) – *mimo územia priamo dotknutého NČ* - bez vplyvu

Vplyvy na dopravu:

Počas výstavby

Realizácia NČ bude mať počas obdobia výstavby priamy vplyv na plynulosť premávky na ceste:

- I/74 v mieste napojenie preložky na túto cestu: križovatka Humenné – západ a križovatka Humenné – východ. *Oba posudzované varianty*.
- III/3831 (Jasenov – Humenné) pri výstavbe mimoúrovňovej križovatky a okružnej križovatky Jasenov a pri úprave súvisiaceho úseku cesty III/3831, kde je možné očakávať dlhodobé obmedzenie premávky - variant „1". Pri realizácii podľa variantu „2" budú obmedzenia súvisieť iba so zvýšeným pohybom vozidiel stavby po tejto ceste počas výstavby preložky cesty a najmä mosta 207-00 ponad túto cestu.
- III/3832 (Humenné – Podskalka – Ptičie – Chlmec - Porúbka) pri preložke tejto cesty na mostný objekt 210-00. Obmedzenia sa očakávajú iba pri napojení jestvujúcej cesty na jej novú trasu - variant „1"
- na všetkých cestách, po ktorých bude zabezpečovaný dovoz materiálov a najmä v mieste výjazdov vozidiel stavby

Počas prevádzky

V súvislosti s realizáciou NČ sa očakáva prerozdelenie dopravy na ceste I/74, ktorá je v súčasnosti v celom rozsahu vedená cez zastavané územie mesta Humenné.

Na základe demografického zloženia obyvateľstva, predpokladaného vývoja stupňa automobilizácie a modelovaného vývoja intenzít dopravy predpokladáme, že preložka cesty I/74 prevezme cca. 85% dopravy z dnešnej cesty. V meste Humenné zostane iba miestna, zdrojová a cieľová doprava.

***Vplyv na obyvateľstvo, sídla, priemyselnú výrobu a nevýrobné činnosti*:**

Počas výstavby:

Počas výstavby dôjde k dočasnému zvýšeniu hlukovej záťaže a miernemu znečisteniu ovzdušia emisiami zo stavebných činností v stavbou dotknutom území. Tieto vplyvy sú lokalizovane na stavenisko a prevažne mimo zástavby obcí.

V dotyku s obytným územím budú tieto vplyvy pôsobiť pri výstavbe úseku km 10,100-10,700 (Humenné - ul. Jasenovská; Jasenov – ul. Hlavná) a km 12,200-12,400 (Humenné – Podskalka). Tieto vplyvy budú v obytnom prostredí výraznejšie v prípade variantu „1" z dôvodu väčšieho rozsahu stavebných prác počas výstavby mimoúrovňovej križovatky a okružnej križovatky Jasenov, ktoré budú realizované v priamom dotyku s obytným prostredím.

Počas výstavby budú priamo dotknutí aj obyvatelia, ktorí sa budú denne alebo nepravidelne pohybovať po ceste I/74, III/3831 a III/3832 v úsekoch kde bude počas výstavby obmedzená plynulosť premávky.

Ovplyvnenie priemyselnej výroby a nevýrobných činností sa nepredpokladá.

Počas prevádzky:

Miera pôsobenia vplyvov NČ počas prevádzky je rozdielna vo vzťahu k posudzovanému územiu:

- *zastavané územie mesta Humenné pozdĺž súčasnej cesty I/74*: V tomto území dôjde v dôsledku poklesu intenzít dopravy k výraznému zlepšeniu pohody a kvality života bývajúcich obyvateľov, ako aj ľudí denne dochádzajúcich do centra mesta.
- *zastavané (obytné) územie v okolí preložky cesty I/74:* V tomto území budú trvalo pôsobiť negatívne vplyvy súvisiace s výstavbou a prevádzkou preložky cesty. Jedná sa najmä o obytné prostredie v úseku preložky km 10,100-10,700 (Humenné - ul. Jasenovská; Jasenov – ul. Hlavná) a km 12,200-12,400 (Humenné – Podskalka).
  - zvýšenie hlučnosti: tieto vplyvy budú eliminované realizáciu protihlukových opatrení tak, aby nedochádzalo k prekročeniu prípustných limitov. Výraznejšie negatívne pôsobenie vplyvu sa v časti ul. Jasenovská (Humenné) a ul. Hlavná (Jasenov) očakáva pri variante „1", ktorý počíta s výstavbou mimoúrovňovej a okružnej križovatky v tomto priestore.
  - zvýšenie emisií: podiel emisií z dopravy nepredstavuje množstvo, ktoré by prispelo k prekročeniu prípustných limitov znečistenia ovzdušia a kvality životného prostredia
  - narušenie pohody a kvality bývania: vizuálne narušenie prostredia, zvýšená doprava bude výraznejšie pôsobiť pri realizácii NČ podľa variantu „1," ktorý časti ul. Jasenovská (Humenné) a ul. Hlavná (Jasenov) počíta s výstavbou mimoúrovňovej a okružnej križovatky
  - v k.ú. Jasenov dôjde k zásahu do futbalového ihriska, ktorý bude kompenzovaný jeho posunutím a výstavbou nového oplotenia ihriska
  - zásahy do nehnuteľnosti v trase preložky, ktoré si vyžadujú ich demolácie budú primerane kompenzované. Výhodnejší je variant „2", ktorý nepočíta s demoláciou rodinného domu v k.ú. Jasenov

Významnejšie ovplyvnenie priemyselnej výroby a nevýrobných činností sa nepredpokladá.

Vplyvy na kultúrno- historické pamiatky a archeologické náleziská

V území ovplyvnenom NČ sa nenachádzajú kultúrno-historické pamiatky. Všetky pamiatky nachádzajúce sa na územiach dotknutých samospráva sa nachádzajú mimo územia pôsobenia vplyvov NČ.

Podľa centrálnej evidencie archeologických nálezísk (CEANS), ktorý vedie Archeologický ústav SAV v Nitre je v okolí NČ evidované archeologické nálezisko v k.ú. Humenné v lokalite Lúky, 300 m od kóty 194,5; druh náleziska: sídlisko. Pri zemných prácach nie je možné vylúčiť objavenie archeologických nálezov.

Vplyvy na poľnohospodárstvo

Počas výstavby:

V rámci realizácie NČ dôjde podľa stavu evidencie Katastra nehnuteľností k trvalým a dočasným záberom poľnohospodárskej pôdy, ktorá je evidovaná ako prevažne ako orná pôda a iba na malej výmere ako ttp.

V rámci trvalých záberov budú v k.ú. Humenné a Jasenov dotknuté aj chránené poľnohospodárske pôdy.

Celkový trvalý záber poľnohospodárskych pozemkov predstavuje v dotknutých k.ú. iba nepatrnú časť ich výmery. Časť pozemkov evidovaných ako orná pôda nie je poľnohospodársky využívaná (*súvislé porasty drevín v úseku preložky cesty km 11,45 - 12,10; km 12,25 – 12,37*). Výmera týchto poľnohospodársky nevyužívaných pozemkov predstavuje z celkových trvalých záberov poľnohospodárskej pôdy cca 3,5 ha (12-15%).

Pozemky dočasných záberov budú po ukončení prác uvedené do pôvodného stavu podľa „Návrhu vrátenia poľnohospodárskej pôdy do pôvodného stavu“ spracovaného oprávnenou osobou.

Počas prevádzky:

Preložka cesty I/74 rozdelí jestvujúce súvisle plochy poľnohospodárskej pôdy, pričom nedôjde takému rozdrobeniu parciel, ktoré by významnejšie sťažovalo ďalšie obhospodarovanie pozemkov. Prístup na takto rozdelené pozemky bude zabezpečený vybudovaním nových prístupových ciest, ako vyvolanej investície. Vzhľadom na súčasné veľkoblokové obrábanie ornej pôdy hodnotíme tento vplyv ako pozitívny.

Vzhľadom na predpokladaný rozsah záberov poľnohospodárskej pôdy, reálny stav súčasného využívania časti týchto pozemkov a možnosť obrábanie pozemkov po výstavbe hodnotíme celkový vplyv NČ na poľnohospodársku výrobu ako negatívny, málo významný.

Vplyvy na lesné hospodárstvo – bez vplyvu

Vplyvy na rekreáciu a cestovný ruch – preložka cesty I/74 vytvorí bariéru medzi zástavbou obce Humenné a lesnou krajinou v lokalite „Sokolej“. Prístup bude možný iba po novovybudovanej prístupovej ceste v k.ú. Jasenov, ktorá križuje preložku cesty v km 11,050 a z ciest III. triedy od obce Jasenov a od obytnej zóny „Podskalka“.

IV.4. Hodnotenie zdravotných rizík

Počas výstavby:

V tomto období sa predpokladá zvýšenie, resp. zmena pôsobenia nepriaznivých krátkodobých vplyvov súvisiacich s výstavbou:

- v území ako nový dočasný zdroj hluku a exhalátov bude pôsobiť samotné stavenisko
- zvýši sa úroveň prašnosti v mieste stavby

Nakoľko tieto vplyvy budú pôsobiť iba krátkodobo a zväčša mimo obytného prostredia obcí, nepredpokladá sa, že v dôsledku ich pôsobenia môže dôjsť k zhoršeniu zdravotného stavu obyvateľov dotknutej oblasti. Zároveň v oblasti nie sú realizované iní činnosti, výstupy z ktorých by mohli v kombinácii s výstupmi zo zmeny NČ kumulatívne a synergicky negatívne pôsobiť na zdravotný stav obyvateľov v danej oblasti.

Počas prevádzky:

Očakávané vplyvy z navrhovanej činnosti, na základe vykonaných výpočtov a všeobecné platných prípustných limitov zaťaženia obytného územia nebudú mať z dlhodobého hľadiska negatívny vplyv na zdravotný stav obyvateľov. Celkovo je možné vplyv prevádzky stavby na kvalitu a pohodu života dotknutých obyvateľov hodnotiť ako vplyv dlhodobý, v zastavanom území mesta Humenné ako pozitívny a na malej časti obytného územia (časť ul. Jasenovská – Humenné a časť ul. Hlavná – Jasenov) ako negatívny, málo významný. Vzhľadom na situovanie mimoúrovňovej a okružnej križovatky „Jasenov“ (variant „1“) v bezprostrednom dotyku so zastavaným územím je vhodnejší variant „2“.

IV.5. Údaje o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti na biodiverzitu a chránené územia

Vplyvy na chránené územia ochrany prírody a krajiny:

NČ zasahuje resp. je vedená v dotyku s územiami sústavy NATURA 2000: ÚEV Stredný tok Laborca; ÚEV Humenský Sokol, ÚEV Humenská, CHVÚ Vihorlatské vrchy a NPR Humenský Sokol.

V rámci spracovania a posúdenia vplyvu územnoplánovacej dokumentácie návrh ZaD č. 11 ÚPN SÚ Humenné na životné prostredie bolo spracované Primerané hodnotenie vplyvu plánu „Zmeny a doplnky č. 11 ÚPN SÚ Humenné“ na územia sústavy NATURA 2000 (*ďalej len „Primerané hodnotenie“).* V rámci Primeraného hodnotenia boli posúdené aj vplyvy navrhovanej preložky cesty I/74 (*zmena v ÚPN označená ako č. 27*).

- **Územie európskeho významu Stredný tok Laborca (SKUEV0895**)

- umiestnenie NČ vo vzťahu k územiu: trasa preložky križuje ÚEV v k.ú. Humenné v rámci parcely KNC č. 5394/1 v km 9,69 až 9,99 (*poznámka: parcela 5394/1 nie je v súčasnosti na mape KN graficky znázornená*). NČ je situovaná na okraji ÚEV, cca 35 m od hranice územia.
- rozloha územia ÚEV: 227,268 ha (aktualizácia 2017)
- predpokladaný rozsah záberu (parcela KNC č. 5394/1):
  trvalý záber: do 0,71 ha (násyp cesty, opory mosta) ..... 0,31 % z plochy UEV
  dočasný záber: do 1,20 ha (manipulačná plocha, dočasné premostenie) .....0,52 % z plochy UEV (po ukončení výstavby bude plocha revitalizovaná)
- v prípade, ak bude prehodnotená potreba vybudovania dočasného premostenia cez rieku Laborec a navrhnutý spôsob výstavby mosta 205-00, ktorý minimalizuje dočasné zábery, môže byť poškodenie územia ÚEV (dočasný záber) výrazne menšie.

Výstupy z Primeraného hodnotenia týkajúce sa NČ: (*v zátvorke sú uvádzané doplňujúce údaje zo Zámeru*)

6.1.4 Identifikácia dotknutých predmetov ochrany v ÚEV Stredný tok Laborca:
Plán ZaD č. 11 ÚPN-SÚ Humenné navrhuje zmenu 27. Preložka cesty I/74, ktorá zasahuje priamo do časti ÚEV Stredný tok Laborca, ktorá sa nachádza v k.ú. Humenného. Zatiaľ nie sú známe žiadne podrobností o technických parametroch a spôsobe, akým má navrhovaná cesta prvej triedy (obchvat) prekonať ÚEV alebo samotný tok Laborca *(údaje sú uvedené v predkladanom Zámere).* V každom prípade však pri navrhovanom trasovaní dôjde k zásahu priamo do ÚEV Stredný tok Laborca *(rozsah zásahov je uvedený vyššie*). Vzhľadom na to, že nie je známy dostatok podrobnosti o parametroch projektu, ktorý predstavuje zmenu 27 Preložka cesty I/74 a pri použití princípu predbežnej opatrnosti predpokladáme, že všetky predmety môžu byť dotknute touto zmenou: • 91E0 Lužné vŕbovo-topoľové a jelšové lesy; • Mrena karpatská *Barbus meridionalis ;* • Píž podunajsky *Cobitis taenia*; • Lopatka dúhová *Rhodeus sericeus amarus;* • Hrúz bieloplutvý *Romanogobio albipinnatus;* • Hrúz Kesslerov *Romanogobio kesslerii;* • Hrúz fúzatý *Romanogobio uranoscopus;* • Píž zlatistý *Sabanejewia aurata;* • Bobor vodný *Castor fiber;* • Vydra riečna *Lutra lutra*

6.2.4 Vyhodnotenie vplyvov na predmety ochrany ÚEV Stredný tok Laborca:
V tabuľke nižšie sú analyzované a vyhodnotené predpokladané vplyvy identifikovaných zmien (zmena 27., 37. a 38.) na dotknuté predmety ochrany ÚEV Stredný tok Laborca. Pri vyhodnotení očakávaných vplyvov sme vychádzali z ekologických nárokov predmetov ochrany a princípu predbežnej opatrnosti vzhľadom na nedostatok podrobností o parametroch a technickom riešení týchto zmien.

Tabuľka 8 Vyhodnotenie vplyvov plánu ZaD č. 11 ÚPN-SÚ Humenné na predmety ochrany ÚEV Stredný tok Laborca (SKUEV0895)

Biotop a kód / Slovenský a vedecký názov druhu	Očakávaný typ vplyvu a odôvodnenie	Miera vplyvu
91E0 - Lužné vŕbovo-topoľové a jelšové lesy	Predpokladá sa priamy vplyv realizácie zmeny 27 ZaD č. 11, pričom pri výstavbe preložky cesty I/74 v navrhnutej trase sa zasiahne do biotopu 91E0 v ÚEV v zatiaľ nešpecifikovanom rozsahu.	-1
Mrena karpatská ***Barbus meridionalis***	Na druh v ÚEV je predpokladaný priamy/nepriamy vplyv v rámci realizácie zmeny 27 ZaD č. 11, pri výstavbe preložky cesty I/74 v navrhnutej trase v ÚEV v zatiaľ nešpecifikovanom rozsahu.	-1
Píž podunajský ***Cobitis taenia***	Na druh v ÚEV je predpokladaný priamy/nepriamy vplyv v rámci realizácie zmeny 27 ZaD č. 11, pri výstavbe preložky cesty I/74 v navrhnutej trase v ÚEV v zatiaľ nešpecifikovanom rozsahu.	-1
Lopatka dúhová ***Rhodeus sericeus amarus***	Na druh v ÚEV je predpokladaný priamy/nepriamy vplyv v rámci realizácie zmeny 27 ZaD č. 11, pri výstavbe preložky cesty I/74 v navrhnutej trase v ÚEV v zatiaľ nešpecifikovanom rozsahu.	-1
Hrúz bieloplutvý ***Romanogobio albipinnatus***	Na druh v ÚEV je predpokladaný priamy/nepriamy vplyv v rámci realizácie zmeny 27 ZaD č. 11, pri výstavbe preložky cesty I/74 v navrhnutej trase v ÚEV v zatiaľ nešpecifikovanom rozsahu.	-1
Hrúz Kesslerov ***Romanogobio kesslerii***	Na druh v ÚEV je predpokladaný priamy/nepriamy vplyv v rámci realizácie zmeny 27 ZaD č. 11, pri výstavbe preložky cesty I/74 v navrhnutej trase v ÚEV v zatiaľ nešpecifikovanom rozsahu.	-1
Hrúz fúzatý ***Romanogobio uranoscopus***	Na druh v ÚEV je predpokladaný priamy/nepriamy vplyv v rámci realizácie zmeny 27 ZaD č. 11, pri výstavbe preložky cesty I/74 v navrhnutej trase v ÚEV v zatiaľ nešpecifikovanom rozsahu.	-1
Píž zlatistý ***Sabanejewia aurata***	Na druh v ÚEV je predpokladaný priamy/nepriamy vplyv v rámci realizácie zmeny 27 ZaD č. 11, pri výstavbe preložky cesty I/74 v navrhnutej trase v ÚEV v zatiaľ nešpecifikovanom rozsahu.	-1
Bobor vodný ***Castor fiber***	Na druh v ÚEV je predpokladaný priamy/nepriamy vplyv v rámci realizácie zmeny 27 ZaD č. 11, pri výstavbe preložky cesty I/74 v navrhnutej trase v ÚEV v zatiaľ nešpecifikovanom rozsahu v rámci zásahu územia dôjde k zásahu do potravného biotopu druhu.	-1
Vydra riečna ***Lutra lutra***	Na druh v ÚEV je predpokladaný priamy/nepriamy vplyv v rámci realizácie zmeny 27 ZaD č. 11, pri výstavbe preložky cesty I/74 v navrhnutej trase v ÚEV v zatiaľ nešpecifikovanom rozsahu. V rámci výstavby mosta na rieke Laborec môže dôjsť k vytvoreniu migračnej bariéry pre vydru v závislosti od navrhnutej konštrukcie mosta.	-1

Doplňujúce údaje o pôsobení vplyvu zo Zámeru:

- *biotop *91EO: likvidácia biotopu na plochách trvalých a dočasných záberov v predpokladanej výmere do 1,200 ha. V prípade, ak bude prehodnotená potreba vybudovania dočasného premostenia cez rieku Laborec (prístup z oboch strán rieky bez výstavby dočasného mosta) a navrhnutý spôsob výstavby mosta 205-00, ktorý minimalizuje dočasné zábery, môže byť poškodenie územia ÚEV (dočasný záber) výrazne menšie. Po ukončení výstavby bude na plochách dočasných záberov realizovaná revitalizácia biotopu podľa podmienok stanovených ŠOP. Miera vplyvu: -1*
- *Vzhľadom na to, že NČ nepredpokladá priamy zásah do riečiska Laborca, nie je predpoklad priameho ovplyvnenia druhov rýb, ktoré sú predmetom ochrany ÚEV. Taktiež sa nepredpokladá, že nepriame vplyvy počas výstavby (zakalenie vody, vyrušovanie počas stavebných prác) a čiastočné zatienenie hladiny pod mostom počas prevádzky, budú mať vplyv na výskyt týchto druhov v ÚEV. Miera vplyvu: -1*
- *Výskyt bobra vodného nebol v území ovplyvnenom NČ počas prieskumov v roku 2024 zaznamenaný. Miera vplyvu: 0*
- *Negatívne vplyvy na výskyt vydry riečnej budú pôsobiť iba počas výstavby v dôsledku stavebného ruchu, nebudú mať však vplyv na jej celkový výskyt v území. Miera vplyvu: -1*

- *Vzhľadom na to, že NČ je umiestnená na okraji ÚEV, v dotyku so zastavaným územím mesta Humenné, bude integrita ÚEV Stredný tok Laborca narušená iba minimálne. Nepriaznivý vplyv je však možné eliminovať akceptovaní a realizáciou zmierňujúcich opatrení: výstavba bez dočasného premostenia rieky, minimalizácia dočasných záberov. Miera vplyvu: -1*

- ***Územie európskeho významu Humenský Sokol (SKUEV0050)* a *Národná prírodná rezervácia Humenský Sokol***

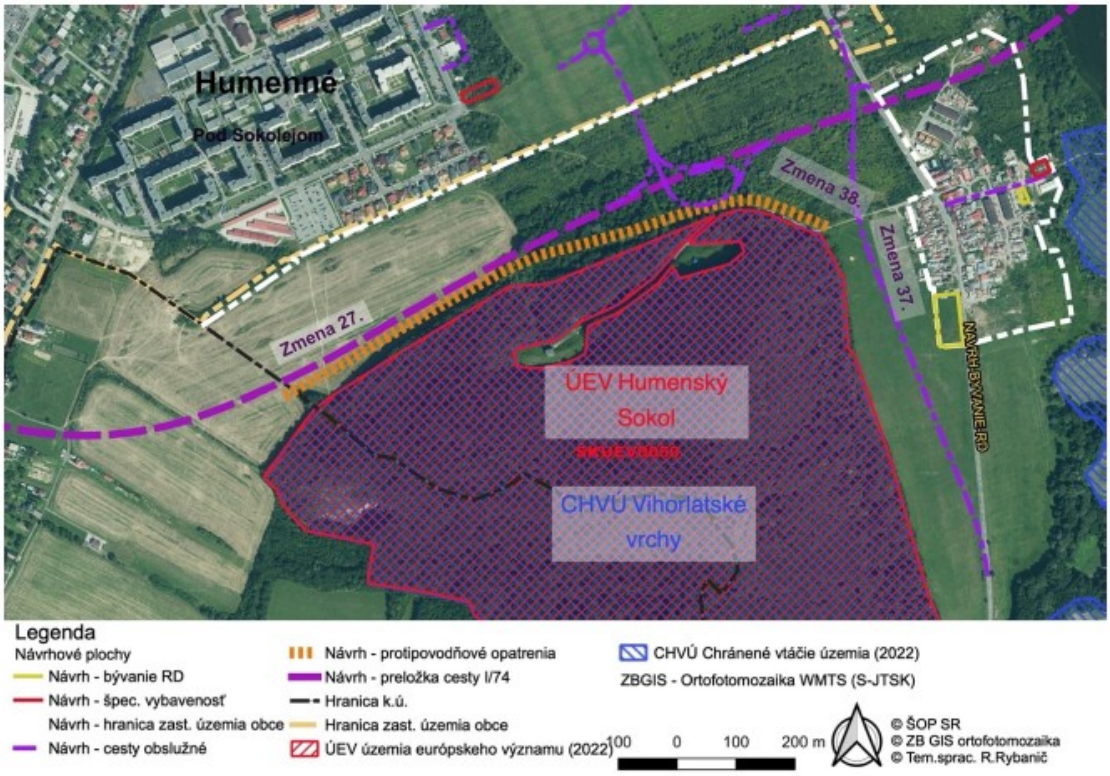
- územia NPR má 100% prekrytie s územím ÚEV (*z uvedeného dôvodu sú vplyvy vyhodnotené spoločne, mimo zásahu do ochranného pásma NPR, ktoré sa nachádza ÚEV*)
- umiestnenie NČ vo vzťahu k územiu NPR a ÚEV:
  cca 30 až 80 m severne (trasa preložky v úseku km 10,900- 11,800)
  v úseku km 11,00 až 11,90 zasahuje trasa preložky do ochranného pásma NPR Humenský Sokol (3. stupeň ochrany)

Výstupy z Primeraného hodnotenia týkajúce sa NČ:

6.1.2 Identifikácia dotknutých predmetov ochrany v ÚEV Humenský Sokol:

Navrhovaná zmena 38 Protipovodňové opatrenia a Zmena 27 Preložka cesty I/74 sú vedené v blízkosti UEV Humensky Sokol vo vzdialenosti cca 20-50 m od hranice, v prípade zmeny č. 38 Protipovodňové opatrenia v dĺžke cca 1 km pozdĺžne vedľa hranice UEV. V prípade zmeny 27 Preložka cesty I/74, ktorá je navrhnutá vo vzdialenosti cca 50-75 m pozdĺž severnej hranice UEV, medzi UEV a Sídliskom Pod Sokolejom. Nedajú sa vylúčiť negatívne vplyvy na predmety ochrany.

Ide o novy návrh trasy na základe návrhu SSC, pričom nie sú dostupne podrobnejšie informácie o parametroch a technickom riešení tohto návrhu. Nie je zrejme, či bola pri návrhu vykonaná nejaká priestorová analýza a ani nie je známe, či a nakoľko obe navrhovane zmeny spolu súvisia a či je protipovodňové opatrenie navrhnute v súvislosti s projektom preložky cestu č. I/74. Situácia je znázornená detailnejšie na obrázku 8.

Obrázok 8 Detailnejšia lokalizácia zmeny 27, 37 a 38 v blízkosti CHVÚ Vihorlatské vrchy a ÚEV Humenský Sokol

Dotknute predmety ochrany UEV Humensky Sokol:

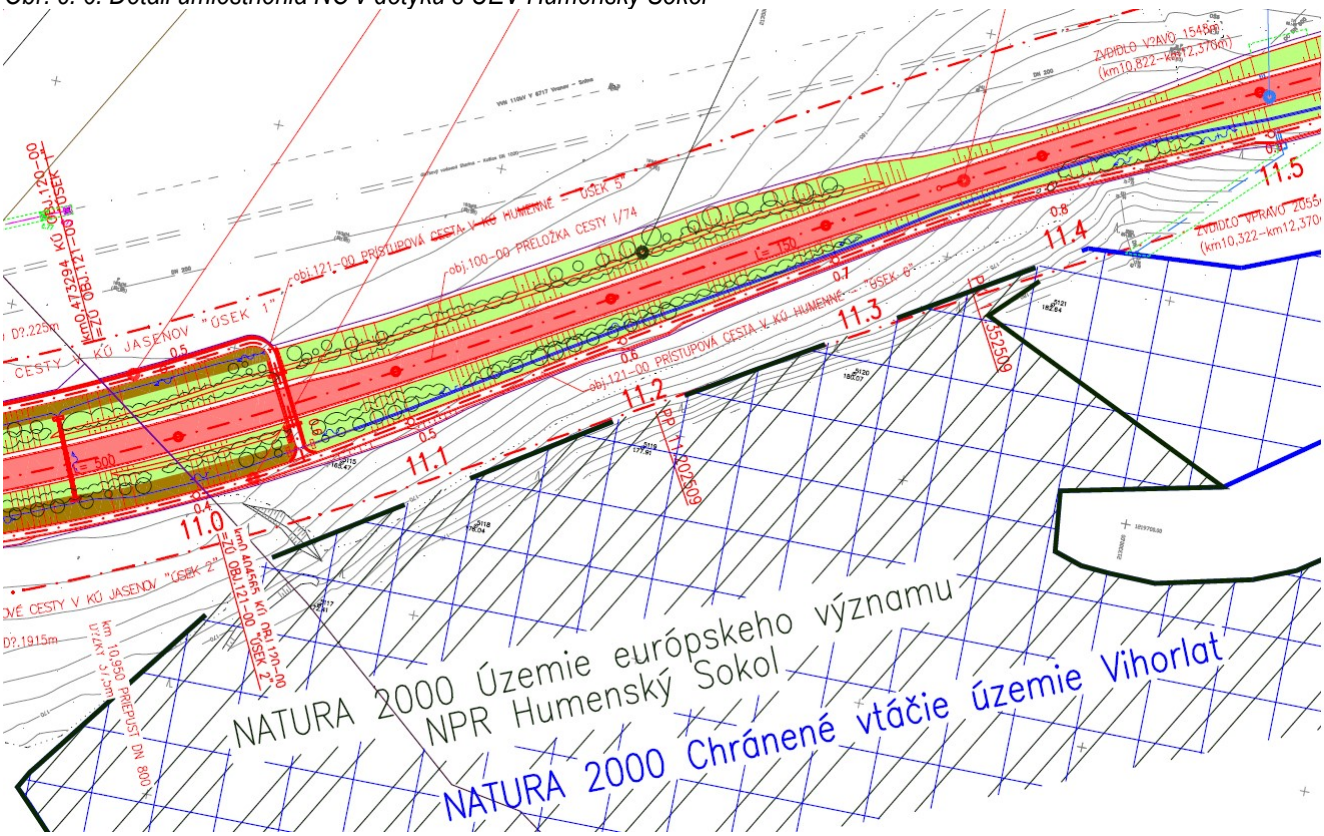
- *91H0 Teplomilne panónske dubové lesy;*
- *9150 Vápnomilné bukové lesy;*
- *9180 Lipovo-javorové sutinové lesy*
- *Uchaňa čierna Barbastella barbastellus;*
- *Netopier Bechstainov Myotis bechsteinii*
- *Netopier Blythov Myotis blythii;*
- *Netopier brvity Myotis emarginatus*
- *Netopier veľky Myotis myotis;*
- *Podkovar veľky Rhinolophus ferrumequinum*

Doplňujúce údaje o pôsobení vplyvu zo Zámeru:

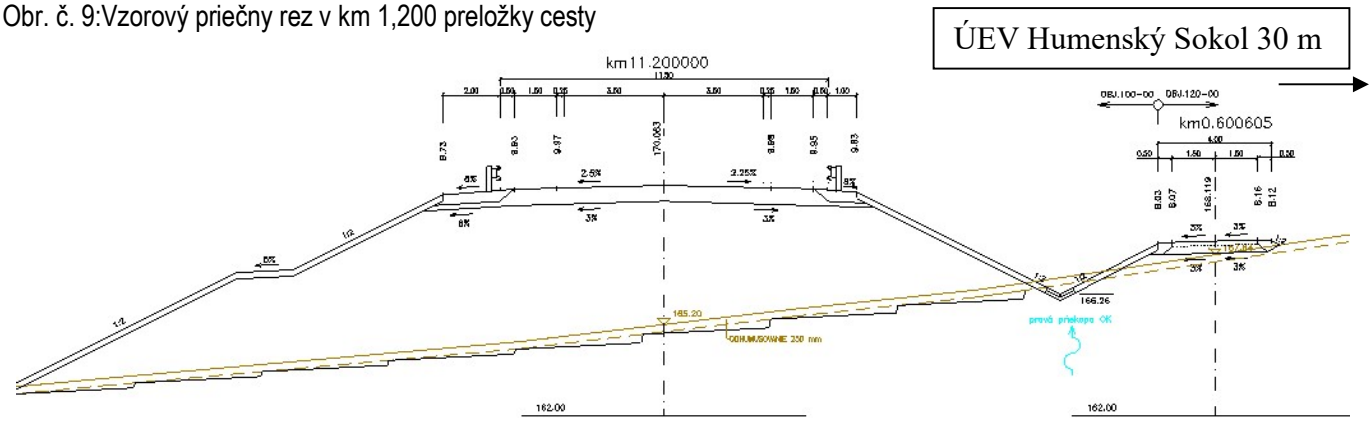
Návrh protipovodňových úprav Zmena č. 38 je podľa vyjadrenia mesta Humenné zatiaľ iba ako ideový návrh bez konkrétneho technického riešenia predpokladu doby realizácie. V prípade ak nedôjde k realizácii protipovodňových úprav ako samostatnej stavby, bude protipovodňová ochrana zastavaného územia mesta Humenné v dotknutej lokalite riešená

ako súčasť NČ preložky cesty I/74. Teleso cesty v lokalite Sokolej bude vytvárať prekážku prechodu povrchových vôd pri veľkých zrážkach. Po vybudovaní preložky, bude teleso cesty tvoriť ochranu zastavaného územia mesta Humenné pred povodňami. V rámci preložky cesty je na odvedenie zrážkových vôd z tejto lokality navrhovaná výstavba odvodňovacieho kanála (SO 245-00 Odvodňovací kanál v km 10,5 preložky cesty I/74). Účelom výstavby kanála je odvedenie povrchových zrážkových vôd z telesa vozovky ako aj povrchových zrážkových vôd z vrchu „Sokolej", so zaústením kanála do rieky Laborec. V rámci opatrení sa navrhuje v ďalšom stupni spracovania PD prehodnotiť možnosť vybudovania ďalších retenčno-vsakovacích jazierok za účelom zdržania vody v území. Kumulatívne vplyvy nebudú pôsobiť.
V priestore medzi preložkou cesty I/74 v dotknutom úseku a územím ÚVE Humenský Sokol je navrhovaná výstavba odvodňovacej priekopy a prístupová cesta na obsluhu územia (SO 121-00 Prístupové cesty v k.ú. Humenné – úsek 6). Trasa preložky cesty I/74 je vedená v násype.

Obr. č. 6: Detail umiestnenia NČ v dotyku s UEV Humenský Sokol

Obr. č. 9:Vzorový priečny rez v km 1,200 preložky cesty

6.2.2 Vyhodnotenie vplyvov na predmety ochrany ÚEV Humenský Sokol:

V tabuľke nižšie sú analyzované a vyhodnotené predpokladané vplyvy identifikovaných zmien (zmena 27., 37. a 38.) na dotknuté predmety ochrany ÚEV Humenský Sokol. Pri vyhodnotení očakávaných vplyvov sme vychádzali z ekologických nárokov predmetov ochrany a princípu predbežnej opatrnosti vzhľadom na nedostatok podrobností o parametroch a technickom riešení týchto zmien.

Tabuľka 6 Analýza vplyvov plánu ZaD č. 11 ÚPN-SÚ Humenné na predmety ochrany ÚEV Humenský Sokol (SKUEV0050)

Biotop a kód / Slovenský a vedecký názov druhu	Typ vplyvu	Miera vplyvu
91H0 - Teplomilné panónske dubové lesy	Nepredpokladá sa priamy zásah realizácie zmien 27., 37, a 38, ZaD č. 11, do biotopu v ÚEV ale vzhľadom na malú vzdialenosť od navrhovaných aktivít od hranice ÚEV nie je možné vplyvy vylúčiť a pravdepodobne sa prejavia na okrajových častiach územia v zatiaľ nešpecifikovanom rozsahu.	-1
9150 - Vápnomilné bukové lesy	Nepredpokladá sa priamy zásah realizácie zmien 27., 37, a 38, ZaD č. 11, do biotopu v ÚEV ale vzhľadom na malú vzdialenosť od navrhovaných aktivít od hranice ÚEV nie je možné vplyvy vylúčiť a pravdepodobne sa prejavia na okrajových častiach územia v zatiaľ nešpecifikovanom rozsahu.	-1
Uchaňa čierna ***Barbastella barbastellus***	Na druh v ÚEV je predpokladaný priamy/nepriamy vplyv v rámci realizácie zmien 27., 37 a 38 ZaD č. 11, najmä pri výstavbe preložky cesty I/74 v navrhnutej trase v blízkosti ÚEV v zatiaľ nešpecifikovanom rozsahu. Druh môže zalietať mimo ÚEV pri presunoch za potravou, na zimoviská a rozmnožovacie biotopy, pričom môžu byť ovplyvnené ZaD č.11. Vplyv je potrebné podrobnejšie vyhodnotiť na projektovej úrovni.	-1
Netopier Bechstainov ***Myotis bechsteinii***	Na druh v ÚEV je predpokladaný priamy/nepriamy vplyv v rámci realizácie zmien 27., 37 a 38 ZaD č. 11, najmä pri výstavbe preložky cesty I/74 v navrhnutej trase v blízkosti ÚEV v zatiaľ nešpecifikovanom rozsahu. Druh môže zalietať mimo ÚEV pri presunoch za potravou, na zimoviská a rozmnožovacie biotopy, pričom môžu byť ovplyvnené ZaD č.11. Vplyv je potrebné podrobnejšie vyhodnotiť na projektovej úrovni.	-1
Netopier Blythov ***Myotis blythii***	Na druh v ÚEV je predpokladaný priamy/nepriamy vplyv v rámci realizácie zmien 27., 37 a 38 ZaD č. 11, najmä pri výstavbe preložky cesty I/74 v navrhnutej trase v blízkosti UEV v zatiaľ nešpecifikovanom rozsahu. Druh môže zalietať mimo ÚEV pri presunoch za potravou, na zimoviská a rozmnožovacie biotopy, pričom môžu byť ovplyvnené ZaD č.11. Vplyv je potrebné podrobnejšie vyhodnotiť na projektovej úrovni.	-1
Netopier brvitý ***Myotis emarginatus***	Na druh v ÚEV je predpokladaný priamy/nepriamy vplyv v rámci realizácie zmien 27., 37 a 38 ZaD č. 11, najmä pri výstavbe preložky cesty I/74 v navrhnutej trase v blízkosti ÚEV v zatiaľ nešpecifikovanom rozsahu. Druh môže zalietať mimo ÚEV pri presunoch za potravou, na zimoviská a rozmnožovacie biotopy, pričom môžu byť ovplyvnené ZaD č.11. Vplyv je potrebné podrobnejšie vyhodnotiť na projektovej úrovni.	-1
Netopier veľký Myotis myotis	Na druh v ÚEV je predpokladaný priamy/nepriamy vplyv v rámci realizácie zmien 27., 37 a 38 ZaD č. 11, najmä pri výstavbe preložky cesty I/74 v navrhnutej trase v blízkosti ÚEV v zatiaľ nešpecifikovanom rozsahu. Druh môže zalietať mimo ÚEV pri presunoch za potravou, na zimoviská a rozmnožovacie biotopy p,ričom môžu byť ovplyvnené ZaD č.11. Vplyv je potrebné podrobnejšie vyhodnotiť na projektovej úrovni.	-1
Podkovár veľký ***Rhinolophus ferrumequinum***	Na druh v ÚEV je predpokladaný priamy/nepriamy vplyv v rámci realizácie zmien 27., 37 a 38 ZaD č. 11, najmä pri výstavbe preložky cesty I/74 v navrhnutej trase v blízkosti ÚEV v zatiaľ nešpecifikovanom rozsahu. Druh môže zalietať mimo ÚEV pri presunoch za potravou, na zimoviská a rozmnožovacie biotopy, pričom môžu byť ovplyvnené ZaD č.11. Vplyv je potrebné podrobnejšie vyhodnotiť na projektovej úrovni.	-1
Podkovár malý ***Rhinolophus hipposideros***	Na druh v ÚEV je predpokladaný priamy/nepriamy vplyv v rámci realizácie zmien 27., 37 a 38 ZaD č. 11, najmä pri výstavbe preložky cesty I/74 v navrhnutej trase v blízkosti ÚEV v zatiaľ nešpecifikovanom rozsahu. Druh môže zalietať mimo ÚEV pri presunoch za potravou, na zimoviská a rozmnožovacie biotopy, pričom môžu byť ovplyvnené ZaD č.11. Vplyv je potrebné podrobnejšie vyhodnotiť na projektovej úrovni.	-1

Doplňujúce údaje o pôsobení vplyvu zo Zámeru:
- *biotop 91HO a 9150: Bez priamych vplyvov. Nepredpokladá sa ani pôsobenie nepriamych vplyvov uvedených v Primeranom hodnotení. Aj napriek malej vzdialenosti NČ od okraja UEV (biotopov) ostane medzi stavebnými objektami preložky cesty a územím UEV ochranná nárazníková zóna šírky min. 30 tvorená súvislým porastom nelesnej drevinovej vegetácie. Tieto porasty drevín budú chrániť okrajové časti územia UEV pred pôsobením vplyvov NČ, resp. pred zmenami vyvolanými prípadným presvetlením okrajov lesných porastov. Miera vplyvu: 0*
- *druhy, ktoré sú predmetom ochrany: tak ako je uvedené v Primeranom hodnotení môžu byť tieto druhy ovplyvňované pri zalietavaní nad preložku cesty I/74. Počas nočnej premávky na ceste hrozí riziko priamej kolízie týchto druhov s automobilmi. Toto riziko nie je možné ovplyvniť a ani eliminovať prijatím technických opatrení. Okraj vozovky cesty I/74 bude vzdialený od okraja porastov drevín min 16 m. Vzhľadom na pomerne dobrú schopnosť uvedených druhov vyhýbať sa počas letu prekážkam je riziko stretu vyhodnotené ako mierne. Miera vplyvu -1*

Vplyv na ochranné pásmo NPR Humenský Sokol:
- *Ochranné pásmo je vymedzené v súlade s § 17 ods. 7 a 8 zákona č. 543/2004 Z.z. v okruhu 100 m od hranice NPR Humenský Sokol a platí na ňom 3. stupeň ochrany prírody a krajiny*
- Umiestnenie NČ vo vzťahu k OP NPR Humenský Sokol:
  úseku preložky cesty v km 11,00 až 11,90; plocha trvalých záberov v OP: do 3,6 ha
- *Územie ochranného pásma, cez ktoré je vedená trasa preložky cesty I/74 predstavujú pozemky evidované ako orná pôda medzi koridorom VN/ VVN vedení a lesným porastom (NPR Humenský Sokol). Na tejto ploche sa nachádza súvislý porast drevín rastúcich mimo les, ktorý má charakter náletového lesného porastu. Porasty sú na okrajoch znečistené komunálnym odpadom.*
- *Podľa zverejnenej verejnej vyhlášky Okresného úradu Prešov č. Ou-PO-OUZP1-2013/00043-005/HV zo dňa 13.12.2013 týkajúcej sa Zámeru vyhlásenia prírodnej rezervácie Humenský Sokol sa ochrane pásmo PR nevyhlasuje a neplatí ani ochranné pásmo podľa § 17 ods. 7 a 8 zákona č. 543/2004 Z.z. Návrhy z tejto verejnej vyhlášky zatiaľ neboli premietnuté do praxe.*
- *Vzhľadom na stav územia ako aj na uvažované zrušenie OP hodnotíme vplyv NČ na ochranné pásmo NPR Humenský Sokol ako negatívne, málo významné.*

- ***Územie európskeho významu Humenská (SKUEV0206***)
- umiestnenie NČ vo vzťahu k územiu: 80 až 420 m severe (trasy preložky v úseku km 12,65 – 13,20)
- rozloha územia ÚEV: 215,292 ha (aktualizácia 2017)

Výstupy z Primeraného hodnotenia týkajúce sa NČ:

6.1.3 Identifikácia dotknutých predmetov ochrany v ÚEV Humenská:

Plán ZaD č. 11 UPN-SU Humenné navrhuje zmenu 27. Preložka cesty I/74, ktorá je trasovaná v krátkom úseku vo vzdialenosti cca 100 m na sever od hranice UEV Humenská. Zatiaľ nie sú známe žiadne podrobnosti o technických parametroch a spôsobe akým ma navrhovaná cesta prvej triedy (obchvat) navrhnutá. V každom prípade však pri navrhovanom trasovaní môže dôjsť k ovplyvneniu najmä pohyblivejších predmetov ochrany UEV Humensky (netopiere).
Preto boli ako dotknute identifikovane nasledujúce predmety ochrany: Uchaňa čierna *Barbastella barbastellus;* Netopier veľky *Myotis myotis;* Podkovar maly *Rhinolophus hipposideros*

Doplňujúce údaje o pôsobení vplyvu zo Zámeru:

Trasa preložky cesty I/74 (cestné teleso) je vedená vo vzdialenosti do 100 m od hraníc UEV v úseku km 12,65 až 12,750, pričom samotná vozovka sa nachádza vo vzdialenosti minimálne 115 m. Trasa preložky je v tomto úseku vedená v obojstrannom zareze hĺbky do 5 m.

6.2.3 Vyhodnotenie vplyvov na predmety ochrany ÚEV Humenská:

V tabuľke nižšie sú analyzované a vyhodnotené predpokladané vplyvy identifikovaných zmien (zmena 27) na dotknuté predmety ochrany ÚEV Humenská. Pri vyhodnotení očakávaných vplyvov sme vychádzali z ekologických nárokov predmetov ochrany a princípu predbežnej opatrnosti vzhľadom na nedostatok podrobností o parametroch a technickom riešení týchto zmien.

Tabuľka 7 Analýza vplyvov plánu ZaD č. 11 ÚPN-SÚ Humenné na predmety ochrany ÚEV Humenská (SKUEV0206)

Slovenský a vedecký názov druhu	Očakávaný typ vplyvu a odôvodnenie	Miera vplyvu
Uchaňa čierna ***Barbastella barbastellus***	Na druh v ÚEV je predpokladaný priamy/nepriamy vplyv v rámci realizácie zmeny 27 ZaD č. 11, pri výstavbe preložky cesty I/74 v navrhnutej trase v ÚEV v zatiaľ nešpecifikovanom rozsahu. Druh môže zalietať mimo ÚEV pri presunoch za potravou, na zimoviská a rozmnožovacie biotopy, pričom môžu byť ovplyvnené zmenou 27. Vplyv je potrebné podrobnejšie vyhodnotiť na projektovej úrovni.	-1
Netopier veľký ***Myotis myotis***	Na druh v ÚEV je predpokladaný priamy/nepriamy vplyv v rámci realizácie zmeny 27 ZaD č. 11, pri výstavbe preložky cesty I/74 v navrhnutej trase v ÚEV v zatiaľ nešpecifikovanom rozsahu. Druh môže zalietať mimo ÚEV pri presunoch za potravou, na zimoviská a rozmnožovacie biotopy, pričom môžu byť ovplyvnené zmenou 27. Vplyv je potrebné podrobnejšie vyhodnotiť na projektovej úrovni	-1
Podkovár malý ***Rhinolophus hipposideros***	Na druh v ÚEV je predpokladaný priamy/nepriamy vplyv v rámci realizácie zmeny 27 ZaD č. 11, pri výstavbe preložky cesty I/74 v navrhnutej trase v ÚEV v zatiaľ nešpecifikovanom rozsahu. Druh môže zalietať mimo ÚEV pri presunoch za potravou, na zimoviská a rozmnožovacie biotopy, pričom môžu byť ovplyvnené zmenou 27. Vplyv je potrebné podrobnejšie vyhodnotiť na projektovej úrovni	-1

Doplňujúce údaje o pôsobení vplyvu zo Zámeru:

- *druhy, ktoré sú predmetom ochrany: tak ako je uvedené v Primeranom hodnotení môžu byť tieto druhy ovplyvňované pri zalietavaní nad preložku cesty I/74. Počas nočnej premávky na ceste hrozí riziko priamej kolízie týchto druhov s automobilmi. Toto riziko nie je možné ovplyvniť a ani eliminovať prijatím technických opatrení. Okraj vozovky cesty I/74 bude vzdialený od okraja porastov drevín min. 115 m. Vzhľadom na pomerne dobrú schopnosť uvedených druhov vyhýbať sa počas letu prekážkam a vzdialenosti vozovky od lesných porastov je riziko stretu vyhodnotené ako mierne.*

Miera vplyvu -1

- ***Chránené vtáčie územie (CHVÚ) Vihorlatské vrchy (SKCHVU035)***

- umiestnenie NČ vo vzťahu k územiu: trasy preložky cesty v celej svojej dĺžke je umiestnená severne od CHVÚ vo vzdialenosti od 50 do 1400 m. V najbližších bodoch je umiestnenie CHVÚ vo vzťahu k NČ totožné s umiestnením ÚEV Humenský Sokol a ÚEV Humenská.

Výstupy z Primeraného hodnotenia týkajúce sa NČ:

6.1.1 Identifikácia dotknutých predmetov ochrany v ÚEV Humenský Sokol:

Ďalšími navrhnutými zmenami s potenciálnym vplyvom na CHVU sú zmena 27 Preložka cesty I/74 a Zmena 38 Protipovodňové opatrenia, ktoré sú vedene v blízkosti UEV Humensky Sokol vo vzdialenosti cca 20-50 m od hranice v prípade zmeny č 38 Protipovodňové opatrenia v dĺžke cca 1 km pozdĺžne vedľa hranice CHVU. V prípade zmeny 27 Preložka cesty I/74, ktorá je navrhnutá vo vzdialenosti cca 50-75 m pozdĺž severnej hranice UEV, medzi CHVU a Sídliskom Pod Sokolejom. Ide o novy návrh trasy na základe návrhu SSC, pričom nie sú dostupné podrobnejšie informácie o parametroch a technickom riešení tohto návrhu. Vzhľadom na blízkosť navrhnutých zmien k hranici CHVU je možne predpokladať, že pri realizácii a prevádzke projektov, ktoré predstavujú zmeny 27 a 38 budú dotknute niektoré predmety ochrany, najmä druhy vtákov, ktoré obývajú okraje lesných komplexov najmä: Orol krikľavý *Aquila pomarina;* Výr skalný *Bubo bubo;* Ďateľ bielochrbtý *Dendrocopos leucoto;* Ďateľ prostredný *Dendrocopos medius;* Tesár čierny *Dryocopus martius;* Muchárik bielokrký *Ficedula albicollis;* Krutohlav hnedý *Jynx torquilla;* Strakoš obyčajný *Lanius collurio;* Škováanik stromový *Lullula arborea;* Muchár sivý *Muscicapa striata;* Žltochvost hôrny *Phoenicurus*

phoenicurus; Žlna sivá *Picus canus;* Hrdlička poľná *Streptopelia turtur;* Sova dlhochvostá *Strix uralensis;* Penica jarabá *Sylvia nisoria.*

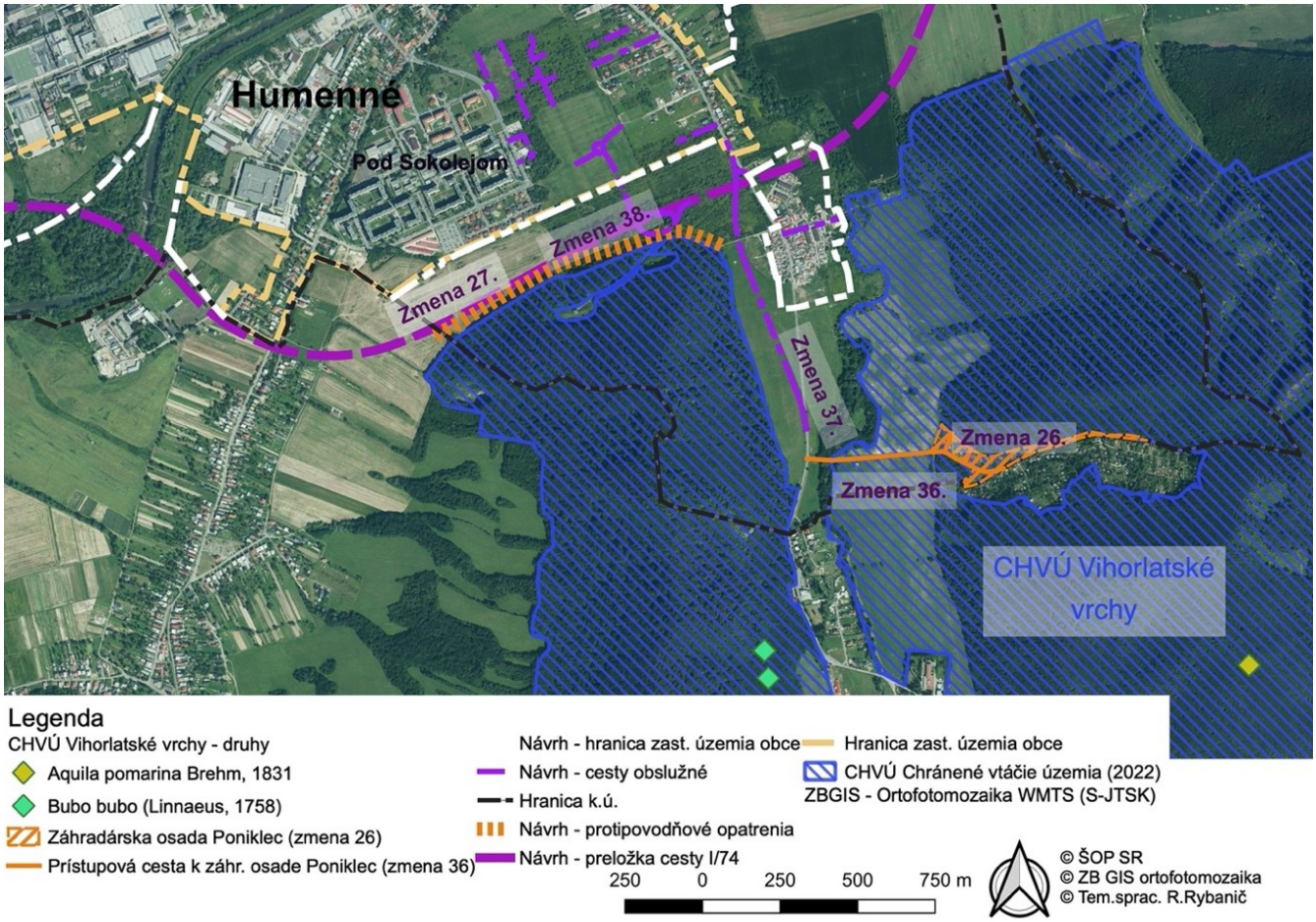
Doplňujúce údaje o pôsobení vplyvu zo Zámeru:

Popis technického riešenia príp. kumulácia vplyvu s realizáciou Zmena 38 Protipovodňové opatrenia, je uvedené pri v rámci doplňujúcich údajov pri UEV Humenský Sokol a UEV Humenská.

6.2.1 Vyhodnotenie vplyvov na predmety ochrany CHVÚ Vihorlatské vrchy:

Z územia CHVU Vihorlatské vrchy existujú údaje o lokalizácii jednotlivých teritórií predmetov ochrany územia, ktoré sa nachádzajú v návrhu programu starostlivosti pre CHVU (ŠOP SR, 2015), ktorý bol použitý pri vyhodnotení (pozri obrázok). V tabuľke nižšie sú analyzovane a vyhodnotene predpokladane vplyvy identifikovaných zmien (zmena 27., 37. a 38.) na dotknute predmety ochrany CHVU Vihorlatské vrchy. Pri vyhodnotení očakávaných vplyvov sme vychádzali z ekologických nárokov predmetov ochrany, ich zraniteľnosti a citlivosti a princípu predbežnej opatrnosti vzhľadom na nedostatok podrobnosti o parametroch a technickom riešení týchto zmien.

Obrázok 10 Lokalizácia známych predmetov ochrany, ktoré môžu byť ovplyvnené hodnoteným plánom v CHVÚ Vihorlatské vrchy

Na obrázku 11 sú znázornené známe teritória jednotlivých druhov uvedene v návrhu programu starostlivosti, ktoré boli použite pri vyhodnotení očakávaných vplyvov. Z obrázku je zrejme, že mnohé menšie druhy vtákov neboli v tejto časti Vihorlatských vrchov pri tvorbe návrhu programu starostlivosti zaznamenane, čo sa zdá nepravdepodobne. Preto je potrebne pri hodnotení zmeny 27 Preložka cesty I/74 a tiež zmien 37 a 38 pokračovať v ďalšej fáze prípravy projektov podrobnejším prieskumom a tuto časť CHVU zmapovať, aby sa údaje doplnili a mohlo dôjsť k úplnému vyhodnoteniu vplyvov v rámci vykonania primeraného hodnotenia na projektovej úrovni.

Doplňujúce údaje o pôsobení vplyvu zo Zámeru:

- *NČ je umiestnená mimo vlastného územia CHVÚ. Výstavba preložky cesty I/74 bude do doby ukončenia stavby negatívne vplývať na avifaunu (zdrojom bude predovšetkým hluk zo stavebnej a dopravnej techniky). Menšie druhy, najmä spevavce nebudú výrazne podliehať vplyvom, dočasne sa presunú do blízkych kľudnejších zón tangovaného územia. Väčšie druhy dočasne opustia biotopy v najbližšom okolí staveniska.*
- *Zásadnejší vplyv na avifaunu, najmä na veľkostne väčšie druhy a jedince môže mať prevádzka motorových vozidiel na ceste v a to najmä v blízkosti lesných porastov a plôch s nelesnou drevinovou vegetáciou. Počas premávky na celom úseku cesty (tak ako na všetkých cestách) hrozí riziko priamej kolízie všetkých druhov vtákov s automobilmi. Toto riziko nie je možné ovplyvniť a ani eliminovať prijatím technických opatrení.*

- *Zásadným opatrením, ktoré je počas výstavby potrebné dodržať je realizácia výrubov drevín v mimo hniezdnom období. Je predpoklad, že všetky druhy a jedince vtákov, ktoré hniezdia v lokalitách, kde bude realizovaný výrub si vytvoria nové hniezdiska v okolitých stavbou nedotknutých biotopoch.*
- *Vzhľadom na to, že stavba neprechádza priamo CHVÚ, v priamo dotknutom území nie sú evidované významné hniezdiská, výrub drevín bude realizovaný v mimohniezdnom období, ako aj skutočnosť, že sa jedná o stavbu, ktorej smerovanie aj v prípade nájdenia hniezd menších druhov vtákov, nie je ďalšie podrobnejšie mapovanie výskytu vtákov v území účelné.*
- *Miera vplyvu -1*

7. Vyhodnotenie vplyvu projektu (ZaD č. 11 ÚPN-SÚ Humenné) na integritu území sústavy NATURA 2000:
   Primerane hodnotenie v zmysle vyhlášky MŽP SR 170/2021 Z.z. a metodiky (ŠOP SR, 2014, 2016) identifikovalo pomedzi území Natura 2000 v okolí hodnoteného plánu štyri územia Natura 2000 ako územia dotknuté plánom (zmeny 26,27, 36, 38 a 40 a rozšírenie zastavaného územia obce pri UEV Stredný tok Laborca) a v územiach dotknutých plánom boli identifikovane mierne negatívne vplyvy na predmety ochrany území :
   - CHVU Vihorlatské vrchy (SKCHVU035) – mierne negatívny vplyv na 14 druhov vtákov
   - UEV Humensky Sokol (SKUEV0050) - mierne negatívny vplyv na 2 typy biotopov a 7 druhov netopierov
   - UEV Humenská (SKUEV0206) - mierne negatívny vplyv na 3 druhy netopierov
   - UEV Stredný tok Laborca (SKUEV0895) - mierne negatívny vplyv na jeden biotop a 9 druhov živočíchov

Vplyvy na chránené vodohospodárske oblasti (CHVO)

Najbližšia CHVO Vihorlat sa nachádza mimo územia možného pôsobenia vplyvov NČ.

IV. 6. Posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti a časového priebehu pôsobenia

V predchádzajúcich kapitolách boli identifikované a charakterizované všetky známe vplyvy na životné prostredie, ktoré sa predpokladajú v súvislosti s výstavbou a prevádzkou NČ. Významnosť pôsobenia niektorých čiastkových vplyvov bola vyhodnotená priamo v predchádzajúcom texte za účelom objektívnejšieho hodnotenia celkového vplyvu v rámci hodnotenej skupiny.

V nasledujúcom texte sú najdôležitejšie z vplyvov zosumarizované a vyhodnotené z hľadiska ich významnosti pri dodržaní navrhovaných opatrení.

Pre hodnotenie významnosti vplyvov bola zvolená päťstupňová škála s nasledujúcimi charakteristikami, uplatňovanými rovnako pre negatívne ako aj pozitívne vplyvy:

0 **nie je vplyv** (navrhovaná činnosť žiadnym spôsobom neovplyvní zložku životného prostredia, obyvateľstvo alebo využiteľnosť zeme, kultúrne a historické hodnoty územia, a pod.)

1 **nevýznamný vplyv** (ide prevažne o vplyv s charakterom rizika, náhody alebo so zanedbateľným príspevkom alebo dočasným pôsobením)

2 **málo významný vplyv** (vplyv, ktorého pôsobenie je z kvantitatívneho hľadiska minimálne, lokálny vplyv alebo pôsobiaci na málo zraniteľnú zložku životného prostredia, príp. nie je vnímateľný alebo je subjektívny, tiež vplyv s charakterom rizika pre viac zraniteľnú zložku životného prostredia alebo inak špecifické územie, dočasný vplyv so širším plošným záberom alebo priamym ovplyvnením obyvateľstva)

3 **významný vplyv** (má dosah na širšie okolie, alebo pôsobí na viac zraniteľnú zložku životného prostredia, príp. jeho vnímavosť alebo plošný záber sú je vysoké, tiež dočasný vplyv s celoplošným pôsobením)

4 **veľmi významný vplyv** (má regionálny dosah, alebo pôsobí na najzraniteľnejšie zložky životného prostredia, ovplyvňuje ekologickú únosnosť, príp. nie je v súlade s príslušnou legislatívou alebo inými normami, ovplyvňuje predmet ochrany v chránených územiach, trvalý a nevratný vplyv)

Ku každej skupine vplyvov je priradená legislatívna, ktorá sa viaže k jeho pôsobeniu a k prípadným opatreniam.

Pri číselnom označení miery vplyvu je uvádzane znamienko – negatívny vplyv
\+ pozitívny vplyv

Vplyvy na horninové prostredie a reliéf

(zákon č.214/2002 Z.z. – úplné znenie zákona č. 44/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva (banský zákon); zákon č. 364/2004 Z.z. - vodný zákon, zákon č. 409/2011 Z.z. o niektorých opatreniach na úseku environmentálnej záťaže)

Oblasť pôsobenia vplyvu:	*Variant „1“*	*Variant „2“*	*Variant „0“*
Geodynamické javy	*+1*	*+1*	*0*
Horninového prostredia	*-1*	*-1*	*0*
Zásah do nerastného bohatstva	*0*	*0*	*0*

Vplyvy na povrchové a podzemné vody

(Zákon NR SR č.364/2004 Z.z. - vodný zákon)

(Vyhláška MŽP SR č.29/2005 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o určovaní ochranných pásiem vodárenských zdrojov, o opatreniach na ochranu vôd a o technických úpravách v ochranných pásmach vodárenských zdrojov)

Oblasť pôsobenia vplyvu:	*Variant „1“*	*Variant „2“*	*Variant „0“*
Znečisťovanie a úpravy vodných tokov	*-1*	*-1*	*0*
Vplyv na priebeh povodní: - trvalé mosty -dočasný most	*0* *-1*	*0* *-1*	*0* *0*
Odvádzanie zrážkových vôd - udržanie vôd v území - ochrana územia mesta Humenné	 *-1* *+1*	 *-1* *+1*	 *-1* *-1*
Vodné zdroje a pramene	*0*	*0*	*0*
Vplyv na chránené vodohospodárske oblasti	*0*	*0*	*0*

Vplyvy na ovzdušie a miestnu klímu

(Zákon NR SR č.478/2002 Z.z. - zákon o ovzduší)

Oblasť pôsobenia vplyvu:	*Variant „1“*	*Variant „2“*	*Variant „0“*
Prašnosť a emisie z prác počas výstavby	*-2 (lokálne)*	*-1*	*0*
Zmena emisnej záťaže počas prevádzky - pozdĺž jestvujúcej cesty I/74 - v trase preložky	 *+1* *-1**	 *+1* *-1**	 *-1* *0*

***** *Na navrhovanej preložke neprekračujú priemerné ročné hodnoty SO_2, Pm_2, NO_2, C_6H_6 povolené limity ani vo výhľadových rokoch*

Vplyvy na pôdy

(Zákon NR SR č.220/2004 Z.z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy)

Oblasť pôsobenia vplyvu:	*Variant „1“*	*Variant „2“*	*Variant „0“*
zábery pôdy	*-1*	*-1*	*0*

Vplyvy na biotu

(Zákon NR SR č.543/2002 Z.z. - zákon o ochrane prírody a krajiny)

Oblasť pôsobenia vplyvu:	*Variant „1“*	*Variant „2“*	*Variant „0“*
Vegetácia	*-1*	*-1*	*0*
Živočíchy	*-1*	*-1*	*0*

Vplyvy na štruktúru a scenériu krajiny

(Zákon NR SR č.543/2002 Z.z. - zákon o ochrane prírody a krajiny, Zákon NR SR č.220/2004 Z.z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy)

Oblasť pôsobenia vplyvu:	*Variant „1“*	*Variant „2“*	*Variant „0“*
Krajinná štruktúra	*-1*	*-1*	*0*
Scenéria krajiny	*-2 (lokálne)*	*-1*	*0*

Vplyvy na stabilitu krajiny

(Zákon NR SR č.543/2002 Z.z. - zákon o ochrane prírody a krajiny)

Oblasť pôsobenia vplyvu:	*Variant „1“*	*Variant „2“*	*Variant „0“*
Ekologická stabilita územia	*-1*	*-1*	*0*

Vplyvy na chránené územia a územia sústavy NATURA 2000

(Zákon NR SR č.543/2002 Z.z. - zákon o ochrane prírody a krajiny)

Oblasť pôsobenia vplyvu:	*Variant „1“*	*Variant „2“*	*Variant „0“*
ÚEV Stredný tok Laborca	*-1*	*-1*	*0*
ÚEV a NPR Humenský Sokol	*-1*	*-1*	*0*
ÚEV Humenská	*-1*	*-1*	*0*
CHVÚ Vihorlatské vrchy	*0*	*0*	*0*

Vplyv na dopravu

Oblasť pôsobenia vplyvu:	*Variant „1“*	*Variant „2“*	*Variant „0“*
Počas výstavby	*-2 (lokálne)*	*-1*	*0*

Počas prevádzky	*+2*	*+2*	*-2*

Vplyvy na obyvateľstvo a sídla

(Zákon NR SR č.126/2006 Z.z. o verejnom zdravotníctve; územné plány obcí)

Oblasť pôsobenia vplyvu:	*Variant „1“*	*Variant „2“*	*Variant „0“*
Narušenie pohody a kvality života počas výstavby	*-2 (lokálne)*	*-1*	*0*
Hluková záťaž v obytnom prostredí počas prevádzky - pozdĺž jestvujúcej cesty I/74 - v trase preložky	 *+2* *-1**	 *+2* *-1**	 *-2* *-1*
Súlad s ÚPN dotknutých sídiel	*-2*	*0*	*-1*
Vplyv na zdravie	*0*	*0*	*-1*

* *Na navrhovanej preložke nebudú po realizácii protihlukových opatrení prekročené prípustné limity stanovené pre obytné prostredie*

Ostatné výrobné a nevýrobné činnosti:

Oblasť pôsobenia vplyvu:	*Variant „1“*	*Variant „2“*	*Variant „0“*
Poľnohospodárs*tvo*	*-1*	*-1*	*0*
Lesné hospodárstvo	*0*	*0*	*0*
Priemysel	*-1*	*0*	*-1*
Kultúrno – historické pamiatky	*0*	*0*	*0*
Nevýrobné činnosti a občianska vybavenosť	*0*	*0*	*0*
Rekreácia a cestovný ruch	*0*	*0*	*0*
Infraštruktúra (počas výstavby)	*-1*	*-1*	*0*

Synergické a kumulatívne vplyvy - celkové hodnotenie vplyvov navrhovanej činnosti

Z vykonaného hodnotenia jednotlivých vplyvov navrhovanej činnosti a z ich vzájomného spolupôsobenia vyplýva, že sa nepredpokladajú také vplyvy, ktoré by mali za následok významné zhoršenie stavu životného prostredia a zdravia obyvateľov v záujmovom území oproti súčasnému stavu.

Taktiež nie sú v území známe iné prevádzkované alebo navrhované činnosti, ktorých vplyvy by mohli v území kumulatívne pôsobiť na zložky životného prostredia s vplyvmi z výstavby a prevádzky preložky cesty I/74.

IV.7. Predpokladané vplyvy presahujúce štátne hranice

Navrhovaná činnosť je umiestnená vo vzťahu k štátnej hranici s okolitými štátmi takto:
- cca 35 km vzdušnou čiarou k najbližšiemu miestu hranice s Ukrajinou
- cca 50 km vzdušnou čiarou k najbližšiemu miestu hranice s Maďarskou republikou
- cca 32 km vzdušnou čiarou k najbližšiemu miestu hranice s Poľskou republikou

Vzhľadom na umiestnenie navrhovanej činnosti, charakter navrhovanej činnosti a skutočnosť, že NČ nebude produkovať emisie alebo iné vplyvy, ktoré by prispievali k diaľkovému znečisteniu sa nepredpokladá pôsobenie vplyvov, ktoré by mohli mať negatívny dopad na životné prostredie na území okolitých štátov.

IV.8 Vyvolané súvislosti, ktoré môžu vplyvy spôsobiť s prihliadnutím na súčasný stav životného prostredia v dotknutom území

Nepredpokladajú sa iné súvislosti spôsobené očakávanými vplyvmi, mimo tých ktoré sú definované v tomto zámere.

IV.9 Ďalšie možné riziká spojené s realizáciou navrhovanej činnosti

Mimo rizík popísaných v údajoch a vyhodnotení predpokladaných priamych a nepriamych vplyvoch, nie sú známe žiadne ďalšie rizika súvisiace s výstavbou a ďalšou prevádzkou navrhovanej činnosti.

Riziko vzniku mimoriadnej udalosti vzhľadom na druh vykonávanej činnosti je málo pravdepodobné a je eliminované použitými účinnými opatreniami ako sú správne skladovanie stavebných materiálov, kontrola stavu stavebných mechanizmov na dennej báze s dôrazom na kontrolu pri každom ich zásahu do vodného toku.

IV.10. Opatrenia na zmiernenie nepriaznivých vplyvov jednotlivých variantov navrhovanej činnosti na životné prostredie

V návrhu opatrení neuvádzame všeobecne platné opatrenia vyplývajúce z platných právnych predpisov a technologických postupov pre realizáciu stavebných a montážnych prác.

1. Aktualizovať územnoplánovaciu dokumentáciu sídelných útvarov podľa výsledkov posudzovacieho procesu vplyvov na životné prostredie.
2. Pri územnoplánovacej činnosti mimo úsekov s existujúcou blízkou zástavbou, kde sa plánujú protihlukové steny, rešpektovať ochranné pásmo cesty vo vzdialenosti 50 m od osi komunikácie a neplánovať tu obytné objekty, školy, zdravotné a športové zariadenia a iné zariadenia s celodenným pobytom osôb, ktoré vyžadujú ochranu pred hlukom;
3. V rámci spracovania projektovej dokumentácie pre vybraný variant, aktualizovať hlukovú štúdiu za účelom opätovného posúdenia účinnosti navrhovaných protihlukových opatrení, príp. návrhu doplňujúcich opatrení.
4. Minimalizovať plochu dočasných záberov v rámci územia ÚEV Stredný tok Laborca. Prehodnotiť potrebu výstavby dočasného premostenia cez rieku Laborec. Posúdiť v rámci POV možnosť výstavby dočasného premostenia cez Hlboký potok a sprístupnenie staveniska pre výstavbu mosta cez Laborec z dvoch strán toku v rámci trvalých záberov stavby.
5. Neumiestňovať plochy zariadenie staveniska a skrývky ornice v území európskeho významu Stredný tok Laborca
6. V rámci územia ÚEV Stredný tok Laborca nevstupovať stavebnými mechanizmami do toku rieky, všetky práce vykonávať iba z brehov toku. V žiadnom prípade nepoužívať dotknutý úsek rieky na prechody techniky cez Laborec.
7. Výrub drevín realizovať zásadne v mimohniezdnom období.
8. Z dôvodu ochrany populácie obojživelníkov, prípravné zemné práce v alúviu Laborca (km 9,60 – 9,95) realizovať v období mimo párenia a kladenia vajíčok: t.z. mimo obdobia apríl - september. Počas celej doby výstavby kontrolovať prípadne vzniknuté depresie a hlbšie mláky na plochách staveniska a to najmä v období dažďov, v prípade výskytu akéhokoľvek vývojového štádia obojživelníkov, zabezpečiť ich prenos na vhodnú lokalitu mimo staveniska. Nezasahovať do územia mimo plôch trvalých a dočasných záberov stavby, najmä nezasypávať depresie výkopovou zeminou.
9. Pred začatím prác v ÚEV Stredný tok Laborca v teréne viditeľne a pevne vytýčiť plochy dočasných záberov a počas celej doby výstavby ich striktne dodržiavať. Zamedziť akýmkoľvek aktivitám, súvisiacim s výstavbou, mimo týchto plôch (pohyb mechanizmov, umiestňovanie skládok materiálu alebo výkopovej zeminy ...).
10. Po ukončení výstavby, v rámci rekultivácie plôch dočasných záberov v alúviu Laborca po dohode so správcom toku a ŠOP SR, vytvoriť na týchto plochách umelé depresie hĺbky 30-50 cm, ako vhodné liahniská pre žaby a iné obojživelníky.
11. Prehodnotiť možnosť výstavby ďalších retenčno-vsakovacích jazierok na zachytávanie povrchových vôd v území a to:
    - v priestore križovatky Humenné – východ (jestvujúca terénna depresia zabezpečujúca vsakovanie povrchových vôd do podložia).
    - v prípade variantu „2“ (bez výstavby okružnej križovatky Jasenov) v priestore pod mostom 207-00, súčasť verejných priestranstiev obce Jasenov
    - v priestore okružnej križovatky Podskalka (variant „2“) v mieste navrhovaného zariadenia staveniska
12. Prehodnotiť navrhovaný rozsah a spôsob úprav korýt vodných tokov, preferovať prírodný spôsob úpravy.
13. Stavebné práce súvisiace so zásahom do vodného toku Sosnica a Hlboký potok vykonávať mimo obdobia neresu rýb t.z. mimo obdobia apríl-júl.
14. Pred začatím zemných prác zmapovať v území trvalých a dočasných záberov stavby výskyt inváznych druhov rastlín. Pôdu z týchto lokalít neukladať na dočasné skládky zeminy za účelom jej použitia na konečné terénne úpravy. Zeminu je možné použiť iba do spodných podkladných vrstiev pri zásype terénu, resp. ju vyviezť na skládku odpadov na prekrytie jednotlivých vrstiev odpadov.
15. Výsadbu drevín mimo zastavaných území realizovať výhradne pôvodnými druhmi drevín.
16. Za účelom minimalizácie negatívnych vplyvov, odporúčame zriadenie odborného environmentálneho dozoru na dodržiavanie navrhnutých opatrení a ich správnej aplikácie, ako aj koordinácie uplatňovania opatrení so ŠOP SR, počas celej doby výstavby a to najmä v dotyku s riekou Laborec. Z dôvodu zabezpečenia objektívnosti činnosti dozoru sa odporúča tento dozor zriadiť mimo subdodávateľskej štruktúry dodávateľa stavby.
17. Pred začatím stavby realizovať doplňujúci podrobný inžinierskogeologický prieskum, podľa odporúčaní inžinierskogeologického prieskumu.
18. V prípade zistenia, resp. narušenia archeologických nálezov, bezodkladne (najneskôr na druhý deň) oznámiť nález Krajskému pamiatkovému úradu. Nález ponechať bez zmeny až do ohliadky Krajským pamiatkovým úradom, resp. ním poverenou odborne spôsobilou osobou. Do ohliadky je nálezca povinný vykonať všetky nevyhnutné opatrenia na záchranu nálezu, najmä zabezpečiť ho proti poškodeniu, znehodnoteniu, zničeniu a odcudzeniu.

19. Vypracovať *Havarijný plán* podľa vyhlášky MŽP SR, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o zaobchádzaní s nebezpečnými látkami, o náležitostiach havarijného plánu a o postupe pri riešení mimoriadneho zhoršenia vôd, s dôrazom na problematiku skladovania pohonných hmôt a mazív, manipuláciu s nimi a riešenie sanácie pri úniku ropných látok;
20. V blízkosti obytných zón vylúčiť výstavbu v noci a v dňoch pracovného voľna;
21. Počas výstavby je potrebné rešpektovať všeobecne platné opatrenia vzťahujúce sa bežné stavebné práce: udržiavanie dobrého technického stavu vozidiel, skrápanie ciest v období sucha, nakladanie s odpadmi, skrývka humusového horizontu poľnohospodárskej pôdy ....
22. ***V prípade havárie*** (únik ropných látok zo stavebných mechanizmov, resp. prepravovaných látok škodiacich vodám) počas výstavby je potrebná okamžitá sanácia, odstránenie kontaminovanej zeminy a horninového substrátu.

Vyjadrenie k technicko-ekonomickej realizovateľnosti opatrení – všetky navrhované opatrenia patria medzi bežné činnosti a sú technicky a ekonomicky prijateľné.

IV.11. Posúdenie očakávaného vývoja územia, ak by sa navrhovaná činnosť nerealizovala

Nulový stav (stav „O") – stav bez realizácie preložky cesty I/74 v úseku km 8,000 - 13,200 (obchvat mesta Humenné)

- Všetka doprava v smere Strážske – Humenné – Snina bude naďalej smerovaná cez zastavané územia mesta Humenné.
- Nedôjde k zmenám vo využití územia v trase navrhovanej preložky cesty I/74.
- V prípade ak sa preložka cesty neuskutoční bude potrebné zabezpečiť stavebné úpravy na jestvujúcej cestnej sieti v zastavanom území mesta Humenné za účelom zvýšenia plynulosti a bezpečnosti cestnej premávky ako aj eliminácie nepriaznivých vplyvov hluku z dopravy na obytné územie (výstavba protihlukových stien). Realizácia takýchto opatrení vzhľadom na obojstrannú zastavanosť územia nie je možná bez citeľných zásahov do jestvujúcej zástavby v centre mesta Humenné. Ani realizácia takýchto opatrení však nezabezpečí presun tranzitnej dopravy mimo centrum mesta a výrazne nezvýši jazdný komfort a plynulosť premávky.

IV.12. Posúdenie súladu navrhovanej činnosti s platnou územno-plánovacou dokumentáciou a ďalšími relevantnými strategickými dokumentmi

Územný plán Prešovského samosprávneho kraja bol schválený Zastupiteľstvom Prešovského samosprávneho kraja uznesením č. 268/2019 dňa 26.08.2019. Záväzná časť Územného plánu Prešovského samosprávneho kraja bola vydaná Všeobecne záväzným nariadením Prešovského samosprávneho kraja č. 77/2019, ktoré bolo schválené Zastupiteľstvom Prešovského samosprávneho kraja uznesením č. 269/2019 dňa 26.08. 2019 s účinnosťou od 06.10.2019.

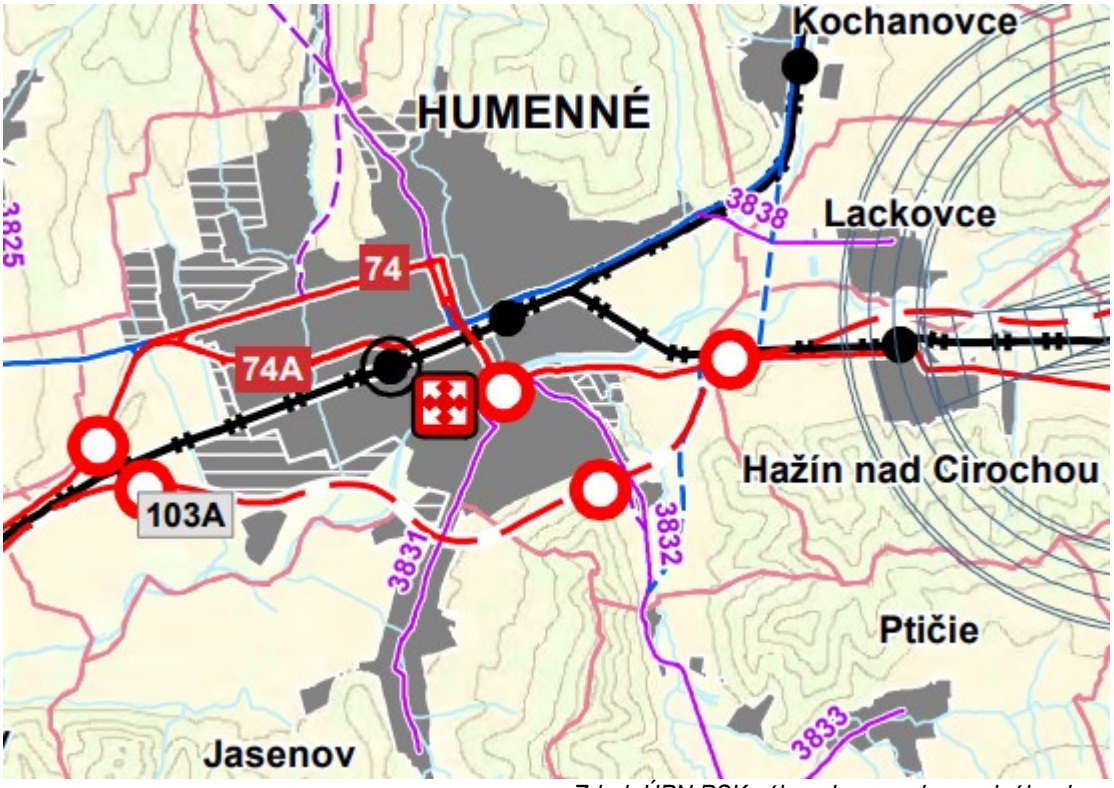
Navrhovaná činnosť je v súlade s nasledujúcimi bodmi záväznej časti tohto dokumentu:

9.3. Cestná doprava
9.3.4. Chrániť územné koridory a realizovať cesty I. triedy:
9.3.4.7. Cesta I/74:
9.3.4.7.1 . Modernizácia cestného ťahu hranica KSK – Brekov – Ubľa – hranica s Ukrajinou s obchvatmi obcí Brekov, mesta Humenné v trase prechádzajúcej južnou časťou k. ú. Humenné s pokračovaním cez k. ú. Jasenov v časti cez lokalitu futbalového ihriska a Raškova, pokračujúc medzi lokalitami Dlhé a Sever s pokračovaním v k. ú. Humenné s ukončením mimoúrovňovou križovatkou v lokalite Krámová a obchvaty obcí Hažín nad Cirochou, Kamenica nad Cirochou, Modrá nad Cirochou, Dlhé nad Cirochou, Belá nad Cirochou, mesta Snina a obcí Stakčín, Kolonica, Ladomirov a Ubľa.

Posúdenie súladu predkladaných variantov s ÚPN PSK:

- Oba varianty sú v súlade s textovým vyjadrení trasy v záväznej časti ÚPN
- Variant „1" nie je v súlade s grafickým znázornením trasy preložky (výkres koncepcie verejného dopravného vybavenia), v ktorom je znázornené aj umiestnenie navrhovaných mimoúrovňových križovatiek. Umiestnenie mimoúrovňovej križovatky Jasenov nie je v súlade s týmto návrhom.
- Variant „2" je v súlade aj s grafickým znázornením trasy preložky

Obr. č . 11: poloha preložky cesty a mimoúrovňových križovatiek

Zdroj: ÚPN PSK výkres koncepcie verejného dopravného vybavenia

NČ zároveň nie je v rozpore s ostatnými bodmi záväznej časti ÚPN VÚC Prešovského kraja.

Územný plán mesta Humenné:

Mesto Humenné má územný plán sídelného útvaru, ktorý bol schválený Mestským zastupiteľstvom 23.4.1996 uznesením č. 127/1996. V nasledujúcich rokoch boli k tomuto ÚPN-SÚ spracované a schválené zmeny a doplnky č. 1 až 11.

Posledné Zmeny a doplnky č. 11 ÚPN-SÚ Humenné mimo iných aspektov riešili aj umiestnenie verejnoprospešných stavieb najmä upresnenie preložky cesty I/74 Brekov – Humenné. Ustanovenia Záväznej časti Zmeny a doplnky č. 11 ÚPN – SÚ Humenné týkajúce sa navrhovanej činnosti:

6.1. Chrániť územie pre výstavbu preložky cesty I/74 Brekov – Humenné v kategórii 11,5/80 podľa ÚPN PSK a jej súvisiace objekty a pri realizácií nezasiahnuť piliermi mosta do toku Laborca a do brehového porastu a lokalizovať stavby a stavebné aktivity, čo najďalej od území Natura 2000.

6.1.1.Pri riešení projektovej dokumentácie na preložku cesty I/74 pri všetkých úsekoch, kde dôjde k súbehu, alebo križovaniu s vodovodným potrubím DN 1000 a ďalšími inžinierskymi sieťami, technické riešenie konzultovať so spoločnosťou VVS a. s. Košice, VSD a. s. Košice, SPP a. s. Košice, SVP š. p. Košice, SEPS Bratislava a správcami optických káblov.

6.1.2.Inžinierske siete viesť mimo telesa cesty I. triedy a pozemkov v správe SSC. V rámci záujmov ochrany ciest I. triedy budú akékoľvek inžinierske siete, ktoré sú v dotyku s cestou I. triedy (súbeh, križovanie), v jej cestnom telese, na pozemkoch vo vlastníctve Slovenskej republiky a správe SSC alebo v ochrannom pásme cesty I. triedy vždy predmetom následného individuálneho posúdenia SSC.

6.3. Chrániť územie pre výstavbu preložky cesty III/3832 v úseku okolo lokality Podskalka

8.3. Pri realizácii preložky cesty I/74 Brekov – Humenné riešiť ochranu jestvujúcej a navrhovanej okolitej zástavby pred hlukom a vibráciami z preložky cesty I/74.

11.1. Pre verejnoprospešné stavby sú určené tieto funkčné plochy :

1.1.3. preložka cesty I/74 Brekov – Humenné a jej súvisiace objekty podľa znázornenia vo výkrese č. 3 Dopravné riešenie verejného dopravného vybavenia (m 1:5 000),

Posúdenie súladu predkladaných variantov s ÚPN – SÚ Humenné:

- Poloha samotnej trasy preložky cesty I/74 je v súlade s grafickou časťou Zmien a doplnkov č. 11
- Trasa preložky cesty I/74 je v ÚPN navrhnutá bez mimoúrovňovej križovatky „Jasenov“ (variant „1“) a taktiež bez mimoúrovňovej križovatky „Podskalka“ (variant „2“). Napojenie dopravy z/do mesta Humenné na preložku cesty je navrhované iba v mieste napojenia preložky na súčasnú cestu I/74; križovatka Humenné – Východ a križovatka Humenné – Západ. Tento stav nie je v súlade s nadradenou územnoplánovacou dokumentáciou, ktorá rieši napojenie zastavaného územia mesta Humenné na preložku cesty aj mimoúrovňovou križovatkou situovanou v lokalite Podskalka.

- Podmienka týkajúca sa nezasiahnuť piliermi mosta do toku Laborca a do brehového porastu a lokalizovať stavby a stavebné aktivity, čo najďalej od území Natura 2000, je v predkladaných variantoch preložky plnená iba čiastočne.
  Piliere mosta nad riekou Laborec sú situované mimo toku Laborca (obvyklá hladina). Výstavba preložky cesty bez zásahu do brehových porastov rieky Laborec a mimo územia ÚEV Stredný tok Laborca nie je v území vyčlenenom v ÚPN-SÚ na výstavbu preložky možná. Textová podmienka nie je v súlade s grafickým vyznačením trasy.
- 6.1.1. – všetky inžinierske siete dotknuté výstavbou preložky cesty sú v oboch variantoch rešpektované a v rozsahu podľa požiadaviek ich správcov bude riešená ich preložka alebo ochrana
- 6.3. - Preložka cesty III/3832 v úseku Podskalka je riešená v projekte stavby jej preložkou ponad cestu I/74. Technické riešenie podľa variantu „1“ nie je úplne v súlade s grafickým návrhom preložky cesty III/3832 podľa ÚPN – SÚ Humenné, ktorý rieši preložku okolo celej obytnej zóny Podskalka. Spôsob riešenia preložky cesty III/3832 v prípade variantu „1“ bude dohodnutý medzi SSC a SC PSK počas spracovania projektu stavby.
  V prípade realizácie preložky cesty I/74 podľa variantu „2“ je návrh preložky cesty III/3832 podľa ÚPN-SÚ akceptovaný.
- 8.3. – predkladaný projekt rieši ochranu jestvujúcej a navrhovanej okolitej zástavby pred hlukom a vibráciami z preložky cesty I/74 výstavbou protihlukových stien – rozsah výstavby protihlukových opatrení bude aktualizovaný pre variant odporúčaný pre výstavbu v rámci spracovania projektu stavby

Územný plán obce Jasenov:

Obec Jasenov má územný plán obce (ÚPN-O) schválený obecným zastupiteľstvom dňa 21.1.2011. Záväzná časť bola vyhlásená VZN č. 1/2011 zo dňa 21.01.2011. V nasledujúcich rokoch boli k tomuto ÚPN-O spracované a schválené zmeny a doplnky č. 1 až 4.

Ustanovenia Záväznej časti Zmeny a doplnky č. 4 ÚPN – O Jasenov týkajúce sa navrhovanej činnosti:

4. Zásady a regulatívy umiestnenia verejného dopravného technického vybavenia
4.1. v oblasti dopravy:
4.1.1. rešpektovať navrhovanú trasu preložky cesty I/74 Brekov – Humenné v kategórii 11,5/80 podľa ÚPN PSK 2019
4.1.2. pri riešení projektovej dokumentácie na preložku cesty I/74 pri všetkých úsekoch, kde dôjde k súbehu, alebo križovaniu s vodovodným potrubím DN 1000 technické riešenie konzultovať so spoločnosťou VVS,a,s, Košice, VSD,a.s. Košice, SPP, a.s. Košice, SVP,š.p. Košice, SEPS Bratislava a správcami optických káblov
4.1.3. v prieťahu obcou v intraviláne akceptovať terajšiu cestu III/558012 (III/3831) v kategórii MZ 8,5 (8,0)/50 vo funkčnej triede B3
6. Zásady a regulatívy starostlivosti o životné prostredie
6.10. pri realizácii preložky cesty I/74 riešiť ochranu jestvujúcej a navrhovanej okolitej zástavby pred hlukom a vibráciami z preložky cesty I/74 .
9. Plochy na verejnoprospešné stavby, na vykonanie delenia a sceľovania pozemkov, na asanáciu a na chránené časti krajiny
9.1.31. plochy pre preložku cesty I/74 Prešov – Ubľa – štátna hranica s Ukrajinou a preložku cesty do bývalého dobývacieho priestoru, obojstranné prístupové komunikácie súbežné s preložkou cesty I/74 zabezpečujúce prístup do lokalít RD po preťatí lokality preložkou cesty a pre preložky technickej vybavenosti súvisiace s preložkou cesty I/74 – verejnoprospešná stavba

Posúdenie súladu predkladaných variantov s ÚPN – O Jasenov:

- Poloha samotnej trasy preložky cesty I/74 je v súlade s grafickou časťou Zmien a doplnkov č. 4
- Variant „1“ je v rozpore s ÚPN-O Jasenov v časti trasy týkajúcej sa umiestnenia mimoúrovňovej a okružnej križovatky „Jasenov“
- Variant „2“ je v súlade s ÚPN-O Jasenov
- 4.1.2. - všetky inžinierske siete dotknuté výstavbou preložky cesty sú v oboch variantoch rešpektované a v rozsahu podľa požiadaviek ich správcov bude riešená ich preložka alebo ochrana
- 6.10. – predkladaný projekt rieši ochranu jestvujúcej a navrhovanej okolitej zástavby pred hlukom a vibráciami z preložky cesty I/74 výstavbou protihlukových stien – rozsah výstavby protihlukových opatrení bude aktualizovaný pre variant odporúčaný pre výstavbu v rámci spracovania projektu stavby.

Územný plán obce Hažín nad Cirochou:

Obec Hažín nad Cirochou má územný plán obce (ÚPN-O) z roku 2007. V roku 2020 bol spracovaný návrh Zmien a doplnkov č. 1 ÚPN – O, ktorý sa netýkal NČ.

Ustanovenia Záväznej časti ÚPN – O Hažín nad Cirochou týkajúce sa navrhovanej činnosti:

1.3. Zásady a regulatívy umiestnenia verejného dopravného a technického vybavenia územia
- Rešpektovať súčasne umiestnenie trás dopravného a technického vybavenia a to:
A) vyššieho regionálneho alebo medzištátneho významu ako regionálnu dopravnú a distribučnú sieť objektov :

-štátnej cesty I. triedy 1/74 vo funkčnej triede B1 a chrániť výhľadové premiestnenie komunikácie 1/74 mimo obec Hažín nad Cirochou

Posúdenie súladu predkladaných variantov s ÚPN – O Hažín nad Cirochou:

- Platný ÚPN obce nerieši polohu preložky cesty I/74 v posudzovanom úseku. Nadradená územnoplánovacia dokumentácia (ÚPN PSK) je pre tvorbu územných plánov sídiel a obcí záväzná.

IV.13. Ďalší postup hodnotenia vplyvov s uvedením najzávažnejších okruhov problémov

Hodnotená navrhovaná činnosť ***„I/74 Brekov – Humenné, preložka cesty“*** predstavuje činnosť, ktorej vplyvy na životné prostredie už raz boli posudzované podľa zákona 24/2006 Z.z. v roku 2008/2009 (povinné hodnotenie). Predmetom posudzovania v roku 2008/2009 bola preložka cesty 1/74 v celkovej dĺžke 10,316 až 10,470 v troch variantoch.

V záverečnom stanovisko MŽP SR č. 2666/08-3.4/ml zo dňa 13.02.2009 bol na realizáciu odporúčaný variant „C“ s odôvodnením:

„V realizačných variantoch výhodnosť alebo nevýhodnosť je závislá predovšetkým od dopravno-inžinierskych a technicko-ekonomických ukazovateľov, rozsahu výrubu drevinovej vegetácie (dopadov na biotopy a kostru ekologickej stability), ako aj od dĺžky kontaktu cesty s obytnými zónami. Žiadny z analyzovaných javov stavby nie je v priamej kolízii s predpismi v oblasti ochrany jednotlivých zložiek životného prostredia a zdravia ľudí v miere, ktorá by navrhovanú činnosť vylučovala. Zistené negatívne vplyvy na životné prostredie je možné zmierniť, minimalizovať a eliminovať súborom opatrení, ktoré sú technicky a ekonomicky realizovateľné;

*Vzhľadom na výhody celospoločenského významu, najmä dopravno-inžinierske a technicko - ekonomické, ktoré prevažujú nad environmentálnymi negatívami činnosti eliminovateľnými vhodnými technickými, technologickými, organizačnými a prevádzkovými opatreniami, je odporúčaným variantom **výstavba preložky cesty I/74 Brekov - Humenné podľa variantu C**, s tým, že jednotlivé podrobné detailné technické riešenia a návrh opatrení budú rozpracované vo vyšších štádiách projektovej prípravy, čím je možné minimalizovať vplyvy na akceptovateľnú mieru.*

Posudzovacím procesom boli splnené všetky náležitosti požadované zákonom č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov. V priebehu tohto procesu sa preukázal celkový spoločenský záujem väčšiny zainteresovaných subjektov vybudovať preložku cesty I/74 podľa variantu C - zeleného s výnimkou mesta Humenného a obce Jasenova, ktorých stanovisko je možné považovať za jednostranné. Realizácia diela podľa variantu C - zeleného je prijateľná a environmentálne únosná za predpokladu splnenia podmienok tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto záverečného stanoviska.“

Tento variant bol podkladom pre základné trasovanie predkladaných variantov NČ „1“ a „2“. pričom do projektovej dokumentácie spracovanej v roku 2010, ktorá bola podkladom pre technický popis riešenia NČ boli zapracované všetky odporúčania zo záverečného stanoviska týkajúce sa etapy prípravy stavby.

Trasa preložky cesty I/74 v úseku km 8,000 - 13,200 bola následne zapracovaná do územnoplánovacej dokumentácie PSK, mesta Humenné a obce Jasenov, s úpravami, ktoré rešpektovali požiadavky mesta Humenné a obce Jasenov. V súlade s týmito požiadavkami je viac posudzovaný variant „2“ – bez mimoúrovňovej križovatky „Jasenov“ a s mimoúrovňovou križovatkou „Podskalka“, ktorej polohu bude potrebné zapracovať do ÚPN - SÚ Humenné.

Vzhľadom na to, že počas predchádzajúceho procesu posudzovania vplyvov na ŽP, ako ani v aktuálne predkladanom zámere:

- neboli identifikované vplyvy v priamej kolízii s predpismi v oblasti ochrany jednotlivých zložiek životného prostredia a zdravia ľudí v miere, ktorá by navrhovanú činnosť vylučovala,
- bolo preukázané, že zistené negatívne vplyvy na životné prostredie je možné zmierniť, minimalizovať a eliminovať súborom opatrení, ktoré sú technicky a ekonomicky realizovateľné;

spracovatelia Zámeru pre zisťovacie konanie odporúčajú ukončiť proces posudzovania na tejto úrovni, so súhlasom na realizáciu a ďalšiu prevádzku navrhovanej činnosti podľa variantu „2“.

V. POROVNANIE VARIANTOV NAVRHOVANEJ ČINNOSTI A NÁVRH OPTIMÁLNEHO VARIANTU S PRIHLIADNUTÍM NA VPLYVY NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Sumárne vyhodnotenie významnosti pôsobenia vplyvov NČ:

Oblasť pôsobenia vplyvu:	*Variant „1“*	*Variant „2“*	*Variant „0“*
Geodynamické javy	*+1*	*+1*	*0*
Horninového prostredia	*-1*	*-1*	*0*
Zásah do nerastného bohatstva	*0*	*0*	*0*
Znečisťovanie a úpravy vodných tokov	*-1*	*-1*	*0*
Vplyv na priebeh povodní: - trvalé mosty -dočasný most cez Laborec	*0* *-1*	*0* *-1*	*0* *0*
Odvádzanie zrážkových vôd - udržanie vôd v území - ochrana územia mesta Humenné	 *-1* *+1*	 *-1* *+1*	 *-1* *-1*
Vplyv na vodné zdroje a pramene	*0*	*0*	*0*
Vplyv na chránené vodohospodárske oblasti	*0*	*0*	*0*
Prašnosť a emisie z prác počas výstavby	*-2 (lokálne)*	*-1*	*0*
Zmena emisnej záťaže počas prevádzky - pozdĺž jestvujúcej cesty I/74 - v trase preložky	 *+1* *-1**	 *+1* *-1**	 *-1* *0*
Zábery pôdy	*-1*	*-1*	*0*
Vplyv na vegetáciu	*-1*	*-1*	*0*
Vplyv na živočíchov	*-1*	*-1*	*0*
Vplyv na krajinnú štruktúru	*-1*	*-1*	*0*
Vplyv na scenériu krajiny	*-2 (lokálne)*	*-1*	*0*
Vplyv na ekologickú stabilitu územia	*-1*	*-1*	*0*
Vplyv na ÚEV Stredný tok Laborca	*-1*	*-1*	*0*
Vplyv na ÚEV a NPR Humenský Sokol	*-1*	*-1*	*0*
Vplyv na ÚEV Humenská	*-1*	*-1*	*0*
Vplyv na CHVÚ Vihorlatské vrchy	*0*	*0*	*0*
Vplyv na dopravu počas výstavby	*-2 (lokálne)*	*-1*	*0*
Vplyv na dopravu počas prevádzky	*+2*	*+2*	*-2*
Narušenie pohody a kvality života počas výstavby	*-2 (lokálne)*	*-1*	*0*
Hluková záťaž v obytnom prostredí počas prevádzky - pozdĺž jestvujúcej cesty I/74 - v trase preložky	 *+2* *-1**	 *+2* *-1**	 *-2* *-1*
Súlad s ÚPN dotknutých sídiel	*-2*	*0*	*-2*
Vplyv na zdravie	*0*	*0*	*-1*
Sumár	*-17*	*-11*	*-11*

Poznámka:

* *Na navrhovanej preložke nebudú po realizácii protihlukových opatrení prekročené prípustné limity stanovené pre obytné prostredie*

- negatívne pôsobenie vplyvu

+ pozitívne pôsobenie vplyvu

(lokálne) – významné pôsobenie vplyvu na obytné prostredie v mieste mimoúrovňovej križovatky „Jasenov“

Nakoľko v rámci vyhodnotenia vplyvov predkladaných variantov na prírodné zložky životného prostredia (biota, krajina,, scenéria, horninové prostredie, ovzdušie) bolo preukázané porovnateľné negatívne pôsobenie vplyvov na úrovni málo významných vplyvov, rozhodujúcim kritériom pre výber optimálneho variantu bolo posúdenie vplyvu na obyvateľstvo a prijateľnosť variantu pre dotknuté samosprávy.

Na základe vykonanej analýzy stavu životného prostredia územia dotknutého navrhovanou činnosťou – satvbou „**I/74 Brekov Humenné, preložka cesty** (km 8,00 – 13,200) a komplexného posúdenia predpokladaných vplyvov stavby na životné prostredie a jej prijateľnosti pre dotknuté samosprávy, ako aj s ohľadom na navrhované opatrenia na prevenciu, elimináciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie, spracovateľ Zámeru považuje **za optimálny variant riešenia – Variant „2“**

VI. MAPOVÁ A INÁ OBRAZOVÁ DOKUMENTÁCIA

1. Celková situácia stavby v mierke 1:50 000
2. Koordinačná situácia stavby a pôsobenia vplyvov – variant „1“ a spoločná trasa
3. Koordinačná situácia stavby a pôsobenia vplyvov – variant „2“
4. Fotodokumentácia

VII. DOPLŇUJÚCE INFORMÁCIE K ZÁMERU

VII.1. Zoznam textovej a grafickej dokumentácie, ktorá sa vypracovala pre zámer a zoznam hlavných použitých materiálov

- *Dokumentácia na stavebné povolenie stavby I/74 Brekov – Humenné, preložka cesty*, PARIĽAK J., a kol.; DOPRAVOPROJEKT a.s. Bratislava, Divízia Prešov 2010.
- *Dopravno-inžiniersky prieskum stavby I/74 Brekov – Humenné, preložka cesty*, Székelyová A, 2010.
- *Hluková a emisná štúdia stavby I/74 Brekov – Humenné, preložka cesty*, CHRISTAKOV R, 2010.
- *Podrobný inžinierskogeologický prieskum pre stavbu I/74 Brekov – Humenné, preložka cesty; ČAJKA O., a kol.;* DOPRAVOPROJEKT a.s. Bratislava, 2011
- *Inventarizácia a spoločenské ohodnotenie drevín pre stavbu I/74 Brekov – Humenné, preložka cesty; MOHLEROVÁ K., PARONAI E., ;* DOPRAVOPROJEKT a.s. Bratislava, Divízia Prešov 2010
- *Záverečné stanovisko č. 2666/08-3.4/ml zo dňa 13.2.2009 vydané MŽP SR podľa zákona č. 24/2006 Z.z. pre navrhovanú činnosť „I/74 Brekov – Humenné, preložka cesty*

DŽATKO M., LINKEŠ V., PESTÚN V., *Príručka pre používanie máp bonitovaných pôdno-ekologických jednotiek. Príručka pre bonitáciu poľnohospodárskych pôd. Tretie upravené vydanie*, Bratislava, VÚPÚ Bratislava, 1996, ISBN 80-85361-19-1

GOCÁL M., a kol.; 2008; *Správa o hodnotení podľa zákona č. 24/2006 Z.z. pre NČ !I/74 Brekov – Humenné, preložka cesty;* ENGOM s.r.o. Žilina, 2008

GRAMATA Ľ. A kol., 2007; Hažín nad Cirochou – územný plán obce; 2007

JURSOVÁ N., 2007; *Zámer pre zisťovacie konanie NČ !I/74 Brekov – Humenné, preložka.;* ENVI&GARDEN Prešov, 2007

KUŽMA, J.; a kol. 2023; Zmena a doplnky č. 11 územného plánu – sídelného útvaru Humenné; INVEST LEASING, s.r.o. Prešov 2023

KUŽMA, J.; a kol. 2019; Územný plán Prešovského samosprávneho kraja; Slovak Medical Company, a.s. Prešov 2019

KOŠICKY, D. a kol. 2019; Regionálny územný systém ekologickej stability okresu Humenné; ESPRIT s.r.o. Banská Štiavnica 2019

MAČÁKOVÁ E., 2022; Zmeny a doplnky č. 4 ÚPN-O Jasenov; Architektonický ateliér URBA s.r.o. Košice, 2022

RYBANOVIČ, R., 2023 *: Primerané hodnotenie vplyvu plánu „Zmeny a doplnky č. 11 územného plánu sídelného útvaru Humenné“ na územia sústavy NATURA 2000*; INVEST LEASING, s.r.o. Prešov 2023

STANOVÁ, V; VALACHOVIČ, M. a kol. – Katalóg biotopov Slovenska; Edícia DAPHNE Bratislava 2002; ISBN 80-89133-00-2

ZAMBORSKY D. a kol., 2023; *Zámer pre zisťovacie konanie NČ: I/74-043 Ubľa most M7607; C.E.S. Slovakia s.r.o., Smilno 2023*

Zákon č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny.

Zákon č. 364/2004 Z.z. o vodách.

Zákon č. 137/2010 Z.z. o ovzduší

Vyhláška Ministerstva životného prostredia SR č. 410/2012 Z.z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o ovzduší,

Vyhláška Ministerstva životného prostredia SR č. 170/221 Z.z., ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z.z.. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov

Vyhláška Ministerstva pôdohospodárstva, životného prostredia regionálneho rozvoja SR 418/2010 Z.z. o vykonaní niektorých ustanovení vodného zákona. [online].

Vyhláška MŽP SR č. 320/2017 ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška MŽP SR č. 365/2015 Z.z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov.

http://webgis.biomonitoring.sk/

https://gis.po-kraj.sk/mapportal/full.aspx?navigator=true&switcher=true&gpw=PSK_ws&gpm=upd_map

https://app.sazp.sk/atlassr/
https://zbgis.skgeodesy.sk/
http://geo.enviroportal.sk/atlassr/
https://slovak.statistics.sk/
https://www.pamiatky.sk/po/po
https://mpt.svp.sk/svp
https://www.jasenov.sk/
https://www.humenne.sk/

Poznámka: zdroj právnych predpisov SR: [online]. Dostupné na internete: http://web.slov-lex.sk

VII.2. Zoznam vyjadrení a stanovísk vyžiadaných k navrhovanej činnosti pred vypracovaním zámeru

VII.3 Ďalšie doplňujúce informácie o doterajšom postupe prípravy navrhovanej činnosti a posudzovaní jej predpokladaných vplyvov na životné prostredie

Pred spracovaním dokumentácie o posúdení vplyvov NČ na životné prostredie bol spracovaný projekt stavby a doplňujúce podklady, na základe ktorých boli identifikované a posúdené predpokladané vplyvy NČ na životné prostredie.

VIII. MIESTO A DÁTUM VYPRACOVANIA ZÁMERU

Miesto: Smilno
Dátum: október 2024

IX. POTVRDENIE SPRÁVNOSTI ÚDAJOV

IX.1. Spracovatelia zámeru

Spracovateľ zámeru : Dušan Zamborský - DUALL, 086 33 Smilno 135

Zodpovedný riešiteľ:

Dušan Zamborský
(osoba odborne spôsobilá na posudzovanie vplyvov činnosti na životné prostredie podľa zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov a vyhlášky MŽP SR č. 113/2006 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o odbornej spôsobilosti na účely posudzovania vplyvov na životné prostredie, číslo osvedčenia: 367/2003-OPV, oblasť činnosti : 3d líniové stavby)

IX.2. Potvrdenie správnosti údajov podpisom (pečiatkou) spracovateľa zámeru a podpisom (pečiatkou) oprávneného zástupcu navrhovateľa

Oprávnená osoba za spracovateľa zámeru
Zamborský Dušan
majiteľ živnosti
086 33 Smilno 135 . . . . . .

Oprávnený zástupca navrhovateľa :
Ing. Maroš Kačala
riaditeľ SSC IVSC Košice
Kasárenské námestie 4, 040 01 Košice . . . . . .